

KIRKKO & KOTI

**Toivo kantaa
vaikeuksien yli**
→ 12

**Ehtoollisen rikkaus
löydetty uudella
tavalla**
→ 16

**Elokuvaohjaaja
Klaus Härö:
"Eläisinkö itse
niin kuin uskon?"**
→ 10

kirkkojakoti.fi

**Sielu
ei kuole**

→ 14

Sinun voittonsi on meidän voittomme

Kevät on suurten tunteiden aikaa. Kaamos väistyy, luonto herää ja valo lisääntyy. Silloin moni ihmisenkin tuntee saavansa uutta virtaa ja voimaa elämään. Mieli ilahtuu auringosta ja puhkeaa kukoitukseen.

Ehkä siksi juuri keväällä myös mielen masennus ja yksinäisyys tuntuvat tavallistakin raskaammilta. Oma ulkopuolisuuden kokemus kärjistyy maisemassa, jossa luonto, ihmiset ja koko ympärillä oleva maailma puhkeaa kukkaan. Mainosten imelä hymy tuntuu irvistykseltä, joka vain korostaa ulkopuolisuuttani.

Keväaseen osuu myös ristin ja ylösnousemuksen pääsiäinen. Olenko siinäkin ulkopuolinen sivustakatsoja? Voisiko pääsiäinen kuulua myös minulle?

Pyhässä kasteessa jokainen ihminen puetaan Kristukseen. Kasteessa meidät tehdään osalliseksi Kristuksen kuolemasta ja ylösnousemuksesta. Siksi pääsiäisyön messuun kuuluu poikkeuksellinen elementti, pyhän kasteen muistaminen. Pääsiäisevangeliumin ja saarnan jälkeen pappi astuu kastemaljan äärelle, valuttaa kädellään vettä ja julistaa keskellä pimeää yötä: ”Kristuksen ylösnousemuksen valossa iloitemme siitä, että hänen voittonsa on myös meidän voittomme.”

Kristuksen voitto on myös meidän voittomme. Pääsiäisen ilo on sel-laista iloa, johon myös iloton voi osallistua. Ylösnousemuksen valo yltää myös yksinäisen kasvoille. Se ei perustu siihen hyvään, mitä me olemme ja teemme, vaan siihen hyvään, mitä Kristus on tehnyt meille.

Risti kertoo myötätuntoisesta Jumalasta, joka samaistuu heikkoihin, asettuu häviäjien puolelle ja kärsii ristillä. Tämä Jumala ei ehkä ota pois kaikkia ristejämme. Mutta Kristuksessa hän kantaa niitä ja kärsii kanssamme.

Ylösnousemus kertoo kaikkivaltiaasta Jumalasta. Kärsimyksellä ja kuolemalla ei ole viimeistä sanaa. Tähän toivoon myös masentunut Job kurottautuu: ”Minä tiedän, että lunastajani elää. Hän sanoo viimeisen sanan maan päällä.” (Job. 19:25)

Kuopion seurakunnissa on monta alttaria, jonka äärellä pääsemme kosketuksiin Kristuksen voitosta ja ylösnousemuksen ilosta. Minä saan tänä pääsiäisenä muistaa kastetta, viettää ehtoollista ja juhlia ylösnousemusta Alavan kirkossa.

Kutsun sinut näihin juhliin. Ja silloinkin, kun et pääse sanan ja sakramenttien äärelle, usko rohkeasti, että Kristus tulee luoksesi uskon kaipauksessa. Hänen voittonsa on myös sinun voittonsi!

Jari Jolkkonen

JARI JOLKKONEN
Kuopion hiippakunnan piispa

TUJA WITTINEN

KUUKAUDEN VALINNAT

90 %

Viime vuoden aikana vihityistä papeista pätkätoissa aloitti peräti 90 prosenttia.

50 000

Kirkon mediasäätöön vuoden 2014 suurin tukisumma myönnettiin ohjaaja-käsikirjoittaja Petri Kotwican elokuvalle Henkesi edestä. Huhtikuussa ensi-iltaan tuleva elokuva sai tukea 50 000 euroa.

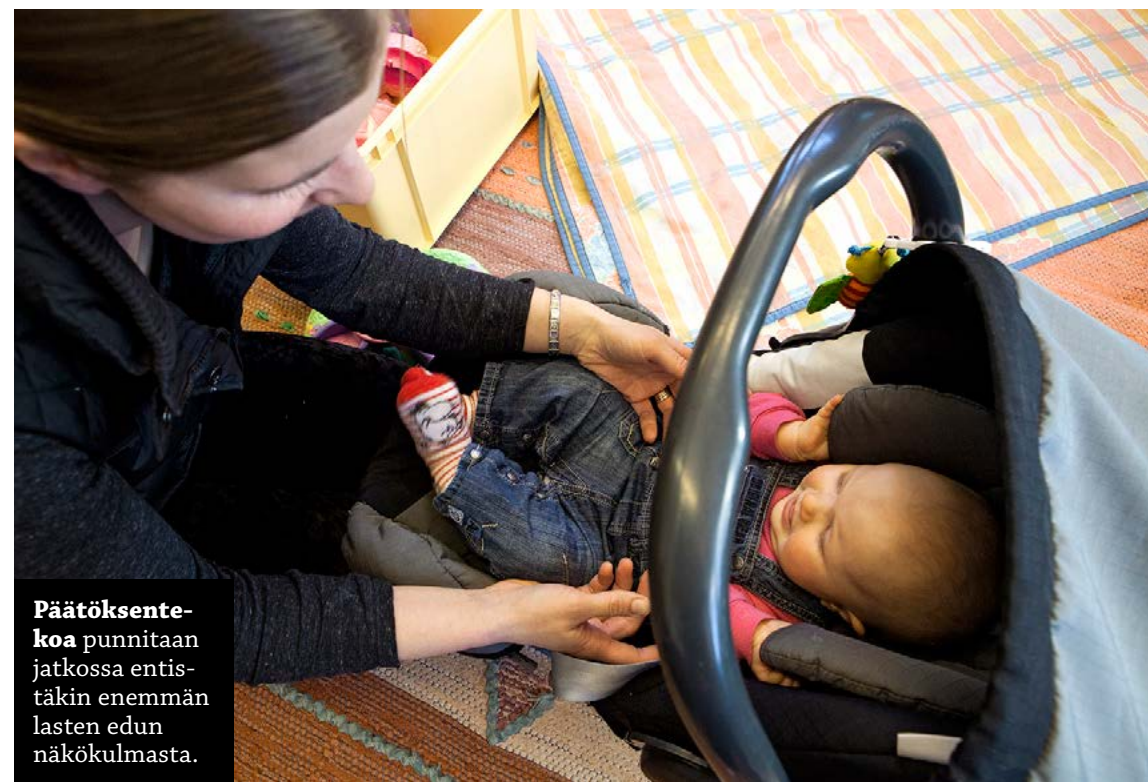
3 000

Naisten Pankilla oli vuonna 2014 Suomessa jo lähes 3000 bisnesenkeliä eli säännöllistä lahjoittajaa.

”Kirkkohallituksen täysistunto on hyväksynyt Suomen Partiolaisten valtakunnallisen *Nuorten syrjäytymisen ehkäisy -pation avulla* -hankkeen Yhteisvastuukeräyksen vuoden 2016 kotimaiseksi erityiskohteeksi.

”Siilinjärven seurakunnan visuaalinen ilme sekä painotuotteissa että verkkosivuilla uudistuu kevään aikana. Ilme mukailee Suomen evankelis-luterilaisen kirkon ilmettä värimaailman ja typografian osalta. Seurakunnan logo pysyy entisenä. Uuden ilmeen on suunnitellut kuopiolainen mainostoimisto Advisio.

”*TwiaCrucis* on mahdollisuus osallistua pääsiäisvaellukseen hiljaisella viikolla Twitterissä. Kuusi raamatun henkilöä twiittaa hiljaisella viikolla joka päivä. He kertovat tapahtumista ja omista mietteistään niiden äärellä. *TwiaCrucis* löytyy hiljaiselta viikolta alkaen hashtagilla #twiacrucis.

Päätöksente-
koa punnitaan
jatkoissa entis-
tän enemmän
lasten edun
näkökulmasta.

Lasten parhaaksi

Suomen evankelis-luterilaisessa kirkossa otettiin vuoden 2015 alusta käyttöön lapsivaikutusten arviointi lakisääteisenä osana päätöksiä.

Lapsivaikutusten arviointi on parhaimmillaan osa seurakunnan normaalia toimintaa ja kuuluu sekä työnteke-joille että luottamushenkilöille.

Ihmisoikeuksien puolustaminen nousee kristinuskon perusteista. Siksi on erityisen tärkeää huomioida lapset ja nuoret, koska heillä ei ole samanlaisia vaikutusmahdollisuuksia kuin aikuisilla. Lapsivaikutusten arvioinnissa toiminnan suunnittelua ja päätöksentekoa punnitaan lasten edun näkökulmasta. Lapsilla tarkoitetaan kaikkia alle 18-vuotiaita. Tavoitteena on pyrkiä löytämään lasten hyvinvoinnin kannalta parhaita ratkaisuja.

Arviointi edistää lasten ja nuorten osallisuutta. Mahdollisuus vaikuttaa itseään koskeviin asioihin vahvistaa myös lasten ja nuorten elämäntaitoja. ”Aikuisten päättäjien tulee oppia ajattelemaan todellisuutta enemmän lasten kannalta”, sanoo kirkkohallituksen Kasvatus ja perheasiat -yksikön johtaja **Päivi Kähkönen**. ”Keskeistä on aikuisten aito kiinnostus lasten ja nuorten näkemyksiä kohtaan. Heillä on sellaista tietoa, jota aikuisilla ei ole. Päätösten perusteleminen aikuisten oman lapsuuden kokemuksilla on yksinkertaisesti turhaa. Maailma muuttuu koko ajan”, Kähkönen muistuttaa.

Kirkon hyvä työ näkyvämmäksi
Lapsityönohjaaja **Vappu Palmu** Alavan seurakunnasta kertoo, että nykytilannetta kartoitetaan parhaillaan. Virallisia arvioita ei ole vielä tehty. ”Kun tapahtumia ja toimintaa suunnitellaan, pitäisi lapset

ja nuoret ottaa mukaan jo suunnitteluvaiheessa. Samoin on tärkeää, että kun päätöksiä tehdään, osataisiin jo ennakoivasti huomioida vaikutukset pidemmällä tähtäimellä”, Palmu toteaa.

Luottamushenkilö **Kati Mykkänen** toimii lapsityön johtokunnassa. ”Olen aina arvostanut kirkon työtä perheiden hyväksi. Omi- en lasten myötä kiinnostuin entistä enemmän siitä, miten lasten ja nuorten ääni saataisiin vielä paremmin kuuluviin. Innostuin läh- temään mukaan toimintaan. Seurakuntatyön suunnittelussa ja päätöksenteossa on aina huomioi- tu lapset ja nuoret hyvin. Tämä ei siis ole uusi asia. Nyt kirkon hyvä työ tulee lain myötä entistä näkyvämmäksi”, Mykkänen iloitsee.
MINNA SIIKANIVA

PÄÄKIRJOITUS

Syömällä voi tehdä hyvää

Olin **Helsingissä** käymässä ja mietin ystäväni kanssa varhaista lounaspaikkaa. Ehdotin Alppilan kirkon brunssia, sillä voisin tehdä sieltä jutun samalla lehteen. Ystäväni oli todella hämmästynyt. ”Mitä? Brunssi kirkossa, siis siinä kirkkosalissa? Ei tunnu yhtään sopivalta!”. Kerroin, että ruokailu on aulassa ja sen järjestävät ammattikokit yhdessä vapaaehtoisten kanssa. Eikö ole hyvä, että kirkkoon voi mennä perheen tai ystävien kanssa syömään. Myös yksinäisillä on mahdollisuus aterioida toisten kanssa. Suureen aulatilaan mahtuu jättämään lastenrattaat ja lapsille on varattu myös leikkilataa. Lisäksi brunssin tuotosta osa menee hyväntekeväisyyteen. Syömällä yhden aterian tarjoaa samalla ruuan nälkäiselle Afrikassa. Hetken pohdittuaan ystäväni muutti mielensä ja ajatus alkoi hänestä kuulostaa hyvältä. Aikataulustyistä emme kuitenkaan Alppilaan ehtineet.

Myös Agricolan kirkossa Tuomasyhteisön vapaaehtoiset yhdessä Helsinki Mission kanssa järjestävät Soppasunnuntain, jossa ennen messua voi osallistua sopan keittoon tai vain tulla syömään. Maksu on vapaaehtoinen.

Kuopion kirkkoissa on järjestetty maaliskuussa paljon yhteisvastuulounaita. Lisäksi Kuopion torilla järjestettiin perinteinen puuroviikko yhteisvastuukeräyksen hyväksi. Puuroviikon toteuttajina ovat diakoniakeskus yhdessä paikallisseurakuntien diakoniatyön ja vapaaehtoisten kanssa.

Yhdessä syömisessä on jotain hyvin alkukristillistä. Kii- rastorstin tapahtumiin liittyy Jeesuksen ja opetuslasten viimeinen yhteinen ateria ja pyhän ehtoollisen asettami- nen. Monilla kristityillä pääsiäisen paaston päättää yhteinen ateria Jeesuksen ylösnousemuksen juhlan kunniaksi. Ruokaperinne nousee kristillisestä symboliikasta. Suklaa-

puput ovat hedelmällisyy- den ja uuden elämän vertauskuvia. Pääsiäismuna puolestaan on vertauskuva ikuisesta elämästä ja ylösnousemuksesta. Sen kuori kuvastaa Jeesuksen hautaa, jonka läpi elämä murtautuu. Pääsiäis- äisilmmas saa uuden mer-

kityksen Jeesuksen kuoleman ja ylösnousemuksen kautta, ”Jumalan karitsa”, joka antoi henkensä ihmisten vapauttamiseksi.

MINNA SIIKANIVA
minna.siikaniva@evl.fi

Onko tämä Kristuksen veri?

Parisen vuotta sitten TV:n viihde-ohjelmassa maisteltiin ehtoollisviiniä ja ilkamoiitiin ajatuksella, että uskovien mielestä siinä on Jeesuksen verta. Kristittynä luonnontieteilijänä mieleeni pulpahti luku 602 200 000 000 000 000 000. Se on Avogadron vakio, joka kertoo että esim. 12 grammassa hiiltä ja 18 grammassa vettä on tuon luvun osoittama määrä hiiliatomeja ja vesimolekyylejä. Grammasta voi siis periaatteessa jakaa hyvin, hyvin monelle. Ryhdyin laskemaan.

Öylättileivässä on hiiltä noin gramman neljäsosa ja ehtoollisviinissä vettä viittisen grammaa. Hiilen ja veden varastot ja kierrot, toisaalta luonnossa ja toisaalta ihmisen elimistössä, tunnetaan tarkoin. Molemmat ovat 2000 vuodessa sekoittuneet globaalisti. Siispä laskin, suuruusluokan tarkkuudella, kuinka suuri määrä hiiliatomeja ja vesimolekyylejä oli 30 vuoden aikana ollut osana Jeesuksen ruumiista ja verta, miten suuren osuuden kaikesta kierrossa olevasta hiilestä ja vedestä ne muodostavat sekä lopulta, paljonko niistä täydellisen sekoittumisen jälkeen riittäisi tänä päivänä kuhunkin öylättiin ja ehtoollispikariin. Laskelmassa on suuria lukuja, mutta matemaattisesti se on yksinkertainen. Valmistaudu yllättymään.

Jokaisessa öylätissä on suuruusluokaltaan puoli miljardia hiiliatomeja Kristuksen ruumiista ja ehtoollispikarissa kaksi miljoonaa vesimolekyylä Kristuksen verestä. Vastaavan tuloksen olisin saanut laskemalla typpi-, happi-, rautatai kalsiumatomeja, tai jos olisin laskenut osuuksia tunnetun faaraan tai tuntemattomaksi jääneen orjan ruumiista ja verestä tai osuuksia missä tahansa leipäpalassa ja viinilasillisessa.

Kun nautit ehtoollista, Kristus on siis aina myös aineellisesti läsnä – sinunsi ehtoollisen siten helluntailainen, jolle kyse on symbolisesta muistoateriasta, luterilainen, jolle kyse on Kristuksen ruumiista ja verestä ulkonaaisesti leivän ja viinin muodossa, tai katolinen pappi, jolle kyse on todellisesti Kristuksen ruumiista ja verestä. Kristuksessa me olemme kaikki yhtä – tietäen tai tietämättämme.

MATTI JANTUNEN

Kirkko vetoaa tulevaan hallitukseen

Kirkon tavoitteena on, että eduskuntavaalien jälkeen muodostettava hallitus huomioisi ohjelmassaan muun muassa lapsiperheiden arjen sekä ääri-ilmiöiden torjunnan.

Kirkon ohjelmaesityksessä on kolme kokonaisuutta: arjen hyvinvointi, globaalit kysymykset sekä turvallisuus ja perusoikeudet. Arjen hyvinvointiin liittyen on käynnissä myös arkkipiispan johtaman laajapohjaisen köyhyyshyöryhjän työskentely.

Teemat nousevat arjesta

”Kirkon esitykset perustuvat seurakuntien toiminnasta nousseisiin kokemuksiin. Kirkolla on laaja kosketuspinta suomalaisten arkeen mm. diakonia-, nuoriso- ja lapsityön kautta. Ihmisten arkeen ja arvoihin liittyvät kysymykset sopivat hyvin kirkon yhteiskunnallisiin puheenvuoroihin”, sanoo kirkkohallituksen kansliapäällikkö **Jukka Keskitalo**.

Kirkko haluaa, että hallitus laatii toimenpideohjelman lapsiperheiden köyhyyden vähentämiseksi. Taloudellinen eriarvoisuus näkyy lasten ja nuorten arjessa. Kasvavat tuloterot johtavat pahimmillaan lasten syrjäytymiseen. Kirkko esittää lisäksi moniammatillista mallia pienten lasten perheiden auttamiseksi kriisitilanteissa.

Tavoitteissa otetaan kantaa myös väkivaltaisten ääri-ilmiöiden voimistumiseen. Suomessa on rakennettava tietoisuutta monikulttuurisesta ja -uskontoisesta Suomesta sekä kehitettävä nuorten osallisuutta ja maahanmuuttajien tuen toimenpiteitä. Kirkko toivoo hallitukselta tukea viranomaisten, kansalaisjärjestöjen ja uskonollisten yhteistyön yhteistyölle ääri-ilmiöiden torjumiseksi.

Köyhyyshyöryhjän esitys valmis

Arkkipiispa **Kari Mäkinen** kutsui viime lokakuussa koolle laajapohjaisen köyhyyshyöryhmän laatimaan yhteisen vetoomuksen keväällä muodostettavalle uudelle hallitukselle. Köyhyyshyöryhässä on ollut mukana keskeisiä yhteiskunnallisia toimijoita. Ryhmä on nyt saanut valmiiksi esityksen. Arkkipiispan mukaan työryhmän keskeisimpiä linjauksia on, ettei maassamme tehtäisi erillistä köyhyysoptiikkaa. ”Koko yhteiskuntapolitiikkaa tehtäessä on otettava huomioon kaiken heikoimmassa asemassa olevien näkökulma”, Kari Mäkinen toteaa.

Mäkinen kutsui myös puolueiden puheenjohtajat Helsingin tuomiokirkon kryptaan helmikuussa keskustelemaan eduskuntavaalien alla arvoista.

Kallavedellä arvoilla

Kallaveden seurakunta on kutsunut puolueiden edustajat, kansanedustajaehdokkaat sekä kaikki asiasta kiinnostuneet yhteiseen keskustelutilaisuuteen.

Tilaisuuden ideoinut Kallaveden seurakunnan kirkkoherra **Matti Pentikäinen** kokee, että seurakunnan on hyvä olla sopivalla tavalla yhteiskunnallisissa keskusteluissa mukana. ”Politiikka on puhtaimmillaan yhteisten asioiden hoitamista, näkökulmien tuomista ja niiden tasapuolista huomioimista demokraattisin keinoin. Seurakuntalaiset äänestävät vaaleissa eri puolueita, mutta seurakunnassa kaikki olemme samaa puolta. Muistutamme toisiamme eri-

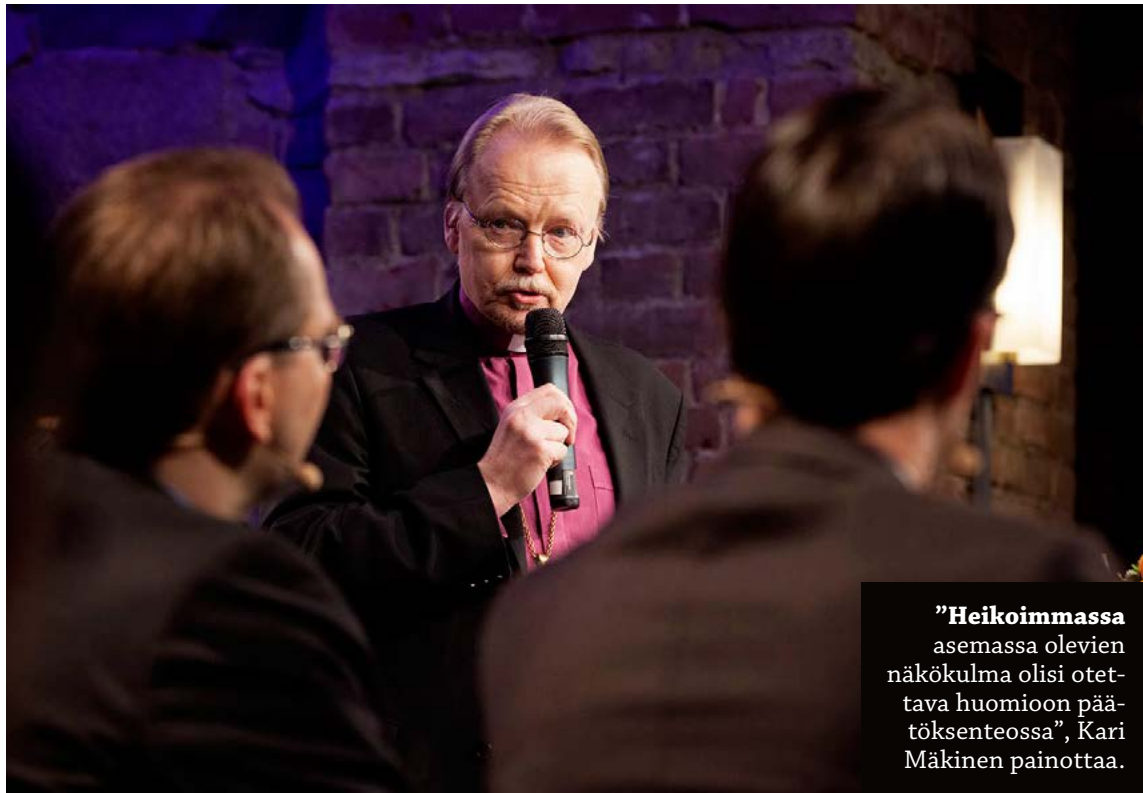
laisten näkökulmien arvokkuudesta yhteisten asioiden hoitamisessa”.

Kirkon yhtenä tärkeänä tavoitteena on, että tuleva hallitus huomioisi ohjelmassaan muun muassa lapsiperheiden arjen. ”Kallaveden seurakunnan alueella asuu erittäin paljon lapsia ja nuoria. Lapsiperheiden talousongelmat synnyttävät eriarvoisuutta erityisesti työttömyyden kohdatessa perheitä. Henkinen apu lapsiperheille on äärettömän tärkeää. Yhteiskuntamme on varsin kilpailuhenkinen tällä hetkellä. Pahimmillaan lapsiperheissä koettu ahdistus voi johtaa nuoren syrjäytymiseen.”

”Kallaveden seurakunnan diakonia-työntekijät kohtaavat näitä ongelmia päivittäin ja tukevat ihmisiä parhaansa mukaan.”

Yhteiskuntajärjestys jokaisen vastuulla

Hallitusohjelman tavoitteissa halutaan rakentaa tietoisuutta monikulttuurisesta ja -uskontoisesta Suomesta. Kallaveden seurakunnan alueella maahanmuuttajista aktiivisin on sudanilaisten kristittyjen ryhmä, joka on mukana myös jumalanpalveluselämässä. Heillä on Petosen seurakuntatalolla sunnuntaisin oma kokontumishetkensä. ”Sudanilaiset ovat kiertäneet seurakuntamme toimintaryhmissä kertomassa omasta maastaan ja sen kulttuurista. Yli kymmenen vuotta yhteistä elämää on tuonut toistemme taustoja tutuksi. Aika on ollut erittäin opettavaista ja rikkautta puolin ja toisin.”

”Heikoimmassa asemassa olevien näkökulma olisi otettava huomioon päätöksenteossa”, Kari Mäkinen painottaa.

Pentikäinen haluaisi itse nostaa yhteiskunnalliseen keskusteluun mukaan kristillisiä arvoja. ”Jokainen ääni on tärkeä. Hyvä yhteiskuntajärjestys on jokaisen kristityn vastuulla. Kirkko ja seurakunta ovat rakentamassa pohjaa arvojensa kautta koko yhteiskunnan hyvinvoinnille”. Esimerkkinä Pentikäinen mainitsee Jeesuksen opetuksen: rakasta Jumalaa yli kaiken ja lähimmäistäsi niin kuin itseäsi. ”Seurakuntayhteisönä meidän on tuettava ja kannustettava kaikkia tekemään ihmisarvon huomioivia päätöksiä. Seurakun-

talaisten on erittäin tärkeää hahmottaa äänestämisen merkitys. Äänestämällä osallistumme yhteis-

kuntamme rauhallisen ja tasapuolisen kehityksen turvaamiseen.”

MINNA SIIKANIVA

Kirkko yhteiskunnassamme, avoin keskustelutilaisuus Kallaveden kirkossa sunnuntaina 29.3.2015 klo 16.00.

Kukin puolue on nimennyt yhden edustajan paneelikeskusteluun. Aluksi puolueiden edustajat esittelevät noin kolmen minuutin puheella oman näkemyksensä evl.kirkon asemasta suomalaisessa yhteiskunnassa. Puheenvuorojen jälkeen tilaisuus jatkuu avoimella keskustelulla. Puheenjohtaja **Matti Pentikäisen** johdolla käsitellään historiallisia ja ajankohtaisia kirkon, politiikan sekä yhteiskunnan välisiä suhteita. Tilaisuuteen ovat tervetulleita kaikki asiasta kiinnostuneet.

MITÄ MIELESSÄ?

Tullaan tutuiksi

Tietovisailua, saappaanheittoa ja keppijumpaa. Sammakkolammen rannalla vietettiin iloista talviriehaa maaliskuun puolivälissä. Taapahtuman oli pistänyt pystyyn Puijonlaakson alueellinen työryhmä, jossa on edustajia Puijonlaakson palvelukeskuksesta, asukastuvalta ja lähialueen senioritaloista. Ideoinnissa ja toteutuksessa oli apuna myös lähihoitajaopiskelijoita. Menossa olivat mukana palvelukeskuksen toiminnan-

ohjaaja **Heidi Kotilainen**, yhteisötaiteilija **Sinikka Lumiluoto** ja asukastuvalta ohjaaja **Riittaliisa Korhonen**. Talvirieha järjestettiin nyt ensimmäistä kertaa.

Mistäpä lähti innostus tällaiseen?

”Järjestimme viime syksynä Sammakkolampi-tanssit, jotka saivat suuren suosion. Niihin osallistui yli 200 ihmistä. Sen innoittamana halusimme järjestää jotain yhteistä tapahtumaa myös talvella. Meillä on upeat neljä vuodenaikaa ja yritämme hyödyntää jokaisen vuodenajan parhaita puolia tapahtumissa.”

Minkälainen porukka tapahtumaa oli järjestämässä?

”Työryhmään kuuluu kymmenisen ihmistä ja he ovat hyvin aktiivisia. Kun on useampi tekijä, ei kukaan kuormitu liikaa. Iso kiitos kuuluu myös lähihoitajaopiskelijoille, heidän panoksensa oli talviriehassa todella tärkeä. Opiskelijat saivat ideoita toimintapisteiden ohjelman ja he olivat myös mukana tapahtumassa.”

Miksi tämän tyyppiset tapahtumat ovat tärkeitä?

”Toivomme, että varsinkin alueen yksinäiset asukkaat saataisiin mukaan. Tarkoitus on, että ihmiset tutustuivat toisiinsa ja se paljon puhuttu yhteisöllisyyden tunne nousisi esiin.”

Millaisia kommentteja on tullut kävijöiltä?

”Erityisen paljon on tykätty viestilaatikosta, jonka sijoitimme lammen rantaan. Laatikossa on kynä ja vihko, johon lenkkeilijät voivat kirjata kävelemänsä matkan ja terveiset seuraavalle kulkijalle. Tällainen käytäntö on ollut olemassa aikoinaan ja monet ovat pitäneet sitä ihan nostalgisena tuulahduksena.”

HELI HARING

TIMO HARTIKAINEN

www.bjorncederberg.fi

BJÖRN CEDERBERG

työterveyslääkäri, pastori

Äänestä ennakkoon 8.-14.4.!

69

Kristillisdemokraati
ARVOSTAJA POLITTIKKA

Terveyden- ja vanhustenhoitoon sekä lastensuojeluun panostettava.

Minna Reijonen kansanedustajaehdokas

- Vii 20 vuoden kokemus terveydenhuoltoalalta
- Farmaseutin tutkinto Kuopion yliopistosta
- kielitaito: Venäjä, englanti, ruotsi, suomi
- Kuopion kaupunginhallituksen- ja valtuuston jäsen, seurakuntaneuvoston ja valtuuston jäsen
- Kuopion seurakuntavaalien ääniharava

15

Perussuomalaiset

Ilmoituksen maksaa Minna

SIIVOUSPALVELUITA KOTIIN

Puh. 044 359 1644

Hyödynnä kotitalousvähennys!

WWW.GGSIIVOUS.FI

TAKSI

Ari Turunen

0400 572 929

KUOPIO

PYÖRÄTUOLI- JA PAARIKULJETUKSET 1+8

KULTTUURIKESKUS SOFIA

NAUTI LUONNOSTA JA KULTTUURISTA MEREN ÄÄRELLÄ. MAJOITU EDULLISESTI. HIJENNY.

www.sofia.fi

KESÄTARJOUS 68,00 / vrk

sis. standardihuone kahdelle, aamiainen, sauna ja uinti, pysäköinti. Voimassa 18.6. – 9.8.2015.

Kulttuurikeskus Sofia
Kallivikinmientie 35
00980 Helsinki
p. 010-277 900
reception@sofia.fi

sofia

Kansallisen Veteraanipäivän juhla Kuopiossa 27.4.2015

Tämä maa ei koskaan sortua saa – eläköön Suomi!

Kuopion Musiikkikeskus

klo 11.30–13 Juhlahahvitus

klo 13-14 Kansallisen veteraanipäivän juhla
Juhla alkaa ekumeenisella hartaudella ja seppelipartioiden lähettämällä sankarivainajien muistomerkeille
Juhlapuhe: emeritusprofessori Jussi T. Lappalainen

Summa puku ja kunniamerkit

Järjestää: Kuopion kaupunki / Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue ja sotiemme veteraanijärjestöt

HISTORIALLISTA

Nainen alttarilla

Piispa **Irja Askola** on ollut viisaasti vaihtu Spenskin kohun aikana. Kukaan ei voi nyt väittää, että piispa Askola riitelee.

Siten sakraliin ilmatilan loukkauksesta tiedetään vain, että luterilainen piispa oli läsnä Uspenskin katedraalin alttarilla, ja että sitä on pidetty liturgisena järjestyshäiriönä.

Altari edustaa ortodokseille Jumalan valtakuntaa, Golgataa ja Jeesuksen hautaa. Alttarissa on paikkoja, jotka ovat sallittuja vain vihityille papeille ja samalla naisilta kiellettyjä.

Uspensissa koettu ortodoksisen kulttuuriperinteen loukkaus on kuitenkin pientä verrattuna Jerusalemin Temppelivuorella käytäviin moleminpuolisiin provokaatioihin. Vuoden 2000 intifadan sanotaan saaneen kipinän Ariel Sharonin vierailusta Al-Aqsan moskeijassa Temppelivuorella, mutta toisaalta osa juutalaisistakin pitää Temppelivuorta kiellettyinä alueena. Ei nimittäin tiedetä missä temppelin kaikkein pyhin liitonarvokas mahdollisesti sijaitti, joten vaarana on astua sille vahingossa.

Luterilaisessa kirkossa ei ole käsin kosketeltavia pyhiä paikkoja ja jos onkin, niin pyhän saa silti kohdata ilman välikäsiä. Pappia tai teologia ei tarvita pyhän kohtaamiseen, mutta kirkon virkojen hoitoon tarvitaan.

Kirkon virat avautuivat naisteologeille tuskastuttavan hitaasti, vaikka naisten on ollut mahdollista opiskella teolo-

KUVA KIRJASTA NAINEN JA KUTSUMUS

Sacri ministerii candidatus eli teologian kandidaatti Lyyti Tikka aloitti seurakunnallisen virkauransa Kuopiossa.

tiettävästi tingitty.

Tikka lähti pian asiallisemmin palkattuun toimeen ja valittiin ensimmäisenä naisteologina kirkolliskokouksen maalikkoeustajaksi. Vuoden 1948 kirkolliskokouksessa hän teki esityksen naisteologian aseman järjestämisestä.

KAIIJA VUORIO

Lisää naisteologien tiestä kirkon virkaan teologian tohtori Pirkko Lehtinen teoksessa Nainen ja kutsumus (2004).

PÄÄSIÄISENÄ

Hiljaisella viikolla ja pääsiäisen aikaan on kaikissa seurakunnissamme paljon kirkonmenoja, esityksiä ja musiikkitapahtumia. Katso tarkemmat tiedot tapahtumista verkkosivuiltai kirkollisista ilmoituksista sivulta 20 lähien. Pääsiäiskirkot kiirastorstaista 2. pääsiäispäivään löytyvät sivulta 18.

Pääsiäiskonsertteja

- **Kauneimmat paastonajan virret** Siilinjärven kirkossa perjantaina 27.3. klo 18.30. Sola Gratia-kuoro ja Nuorten kuoro.
- **Salieri c-molli Requiem & Schütz: Seitsemän sanaa ristillä** Maaningan kirkossa lauantaina 28.3. klo 15. ja Alavan kirkossa sunnuntaina 29.3. klo 15. Lisää konserteista vieraisella sivulla.
- **Musiikkia hiljaiselle viikolle** Riistaveden kirkossa sunnuntaina 29.3. klo 18. Pergolese: Stabat Mater. Outi Pollari sopraanossa, Riikka Tuura altossa sekä Anne-Mari Kraft säestystehtävässä.
- **Ukrainalainen kirkkolauluyhtye Kaanon konserttoi** Muuruveden kirkossa sunnuntaina 29.3. klo 19. Ohjelmassa on perinteistä ortodoksista kirkkolaulua ja klassisia ukrainalaisia kuoroteoksia. Konserttiin on vapaa pääsy, ohjelman hinta on 5 € Yhteisvastuulle.
- **Hiljaisen viikon konsertti** Siilinjärven kirkossa tiistaina 31.3. klo 19. Selloduo Anna-maaria ja Olli Varonen.

Gospel Covertajat

- **”Tiellä Jerusalemiin” Gospel Covertajat -yhtyeen konsertti** Puijon kirkossa tiistaina 31.3. klo 18.30. Musiikillinen läpileikkaus pääsiäisen tapahtumista. Mikko Miettinen laulu ja huilu, Hannes Asikainen ja Esko Turpeinen kitarat ja laulu. Gospel Covertajat myös keskusseurakuntatalolla Hiljaisen viikon ehtoollisnessussa keskiviikkona 1.4. klo 18.
- **J.S. Bach: Pääsiäiskantaatti Kristus Kuolon kahleissa** Hiljaisen viikon sävelhartauksessa Kallaveden kirkossa tiistaina 31.3. klo 19. Soitinyhtye ja nuorten kuoro, johtaa Vesa Linnanmäki.
- **Ossi Jauhiaisen Vapahtaja tuomitaan -kantaatti** Pitkäperjantain sanajumalanpalveluksessa Alavan kirkossa perjantaina 3.4. klo 11. Alavan kirkkokuoro, solistina Ilpo Rannankari, uruissa Vesa Kajava.
- **Pääsiäiskonsertti** Nilsin kirkossa sunnuntaina 5.4. klo 16. Aholansaari Sinfonietan puhaltajat, johtaa Jyri Nissilä. Luvassa Gija Kantshelia, Carl Nielsenia ja Mozartia. Käsiohjelma 10 €.
- **Pääsiäisajan kauneimpia säveliä** Kallaveden kirkossa sunnuntaina 5.4. klo 18. Sopraano Saara Kiiveri, huilisti Teea Kokkonen ja urkuri Anna-Mari Linna. Vapaa pääsy. Ohjelma 10/5 €.

Pääsiäisesityksiä

- **Pääsiäiskuvelma, ehtoollinen ja arkinen ateria** Neulamäen kirkossa tiistaina 31.3. klo 10.30.
- **Pääsiäisnäytelmä Ristintie** Juankosken Ylösnousemuksen kirkossa maanantaina 30.3. klo 19.
- **Näytelmäryhmä Purppuraviitat esittää Pääsiäiskuvelman** keskusseurakuntatalolla sunnuntaina 29.3. klo 10 saarnan paikalla palmusunnuntain messussa.

TAPAHTUU

Politiikka ja kirkko

- **Avoin keskustelutilaisuus** Kallaveden kirkossa sunnuntaina 29.3. klo 16. Kukin puolue on nimennyt yhden edustajan paanelikeskusteluun. Puheenjohtaja Matti Pentikäisen johdolla käsitellään historiallisia ja ajankohtaisia kirkon, politiikan sekä yhteiskunnan välisiä suhteita.

Musiikkiluento

- **Urkutaiteen historiasta luennoi** musiikin tohtori Jan Lehtola Pyhän Johanneksen kirkossa torstaina 26.3. klo 14. Luennon järjestää Sibelius-Akatemia.

Retkelle yhdessä

- **Kotimetsän kirkkoretki** perheille Pöyhönsaaren sunnuntaina 19.4. klo 16. Tule retkeilemään yhdessä äidin, isän tai muun tutun aikuisen kanssa. Yhdessäoloa ja leikkiä – tutkitaan ja ihmetellään luontoa. Pyhäkouluhetki. Lähtö Pöyhönsaaren parkkipaikalta (Saaristokatu). Omat eväät mukaan, mahdollisuus paistaa makkaraa.

Pienille

- **Pienten hiljainen viikko -illoissa** Vuorelan kirkossa maanantaina 30.3., tiistaina 31.3. ja keskiviikkona 1.4. klo 18–18.30 sekä perjantaina 3.4. klo 16–16.30 ja klo 17–17.30 vaelletaan palmusunnuntaista pääsiäiseen pastori Leena Laurinkarin johdolla kuulostellen, laulaen, liikkuen ja ruokillen.
- **Lasten pääsiäiskirkko** Kuopion seurakunnissa Alavan kirkossa maanantaina 30.3. klo 10, keskusseurakuntatalolla tiistaina 31.3. klo 9.15. ja klo 10.15 sekä Lehtoniemen kerhotilassa keskiviikkona 1.4. klo 10.30.

Kahvila Kohtaamisia

- **Siilinjärven seurakunnan** diakoniatyö aloittaa 19.3. **Kahvila Kohtaamisia -toiminnan** S-marketin Presso-kahvilassa.

ANTON SUCCSDORF

Pappilaklubilla Uuden Musiikin kilpailustakin tuttu Ida Bois perjantaina 27.3. klo 19. Showtime 19.30. Vanha Pappila, Kuninkaankatu 12. Vapaa pääsy.

Löydä lisää tapahtumia

RecRew-tapahtuma nuorille Siilinjärvellä torin parkkihallissa perjantaina 17.4. klo 17.30. Esiintyy Duudsonit HP&Jarppi Show, Teflon Brothers, Retards On The Run. K-9. Liput ovelta 20 €, ennakkoon tikketti.fi 16,50 €. Järjestäjänä Siilinjärven kunta ja seurakunta.

Diakoniapappi tai diakoniatyöntekijä tavattavissa torstaisin klo 12–13.

Sotilaalliset juhlat

- **Puolustusvoimien alueellinen kirkkojuhla** Puijon kirkossa perjantaina 24.4. klo 18. Ilmavoimien soittokunta Jyväskylältä, Puijon kamarikuoron kvartetti. Piispa Jari Jolkkonen, kenttäpiispa Pekka Särkiö. Puolustusvoimien tervehdys, eversti Ossi Sivén Karjalan lennostosta. Isänmaan rukous, lääninrovasti Jaana Marjanen avustajinaan Ilmavoimien, Kainuun prikaatin ja Karjalan lennoston sotilaspapisto. Kanttorina Outi Keskisipilä. Juhla jatkaa sotien jälkeen aloitettujen kirkkojuhlien perinteitä.

Konsertteja

- **Asasello-kvartetin konsertti** keskusseurakuntatalolla sunnuntaina 29.3. klo 14. Asasello on kansainvälisesti tunnettu korkeatasoinen jousikvartetti. Sellistinä aloitti äskettäin kuopiolaislähtöinen Teemu Myöhänen. Ohjelmamaksu 10 €.
- **Kuopion Nuorisokuoron konsertti** Alavan kirkossa sunnuntaina 5.4. klo 18. Ohjelma 10 €.
- **Herännäisnuorten kuoro** Helsingistä Puijon kirkossa sunnuntaina 12.4. klo 10 Puijon kirkon messussa ja klo 12 siioninvirsiseuroissa. Kuoroa johtaa Hanna-Maria Hapuli.
- **Sibelius-konsertti** Pyhän Johanneksen kirkossa tiistaina 14.4. klo 19. Taideyliopiston Sibelius-Akatemian kamarikuoro, johtaa Heikki Liimola. Solisteina Marjatta Airas, Annastiina Tahkola ja Turka Manninen.
- **Kirkkokonsertti** Kaavin kirkossa perjantaina 17.4. klo 18. Klassista jousimusiikkia tarjoaa Kamas-kvartetti: Terhi Paldanius, Jukka Untamala, Jussi Tuhtanen ja Petja Kainulainen. Vapaa pääsy.
- **Lauluja Levoksi ja Lohduksi -konsertti** Maaningan kirkossa lauantaina 18.4. klo 13. Hanna Ekola ja laulaja-pianisti Virpi Salo. Vapaa pääsy. Ohjelma 10 €.

- **Yhteisvastuukonsertti** Alavan kirkossa sunnuntaina 19.4. klo 18. Daniel Thomas, Tuple Salmela, Popo Salami Band, Alavan kirkkokuoro, Sibelius-Akatemian gospelkuoro, Tahdistin orkesteri johtajanaan Harri Hyppölä, Sanna Rosberg, Jenni Kaataja. Ohjelma 10 €.

Lauletaan

- **Nuorten Veisuja punaisesta kirjasta lauletaan** Riistaveden seurakuntatalossa ma 30.3. klo 18. Tervetuloa osallistumaan ja muistelemaan rakkaista rippikoululauluja!
- **Vesper 1600-luvun tyyliin** Pyhän Johanneksen kirkossa lauantaina 25.4. klo 18. Taideyliopiston Sibelius-Akatemian Kuopion yksikkö. Esitys kuuluu Peter Peitsalon vetämään liturginen laulu 3 -periödiin.
- **Kauneimmat virret -toivelauluilta** Puijon kirkossa sunnuntaina 26.4. klo 18. Yhteistyössä Suomen Lähetysseuran kanssa. Laulamme yhdessä kansainvälisen kirkon kauneimpia virsiä. Kolehti Senegalin kirkon musiikkityöhön.
- **Kauneimmat hengelliset laulut -yhteislaulutilaisuus** Pyhän Johanneksen kirkossa keskiviikkona 29.4. klo 18. Mukana Kirkkokuoro ja päiväkuoro.

Piipia tutuksi

- **Raamattusunnuntaita** vietetään keskusseurakuntatalossa 19.4. Päivä aloitetaan klo 10 messulla, jossa saarnaa Suomen Piipiasseuran käännöstyön johtaja Seppo Sipilä. Messun jälkeen voi tukea raamatututtyötä osallistumalla lounaaseen. Lähetystilaisuus alkaa lounaan jälkeen. Siinä Seppo Sipilä esittelee Raamatun käännöstyötä.

Israelista syötävää

- **Israelilainen lounas** keskusseurakuntatalolla lauantaina 18.4. klo 13. Monipuolinen ateria, mukana Israelilaisia tuotteita. Aterian hinta 17 €. Sitovat ilmoittautumiset 15.4. mennessä Johannes Kuivalaiselle puh. 040 755 9092.

Kevät tulevi

- **Kevätkeikaus-tapahtuma** Neulamäen kirkossa 25.4. klo 15–22 yhteisvastuukeräyksen hyväksi Neulamäen kirkolla klo 15–22.
- **Eläkeläisjärjestöjen yhteinen paastonajan kirkkojuhla** keskusseurakuntatalolla perjantaina 27.3. klo 13. Juhlassa on Yhteisvastuukeräys ja kahvitarjoilu.

Yhteistyöllä syntyy elämys

Hiljainen viikko käynnistyy konsertilla, joka on monen tekijän summa.

Kuopion musiikkikeskuksen kamarimusiikkisalisä käy melkoinen kuhiina. Yksi porukka avaa ääniään, toinen selaa miettiäänä nuotteja ja kolmas virittelee instrumenttejaan. Alavan ja Maaningan kirkoissa esitettävän Antonio Salierin c-molli Requiemin ja Schützin Seitsemän sanaa ristillä -konsertin ensimmäiset yhteisharjoitukset ovat alkamassa. Koolla on Alavan kirkkokuoro, kamarikuoro Ancora sekä Savonia-ammattikorkeakoulun opiskelijoiden sinfoniaorkesteri.

Alun hällinän jälkeen jokainen löytää lopulta oman paikkansa palapeliissä ja kapellimestari **Rauno Tikkanen** tarttuu tahtipaukkoon. Requiemin latinankieliset säkeet kajahtavat mahtipontisesti ilmaan.

Harvinaista herkkua

Alava seurakunnan kanttori **Ossi Jauhiainen** on innoissaan työn alla olevasta esityksestä.

”Luvassa on monella tapaa harvinaista herkkua musiikin ystäville. Salieria ei tiedäkseni ole koskaan esitetty Kuopiossa. Schützint teosta on esitetty aikaisemmin suomeksi, mutta me esitämme sen nyt saksaksi.”

Salieriin päädyttiin kamarikuoro Ancoran johtajan **Jussi Mattilan** ehdotuksesta.

”Hän esitti, että kokeillaanko välillä Salierin Requiemia perinteisemmän Mozartin sijaan.”

”Täytyy myöntää, että minullekin Salieri oli uudempi tuttavuus. En ollut edes tiennyt, että hänkin on säveltänyt Requiemin”, Jauhiainen nauraa.

Sen lisäksi, että on treenannut Alavan kirkkokuoron kanssa esitystä, Jauhiainen on itse myös yksi konsertin neljästä solistista.

”Nämä eivät ole pelkästään kuoroteoksia vaan myös solisteille riittää laulettavaa.”

Koulutuksellisuus tärkeää

Yhteistyöproduktiossa on monta liikkuvaa osaa, joiden on pelattava saumattomasti yhteen lopullisessa esityksessä.

”Kuurorot ovat harjoitelleet ensin erikseen omien johtajiensa ohjauksessa. Tähän ne treenaavat ensimmäistä kertaa yhdessä orkesterin kanssa. Solistit tulevat mukaan vasta esitysviikon harjoituksista.”

Jauhiainen korostaa yhteistyön merkitystä musiikki- ja konserttiproduktioissa.

”Eri kuorojen ja paikallisten musiikkialan opiskelijoiden yhteistyö on elinehto sille, että voimme tarjota monipuolisen ja laadukkaan ohjelmiston.”

”Monet seurakuntienkin musiikkiproduktiot saattaisivat jäädä tekemättä ilman alan koulujen panostusta.”

Rauno Tikkanen painottaa yhteistyössä myös koulutuksellista puolta.

”Tällaiset projektit ovat musiikkialan opiskelijoille mitä parhain tapa oppia.”

”Ja harrastajakuoroille puolestaan on motivoava päästä välillä mukaan tekemään isompia musiikkituotantoja. Yhteistyö antaa jokaiselle osapuolelle jotain”, Jauhiainen summaa.

Tervetuloa Maaninka

Konsertti esitetään Alavan lisäksi myös Maaningan kirkossa.

”Ajatuksena oli, että tällä tavalla haluamme omalta osaltamme toivottaa maaninkalaiset tervetulleiksi Kuopioon”, Jauhiainen ja Tikkanen kertovat.

Jauhiaisen mukaan esityksen suunnittelu käynnistyi jo noin vuosi sitten.

”Perinteisesti palmusunnuntaina on Tuomiokirkossa esitetty Johannes-passio, mut-

KUVAT: TIMO HARTIKAINEN

Ensimmäisissä yhteisharjoituksissa latinankielen ääntämys aiheutti päänvaivaa kuorolaisille.

”**Teos** on laulettava, muttei liian helpo”, Mari Luostarinen luonnehtii.

”**Luvassa** on vaikuttava esitys. En usko, että kuulijalle tulee tylsää hetkeä”, Rauno Tikkanen vakuuttaa.

kuorossa noin viisitoista vuotta. Nyt esitettävä teos on hänellekin uusi tuttavuus.

”Lisäksi tämä on ainutlaatuinen tilaisuus kirkkokuorolle päästä esiintymään yhdessä kamarikuoron ja sinfoniaorkesterin kanssa.”

”On myös hieno kokemus saada harjoitella erilaisten johtajien ohjauksessa”, Luostarinen pohtii.

Isommat yhteisproduktiot monipuolistavat Luostarisen mukaan kuoron toimintaa. ”Harjoittelu vaatii paljon enemmän kuin

perusmessun kuoroesitys. Tällainen tarjoaa haastetta.”

Esityksen solisteina ovat **Eeva Hartemaa** sopraano, **Teppo Lampela** alto, **Ossi Jauhiainen** tenori ja **Jouni Kokora** basso. Mukana Alavan kirkkokuoro, kamarikuoro Ancora sekä AMKO-sinfonia, johtajanaan Rauno Tikkanen.

HELI HARTING

Konsertti 28.3. klo 15 Maaningan kirkossa ja 29.3. klo 15 Alavan kirkossa.

Alavan remontti valmis

Alavan kirkon käyttöönottojuhlaa

vietetään sunnuntaina 29.3. klo 11 piispa **Jari Jolkosen** johdolla. Seurakunnan kymmenen kuukauden remontti päättyy ja jumalanpalvelukset palaavat uudistettuun kirkkosaliin. Kirkko on Museoviraston suojeluksessa, joten suuria muutoksia kirkkosalissa ei ole tapahtunut. Kirkkosalin valaistus on uusittu. Kirkon penkkien päälliset on käsitelty nahkamaalilla ja samalla poistettu muutama ensimmäinen penkkiirvi. Äänen-

toistoa on parannettu. Kirkkoon tulee kaksi taideteosta, **Pauno Pohjola**isen teos *Keskustelu taivaan asujaimen kanssa* ja **Jenni Ruosen** *Kastepuu*. **Hanna Korvelan** johdolla on suoritettu kirkkotekstiilien uusinta- ja restaurointityötä. Lisäksi ulkoseinien betonilementit ja niiden kiinnitys on korjattu. Myös kaikki ikkunat ja ovet on uusittu. Remontin kustannukset olivat noin kolme miljoonaa euroa. Alavan kirkko on rakennettu vuonna 1969.

ta kirkon remontin vuoksi tämä vuosi jää väliin.”

”Siksi esitinkin, että jospa Alava ottaisi nyt järjestääkseen palmusunnuntain ohjelmiston.”

Jauhiainen on treenannut kuoroaan tätä esitystä varten viime syksystä alkaen.

”Toiveissa on, että konserttiviikon alkupuolella pääsisimme jo harjoittelemaan remontoitua Alavan kirkkoon.”

”Odotan jo kovasti remontin valmistumista. On ihan eri asia esittää musiikkia kirkossa kuin seurakuntasalissa. Remontin jälkeen kirkon ää-

neistoinkin pitäisi olla entistä parempi.”

Ainutlaatuinen tilaisuus

Mari Luostarinen on laulanut Alavan kirkko-

Pääsiäinen ei pääty pääsiäisaamuun

Pääsiäinen on ortodoksisen kirkon tärkein juhla. Siihen valmistaudutaan suurella paastolla.

Korkeasti Pyhitetty Karjalan ja koko Suomen arkkipiispa Leo saapuu mustaan viittaan ja leveähihaiseen päällysviittaan puheutuneena. Ortodoksisen kirkon piispojen tavoin hän kantaa kaulassaan uskon sinettinä pagnagia, ikonin, johon on kuvattu Neitsyt Maria, Jumalansynnyttäjä. Katse on ystävällinen ja suuren käden puristus lämmin. Karjalaiseen tapaan vieraita odottaa paastonaikana-kin katettu kahvipöytä. Esipaimenen puhelin piipittää vaimesta, mutta toistuvasti muistutuksena siitä, mikä kaikki tarvitsee hänen huomiotaan ja ratkaisujaan.

"Tunnen kuitenkin olevani olemassa ilman, että minulla on tykkäämisiä somessa", hän nauhahtaa.

Karjalasta koko Suomeen

Suomen ortodoksinen kirkko on kuulunut autonomisena arkkipiispakuntana vuodesta 1923 lähtien Konstantinopolin ekumeeniseen patriarkaattiin. Ennen sotia kirkon elämän painopiste oli Karjalassa, missä pääosa ortodoksisista seurakunnista sijaitsi. Arkkipiispan istuin oli Sortavalassa ja toinen piispanistuin perustettiin Viipuriin vuonna 1935.

Sotien seurauksena 70 prosenttia Suomen ortodoksisen kirkon jäsenistä joutui evakkoon ja 90 prosenttia kirkon omaisuudesta jäi luovutetulle alueelle Neuvostoliittoon. Menetetyssä Karjalassa olleiden seurakuntien tilalle perustettiin eri puolille Suomea neljätoista uutta seurakuntaa sekä Uuden Valamon ja Lintulan luostarit. Arkkipiispan istuin muutti Kuopioon ja Viipurin piispanistuin Helsinkiin. Kirkkojen jälleenrakennustyö ajoittui erityisesti 1950-luvulle. Oulun ortodoksinen hiippakunta perustettiin vuonna 1979, samoin Joensuun apulaispiispan virka.

Arkkipiispa Leo on toiminut kirkkonsa esimiespiispana vuodesta 2001. Hänet valittiin vain 30-vuotiaana ensin arkkipiispa Paavalin apulaispiispaksi vuonna 1979, ja pian sen jälkeen Oulun hiippakunnan ensimmäiseksi esipaimeneksi. Hän toimi Oulun metropolitaana yli 16 vuotta ennen siirtymistään Helsingin metropolitaaksi vuonna 1996.

"Asiat ovat kirkossa nyt hyvässä järjestyksessä. Teologikoulutus Itä-Suomen yliopistossa toimii hyvin, hallintouudistus kirkossa on edennyt, strategiaa päivitetään ja keskuhallinnosta on kehittynyt palveluorganisaatio", arkkipiispa arvioi.

Ortodoksisen kirkon elämä

Suuren paaston toisena sunnuntaina arkkipiispa Leo siunasi tehtäviinsä Joensuun pyhän Nikolaoksen kirkon liturgiassa uusia työntekijöitä ja tapasi maahanmuuttajia. Sunnuntai on sama, jolloin Helsingin luterilainen piispa Irja Askola pahoitti monen ortodoksin mielen osallistumalla Helsingin metropolilta Ambrosiuksen johtamaan liturgiaan Uspenskin katedraalin alttarissa.

Korkeasti Pyhitetty Karjalan ja koko Suomen arkkipiispa Leo arkkipiispa Paavalin muotokuvan edessä. Arkkipiispa Paavali oli ortodoksisen kirkon johtajana vuosina 1960 – 1987.

"Maahanmuuttajat ovat sisäistäneet ortodoksisen uskon myös ekumeenisissa kysymyksissä. Haluamme olla heidän luottamuskanssa arvoisia ja palvella heitä myös venäjäksi ja kirkkoslaaviksi. Venäjän ortodoksinen kirkko on antanut papillista apua, koska esimerkiksi katumuksen sakramentti eli rippi on omalla äidinkiellällä tärkeä."

Arkkipiispa ilmoitsee, että yhteisen keskustelun jälkeen Joensuussa päädyttiin maahanmuuttajien kanssa viettämään myös yhteistä pääsiäistä, vaikka Suomen ortodoksisen kirkon noudattaman gregoriaanisen kalenterin ja Venäjän ortodoksisen kirkon noudattaman juliaanisen kalenterin välillä pääsiäisessä on tänä vuonna viikon ero.

"Kirkko on ortodokseille hengellisyysden lisäksi myös kirkollisen kulttuurin turvapaikka. Maahanmuuttajat elävät meidän kirkos-

samme ortodoksisen kirkon elämää vaikka eivät vielä olisi rekisteröityneetkään meidän seurakuntiimme."

"Ekumeenisessa kanssakäymisessä kunnioitamme kirkkojen oikeutta opillisiin eroihin, erilaisiin rukoustopoihin ja jumalanpalvelus- ja uskonelämän muotoihin", arkkipiispa siteeraa Suomen Ekumeenisessa Neuvostossa hyväksyttyä hyvien tapojen suositusta. Hän mainitsee, että suhteet Suomen katoliseen paikalliskirkkoon ovat kehittyneet piispa Teemu Sipon SCJ aikana. Sen sijaan arkkipiispan mielestä kuopiolaista ekumeniaa vaivaa vuorovaikutuksen, aidon kanssakäymisen ja keskustelun puute. Myös Kuopion kaupungin tuki ortodoksiselle kirkkomuseolle on ollut vaatimatonta, vaikka kysymyksessä on koko Länsi-Euroopassa ainutlaatuinen kokoelma ja kaupungin ainoa erityismuseo.

Paasto on pyhityksen nousemista

Käsilä on pääsiäiseen valmistava suuren paaston aika. "Kristilliseen perinteeseen kuuluu, että juhliin valmistaudutaan", arkkipiispa muistuttaa.

"Ortodoksisessa kirkossa ei niinkään "laskeuduta" paastoon vaan siihen nostaan. Sovintosunnuntain ehtoopalveluksessa pappi pyytää anteeksi kirkkokansalta ja kukin toinen toiseltaan, kumarrumme maahan asti. Kun siitä nostaan, nostaan pyhityksen tielle, jonka päämäärä on pääsiäinen. Siitä syystä kuoro laulaa palveluksen lopussa ikään kuin pääsiäisaamun välähdyksenä jo pääsiäisveisuja."

"Karjalaiset sanoivat paastosta, että he pyhittävät. Eivät siis syö arkea, vaan pyhää: yksinkertaista, halpaa ja terveellistä ruokaa, jol-

Pyhitys on uusi alku

la voi säästää. Paasto on arjesta ylempänä, siitä syystä kirkko valmistautuu paastoonkin."

Suurta paastoa edeltävä Sakkeuksen sunnuntai muistuttaa Jumala yhteyden aktiivisesta etsimisestä. Publikaanin ja fariseuksen sunnuntai kehottaa nöyryyteen rukouksessa. Tuhlaajapojan sunnuntai puhuu Jumalasta ja ihmisestä, katumisesta, paluusta ja uudesta alusta. Tuomiosunnuntai muistuttaa teoista, itsensä kieltämisestä ja lähimmäisen rakastamisesta.

"Ortodoksinen paasto ei rajoitu ruokaan, sillä pyhitys on uusi alku."

"Ensimmäisen paastoviikon Andreas Kreetalaisen suuri katumuskanoni on valtava runoelma Raamatun historiasta, joka marssittaa eteemme pyhiä ja pahoja. Se kehottaa: Ota peili käteesi ja katso."

"Efraim Syyrialaisen paastorukous puolestaan ei puhu mistään ihmisen pikkuvirheistä, vaan rikoksista."

Suuri paasto päättyy Lasaruksen lauantaina, jonka vigiliassa siunataan koristellut virpovitsat pyhityllä vedellä.

Arkkipiispa näkee valtakulttuurin käytännöissä selvää vastakkaisuutta ortodoksisen kulttuuriin. Hyvä esimerkki suomalaisesta sekularismista ja traditioiden sekoittumisesta on palmusunnuntaina villiintyvä virpominen.

"Aikoinaan Karjalassa palmusunnuntain aamuna myös luterilaiset virpoivat Jeesuksen Kristuksen Jerusalemiin ratsastamisen muistoksi ja virpomiseen kuului ja kuuluu aina siunaus. Nykyään kahvipannujen kansa kiertävät pikkunoidat ovat aivan muulla asialla."

Palmusunnuntain jälkeen ortodoksisessa kirkossa alkaa Suuri viikko, jolloin muistellaan Kristuksen viimeisiä vaiheita: ehtoollisen asettamista, kärsimystä, kuolemaa ja haudassa olemista.

Kotikylän tsasouna, kieli ja kulttuuri

Oli marsalkka Mannerheimin syntymäpäivä vuonna 1948. Kuin uuden elämänalun kuvana syntyi Jeudokia ja Aleksanteri Makkosen nuoreen siirtolaisperheeseen esikoispoika. Perheen kotina oli Huikarin talon suuresta tuvasta pahvilla erotettu pieni nurkka, johon mahtui vain pöytä, sänky ja pari tuolia. Sodan, kotiseudun ja kodin menetyksen jälkeen Makkoset joutuivat aloittamaan elämänsä tyhjältä Pielaveden Taipaleen kylässä. Met-sää raivattiin, rahkasuota kuokittiin, rakennettiin navetta, sitten sauna ja lopuksi asuinrakennus.

Oman kirkon ikävä

Arkkipiispa Leo muistaa lähtemättömästi vanhempiensa oman kirkon tai kotikylän tsasou- n aineisen ikävän. Jo 6-vuotiaana poikasena hän päätti rakentaa Taipaleen kylälle kerran tsasouan. Nyt arkkipiispan lapsuuskodin naapurissa seisoo pyhän pappismarttyri Blasios Sebastialaisen, pyhien marttyyrien Floroksen ja Lauoksen sekä kaikkien Karjalan pyhien tsasouna. Arkkipiispa Leo rakennutti sen kiitollisuudesta vanhempiensa ja heidän aikakautensa ihmisten uskollisuutta ja uurastusta kohtaan. Hän vihki tsasouan käyttöön 60-vuotispäiväänsä ja pyhitti sen ylläpitämään Salmiin jäneiden isän ja äidin kotikylän hengellistä perinnettä.

Karjalan ja koko Suomen arkkipiispa Leo toimittaa liturgiapalvelusta Pielaveden Taipaleen kylän tsasou-nassaan. Karjalankieliset, kansanikonitraditiota edustavat ikonit on maalannut Harri Stefanius.

Taipaleen tsasouan, paanusipulin ja -katon rakensivat Väinö Väänänen ja Marja Oksanen Pielavedeltä.

Arkkipiispa Leossa henkilöityy karjalaisten yli 70-vuotinen evakkohistoria ja sopeutumisprosessi. Hän itse on hyvin aktiivisesti toiminut karjalan kielen ja kulttuurin hyväksi. Viime vuonna häneltä ilmestyi kaksi runokirjaa, jotka on kirjoitettu sekä suomen että karjalan kielellä. Tänä vuonna arkkipiispan kirjoittamia kaksikielisiä kirjoja ilmestyy kaksi lisää.

"Iltoitsen siitä, että karjalan kielellä on nyt virallinen status ja asema. Uskonto ja kieli liittyvät yhteen. Karjalan kieli ja kulttuuri on iso osa väestömme kulttuuria, vaikka Suomen ortodoksinen kirkko koostuukin kaikista heimoista ja kymmenistä kansallisuuksista."

Kirkko opettaa arvoja

Arkkipiispa kantaa huolta suomalaisesta yhteiskunnasta, jolla asiantuntija-arvioiden mukaan on edessään 5–10 vuoden säästäminen ja suoranainen kituttaminen. Kärsijöiksi jou-

tuvat helposti varsinkin heikoimmassa asemassa olevat, vanhukset ja lapset.

"Kysymys on arvoista ja asenteista. Kirkko opettaa ja suojelee pyhiä arvoja, jotka vaikuttavat yksilön ja yhteisön valintoihin ja koko elämään. Ymmärrän, että ihmiset ovat huolestuneita, koska he näkevät yhteiskunnassamme sairauden merkkejä. Maassamme on tahoja, jotka koettavat saada aikaan uskonnoton yhteiskunnan. Uskontojen merkitys ei kuitenkaan vähene vaan kasvaa. Lapset tarvitsevat oikeiden arvojen opetusta ja kristillistä kasvatusta."

Jumalan kiitos

Arkkipiispan tehtävä on ympärivuorokautinen ja kokoaikainen elämäntapa. On ilmeisesti olemassa vain yksi henkilö, joka voi muuttaa vastuun ja kutsuksen täyttämän elämän muutettavissa olevia aikatauluja. Hän

on arkkipiispa Leoa ukiksi kutsuva, pian puolitoistavuotias tyttärentytär, Katariina.

"Hän merkitsee hyvin paljon ja on elämän suurimpia asioita. Passibo Jumal!", onnellinen ukki sanoo.

Katariina on jo inspiroinut ukkinsa kirjoittamaan karjalankieliset muistelmat, "Mustelmat", ja lisää on luvassa.

Kristus nousi kuolleista!

Taipaleen kylältä oli pitkä matka Pielaveden ortodoksisen kirkkoon, joka valmistui vuonna 1958. Mutta lapsuuden pääsiäisinä paistoi aina aurinko ja hanget kantoivat. Pälvistä löytynyt sammalalla värjätty vihertäviä pääsiäismunia ja sipulinkuorilla punaisia.

Muistoissa ovat niin pääsiäiset kotona Taipaleen kylässä kuin vaikkapa Jerusalemin Pyhän haudan kirkossa. Pääsiäisen sanoma on kuitenkin aina yhtä riemullinen – eikä se pääty pääsiäisaamuun: Kristus nousi kuolleista, kuolemallaan kuoleman voitti ja haudoissa oleville elämän antoi.

SATU VÄÄTÄINEN

Efraim Syyrialaisen paastorukous

*Herra, elämäni valtiat!
Estä minusta laiskuuden,
veltouden, vallanhimon ja
turhanpuhumisen henki.
Anna minulle, sinun palvelijallesi,
sielun puhtauden, nöyryyden,
kärsivällisyyden ja rakkauden henki.
Oi, Kuningas ja Herra!*

*Anna minun nähdä rikokseni ja anna,
etten veljeäni tuomitsisi,
sillä siunattu olet sinä iankaikkisesti.
Pyhä Efraim Syyrialainen (n. 306–373)
oli varhainen Syriain kirkon suurin opetaja,
joka kuvasi käsitteensä Jumalasta
ja ihmisistä laajan runoutensa avulla.*

Muutoksen pitää alkaa minusta

Haluaisin samaistua Miekkailija-elokuvani päähenkilön eettiseen tiukkuuteen ja kompromissittomuuteen, mutta mietin usein, millainen olisin tosipaikan tullen – eläisinkö niin kuin uskon”, pohtii palkittu elokuvaohjaaja Klaus Härö.

Piispa Jari Jolkkosen johtama Luterilaisen Kulttuurin Säätiö myönsi vuosittaisen tunnustuspalkintonsa Klaus Härölle. Palkintoperusteluissa todetaan, että Härö osoittaa, kuinka ihminen on aikakaudesta riippumatta samojen perimäisten kysymysten ja moraalisten ongelmien edessä. Elokuvaohjaaja ei kysy missä olemme erilaisia, vaan missä voisimme kohdata.

”Kohtaamisen kautta ihmiset voivat halutessaan tulla autetuiksi ja päästä yli menneisyytensä painolasteista. Härön vähäeleiset ja osoittelemattomat elokuvat levittävät armon, anteeksiannon ja luottamuksen evankeliumia.”

Taiteilija itse on toivonut, että häntä voitaisiin kutsua ”tiukkapipoiseksi armon puolestapuhjaksi”. Hän ei halua olla tiukkojen säästöjen vaatija, mutta armosta mies ei suostu luopumaan. Kun elää armosta, on hyväksyttävä elämän olevan epätäydellistä.

Miten toimin tosipaikassa

Lasten ja aikuisten välit ovat olleet yksi kantava teema Härön elokuvissa *Näkymätön Elina* -esikoisesta lähtien. *Äideistä parhain* -teos kertoi sotälapsista. *Uusi ihminen* -elokuvassa puolestaan 17-vuotias tyttö taisteli oikeudestaan äitiytteen.

Myös *Miekkailijan* syvin teema on aikuisen rooli lapsen elämässä. Uutuuselokuvassa nuori mies Endel saapuu opettajaksi Haapsaluun. 1950-luvulla kommunistihallinto kylvää kuolemaa ja pelkoa Neuvosto-Virossa. Endelistä tulee kuin sijaisvanhempi lapsille, joiden vanhempia on viety vainoissa.

”Lähes jokainen voi muistaa lapsuudestaan aikuisen, jonka läsnäolo tai oikealla hetkellä sanottut sanat ovat kannustaneet ja saattaneet antaa jopa koko elämän kannalta ratkaisevan tönnäysin suuntaan, joka toteuttaa unelman”, Härö kommentoi.

Salaista poliisia pakeneva Endel haluaa ilahduttaa ja auttaa kovia kokeneita lapsia. Hän voi joutua suureen vaaraan, jos toteut-

”Oikeasti tärkeät asiat vaativat aina uhrauksia

taa lasten toiveen ja vie heidät Leningradiin miekkailuturnaukseen.

”Oikeasti tärkeät asiat vaativat aina uhrauksia, ponnistuksia ja huolta. Jokaisen meistä on kysyttävä, uhraanko jotain sen edestä, mihin uskon.”

”Mihin minä olisin päätynyt 1950-luvun Virossa? Toivottavasti en olisi ollut pelokas, vaan olisin puhunut rohkeasti siitä, mitä ajattelen elämästä ja uskosta. Olisi kiva sanoa, että olisin tietysti sankari niin kuin Endel, mutta sekin on nähty, että meissä kaikissa on hyvin heikkoja-kin puolia.”

Pienet ovat aina isompien armoilla

Viiden lapsen isä on miettinyt, miten pienet ovat aina isompien armoilla.

”Moni vanhempi valitsee elämänsä mukavuuksista asioita ja mielihaluja, jotka menevät lasten tarpeiden edelle. Lapset jäävät paitsioon.”

”Suhde vanhempiin ei voi olla heijastumatta siihen, pidämmekö itseämme halpoina ja arvottomina vai osaammeko tehdä oikeita valintoja ja luottaa itseemme.”

Omille lapsilleen Häröt ovat antaneet kristillisen kasvatuksen.

”Olemme kumpikin saaneet nuoruudessa kallisarvoisen uskon lahjan. Sellaisen lahjan haluaa antaa perinnöksi myös lapsilleen. Emme voi tuottaa tai herättää lapsissamme uskoa, mutta voimme antaa heille siitä tietoa, joka voi auttaa uskon löytämisessä.”

Klaus Härön suhde isään oli tulehtunut.

”Isä oli mielenpähoittajien sukupolvea, mies joka ei paljon puhunut eikä pukahtanut. Kannoin hänelle teini-ikässä kaunaa.”

Klaus Härön *Miekkailija*-elokuvan syvin teema käsittelee aikuisen roolia lapsen elämässä.

TIIDNO JÄNNIKEN

Klaus Härö

opiskeli elokuvausta ja käsikirjoitusta Taideteollisessa korkeakoulussa ja valmistui sieltä taiteen maisteriksi. Hänet tunnetaan ennen kaikkea elokuvista *Näkymätön Elina* (2002), *Äideistä parhain* (2005), *Uusi ihminen* (2006) ja *Postia pappi Jaakobille* (2009).

Härö kuvaa erityisesti ihmisiä, jotka ovat elämässään heikoilla. Elokuviissa tarkastellaan usein lapsen kokemusmaailmaa ja kaipausta sekä lapsuusvaiheen peruuttamattomuutta. Hän kuvaa, kuinka tärkeää ihmiselle on tulla nähdyksi ja hyväksytyksi omana itsenään.

”Kerran 19-vuotiaana sätin taas isääni. Silloinen tyttöystäväni sanoi, että tätäkö minun on kuunneltava loppuikäni. Se oli herätys.”

Härö tajusi, että hänen täytyy lopettaa syntelemästä isäänsä.

”Aloin rukoilla sen puolesta, että voisin antaa isälleni anteeksi. En odottanut hänen muuttuvan, vaan muutoksen piti alkaa minusta.”

Jonkun ajan kulluttua Klaus havaitsi, että muutos oli tapahtunut – hänen omassa asenteessaan.

”Yhtäkkiä huomasin, etten suutukaan samalla tavalla. Sain jättää sen kuorman pois.”

Aikuinen taantuu vihaiseksi teiniksi

Teininä Klaus Härö löysi tiensä luterilaisen seurakunnan nuorisotyöhön.

”Se oli tärkeää aikaa. Saatuaani kasvaa pikku hiljaa uskoon aloin miettiä, miten kunnioitan vanhempiani ja kohtelen heitä niin kuin kuuluu.”

Välit isään olivat loppua kohden kohtuulli-

sen hyvät. Taiteilija tuntee ihmisiä, joiden suhde vanhempiinsa on aikuisenakin kuin vihaisella teinillä.

”Toivon, että ihmiset saisivat kokea, mitä anteeksianto voi merkitä suhteessa läheisiin. On ilo nähdä aikuisia, jotka pystyvät kunnioittamaan vanhempiaan vielä kun he heikkenevät ja haperuvat.”

”Kunpa osaisimme nähdä vanhoissa ihmisissä, hankalissakin, heidän eletyn elämänsä ja arvostaa heidän kulkemaansa taivalta, vaikka se olisi ollut aina hienoa ja ylevää. Kaikissa meissä on vikoja ja jokaisen täytyisi kasvaa.”

Klaus Härö korostaa, että kristityt tarvitsevat jatkuvasti Jumalan sanaa.

”Minun täytyy muistuttaa päivittäin heikkoa itseäni siitä, mikä on oikea kotini ja mihin olen menossa. Jumala puhuu minulle ihmisissä ja luomakunnassa, mutta ilman Raamattua tulkitseen sitä puhetta oman mieleni mukaan ja olen metsässä.”

JANNE VILLA

”Härön elokuvat levittävät armon, anteeksiannon ja luottamuksen evankeliumia”, totei Jolkkonen palkintoperusteluissa.

JUHA RUOHOLA/KIRKKON TIEDOTUSKESKUS

Luterilaisen Kulttuurin Säätiö

Säätiö vaalii suomalaisen luterilaisen kulttuuriperinteen säilyttämistä ja luterilaisen elämäntapahtumien kehittämistä. Säätiö järjestää seminaareja, esitelmiä ja muita kulttuuritapahtumia sekä tukee ja harjoittaa tutkimus- ja julkaisutoimintaa. Säätiö jakaa myös apurahoja ja tunnustuspalkintoja luterilaista kulttuuria edistäneille henkilöille ja yhteisöille. Säätiön hallituksen puheenjohtajana on Kuopion hiippakunnan piispa Jari Jolkkonen.

Toivo yltää muurien mekin lävitse

Sanoma anteeksiantamuksesta, jälleennäkemisestä ja uskosta, että Jumala kantaa

synkimmänkin vaiheen ylitse, antaa toivon tänäkin pääsiäisenä.

”Toivo on ehkä suurin kannatteleva voima osastollamme,” sanoo KYS:n vastasyntyneiden teho-osaston sairaanhoitaja **Katja Kärki**.

”Toivo, joka osastollamme elää, on syttynyt silloin, kun perhe on saanut tietää perheenlisäyksestä. Se muuttuu ja muokkautuu matkalla, mutta se sama toivo pienestä ihmisestä ja hänen selviytymisestä elää. Vanhemmat antavat yleensä vauvalleen kutsumanimen pian syntymän jälkeen. Joskus nimi on valmiina jo ennen syntymää. Tämä kuvastaa mielestäni myös toivoa. Meillä on ollut useita Onnea, Toivoja ja Taistoja.”

”Joskus toivo voi olla sitä, että kunpa tänä päivänä äiti olisi niin hyvässä kunnossa, että pääsisi katsomaan vauvaa. Tai jospa vauvan vointi sallisi, että hän pääsisi tänään kylpyyn, syliin tai vanhemman iholle.”

”Jos vauvan vointi on huono, toivomme, että hän on kivuton, saa levätä ja kerätä voimia. Joskus joudumme etsimään toivon hippusia kaiken epätoivon keskeltä. Yleensä se löytyy ja näin vanhemmat jaksavat taas eteenpäin. Toivo on vahva!”

Aina tilanteet eivät pääty onnellisesti.

”Emme halua antaa turhaa toivoa, mutta niin kauan kuin pienikin toivonsäde on olemassa, pidämme siitä kiinni. Joskus joudumme luopumaan toivosta vauvan parantumisesta. Näissä tilanteissa tunne muuttaa olomuotoaan. Hoitajina toivomme perheelle voimia surun keskellä.”

Tunteiden vuoristoradalla

Osastolla on tehohoitoa vaativia lapsia noin yhteen ikävuoteen saakka.

”Osallistumme tarvittaessa vastasyntyneen hoitoon synnytyksen tai sektiosalissa. Toimimme myös pienten lasten heräämönä. On siis erikoisia ja erilaisia pikkupotilaita, joilla on vaihteleva hoidontarve. Hoitojaksot voivat kestää tunnista kuukausiin, joskus jopa vuoteen.”

”Liikumme herkillä alueella, koska potilaamme ovat pieniä ja vanhempien kallisarvoisia aarteita. Olemme tunteiden ja tunnelmien ympäröimänä. Ilo, onni, suru, epätoivo, toivo, viha, järkytys, rakkaus ovat koko ajan läsnä.”

”Lähes poikkeuksetta kohtaan päivittäin kyyneliä tai ainakin silmäkulman kostumisia. Ne ovat välillä ilon ja välillä surun kyyneliä. Joskus pienikin takapakki tuntuu ylivoimaiselta. Varsinkin vanhemmat käyvät läpi tunteitten vuoristorataa.”

”Usein myös itse vuodattaa kyyneleen jos toisenkin. Välillä taas nauramme vedet silmissä ja iloitsemme perheen kanssa.”

Toivosta puhuvat niin vanhemmat, hoitajat kuin lääkäritkin. Se näyttäytyy niin suurissa kuin pienissä asioissa.

”Toivoa ei heitetä ikinä hukkaan. Se antaa voimaa katsoa eteenpäin”, Katja Kärki tietää.

Katja Kärki käy tarkistamassa, että Anne Rahkosella ja Taistolla on kaikki hyvin.

”**Yksi** lohduttavista Raamatun paikoista löytyy Jesajan kirjasta: ’Katso, kätteni hiipiään olen minä sinut piirtänyt.’ Sen Jumala sanoo meille jokaiselle”, Jouko Koistinen rohkaisee.

”**Erkki** näkee asioissa myönteisen puolen. Hän ei lannistu tai katkeroidu”, Kyllikki Holopainen kuvailee puolisoaan.

Epätoivosta toivoon

Kalterit edessä ja muurit ympärillä. Menetty vapaus, pelko, ahdistus. Voiko uutta alkua olla, onko minulla toivoa?

Vankilapastori, rovasti **Jouko Koistinen** tietää, mitä on epätoivo. 17 vuotta Kuopion vankilassa kierrelleen hän on kuullut monta ihmistarinaa. Hän myös tietää, että toivoa voi löytyä mitä synkimmistäkin tilanteista.

Ilman toivoa ei voi elää

”Kristinuskossa toivo on yksi keskeisin käsite. Paavali kuvaa toivoksi uskoa, jota ei ole vielä nähnyt. Raamatussa sanotaan myös, että toivo ei saata häpeään. Se on uskoa, että saan avun.”

”Kun on usko Kristukseen, ihminen ei ole silloin ikinä täysin toivotomassa tilanteessa. Saamme rauhan ja luottamuksen. Näin olen ymmärtänyt ja itse kokenut. Haluan luottaa Jumalan johdatukseen ja huolenpitoon”, Koistinen kertoo.

Usko ei ole automaatti, että apu tulee heti ja niin kuin olemme pyytäneet. Ihmiselämässä on paljon asioita, joihin joutuu odottamaan vastauksia, ja kuka tahansa voi upota toivottomuuden kuiluun.

”Ihminen voi olla 40 vuorokaut-

ta syömättä, mutta ilman toivoa hän ei voi elää.”

Jeesuskin oli yksin

Työssään Koistinen on nähnyt ihmisiä, jotka ovat rikoksen tapahtuessa olleet äärettömässä epätoivossa. Silloin ei ole nähty valoa ja siksi on ajaututtu traagisiin ratkaisuihin ja tekoihin.

”Raamatussa täydellinen epätoivo on täysin tuttua. Ensimmäisenä pääsiäisenä opetuslapset olivat menettäneet kaiken Jeesuksen kuollessa. He tunsivat toivottomuuden ja luulivat, että kuolema olisi loppu. He kävivät läpi sen pitkänperjantain, pimeän ajan, jota varmaan meistä lähes jokainen joutuu kokemaan.”

”Omassakin elämässäni on ollut tilanteita, joissa pieninkin toivo on tuntunut kadonneen. Jumalankin suhteen. Mutta kun oma usko horjuu, Jumala on saanut nostaa ja vahvistaa. Voin vakuuttaa, että sieltä laaksoista on mahdollista nousta.”

”Voimme jokainen olla tukena ja rohkaista kanssakulkijaa, mutta ajattelen, että ne kaikista syvim-
mät ja pimeimmät hetket joudumme käymään läpi yksin. Tähänkin

löytyy yhteneväisyys Raamatus-
ta: Jeesuksen viimeinen yö Getsemanessa. Opetuslapset nukkuivat, vaikka olivat luvanneet valvoa. Jeesus oli yksin.”

Rikkirevittyjen aika

”Vankilassakin on useita ihmisiä, jotka ovat tai ovat olleet syvällä kuilun pohjalla. Siellä on usein tunne, ettei kukaan voi tulla rinnalle, lähelle.”

”Monesti pahin ja syvin toivottomuuden kokemus on se, jos tuntuu, että Jumalakin on hylännyt. Muistamme, miten Jeesus ris-
tillä huusi ’Jumalani, miksi minut hylkäsit’. Hän on kokenut, mil-
tä hylkääminen ja yksinäisyys tun-
tuvat.”

Jouko Koistinen kuvaa nykyai-
kaa rikkirevittyjen ihmisten maa-
ilmana.

”Yli 100-vuotias evankelista Hil-
ja Aaltonen oli kertonut haastatte-
lussa, että ei ollut koskaan nähnyt
näin rikkirevittyjä ihmisiä kuin tänä
aikana. Tässä ajassa on jotain, mikä
luo toivottomuutta. Usko itseä tai
muuta kohtaan katoaa.”

”Kaikesta huolimatta meitä ke-
hotetaan uskossa toivomaan, rukoile-
maan ja luottamaan. Uskomaan,
että meille vastataan oikealla taval-
la ja ajalla – Jumala ei myöhästy. It-
seäni rohkaisevat Raamatussa ole-
vat lupaukset. Jumala on uskollinen
auttaja”, pastori Koistinen toteaa
Kuopion vankilan kappelissa.

Hyvää ajatteleva asenne

”Toivo merkitsee uskoa, että elä-
män solmut aukeavat aina jollai-
kin tavalla. Että elämän kriiseistä
voi selvitä ja oppiakin. Luottamus-
ta, että meitä johdatetaan”, kertoo
Kyllikki Holopainen.

”Se on myös asennetta ajatella
ja löytää asioista hyviä puolia”, jat-
kaa **Erkki** vierestä.

Näemme jälleen

Kyllikki ja Erkki Holopainen ovat
kokeneet samanlaisia epätoivon
hetkiä. Molemmat ovat olleet puo-
lison vierellä vakavissa sairauksis-
sa ja surussa puolison menehtyes-
sä. Kumpikaan ei osannut toivoa,
että löytäisivät vielä uuden rakka-
uden. Niin vain elämä yllätti. Kevääl-
lä 2009 juhliittiin häitä.

”Meillä molemmilla oli onnelli-
set liitot ja tuska puolisoiden men-
ettämisestä oli raskas. Ei uskot-
tu, että löytyisi vielä ihminen, jonka
kanssa jakaa elämää.”

Musiikki ja kuoroharrastus yh-
distivät ja yhdistävät tänäänkin.
Lauluharjoituksiin Alavan kirkolle
lähdetään yhdessä viikoittain.

”Tunne toista kohtaan oli vahva.
Lopulta luotettiin, että näin on hy-

vä ja tarkoitettu. Alkoi uusi elämä”,
Kyllikki muistelee.

Ennen sitä oli molempien pitä-
nyt käydä hyvästien polku.

”Huusin Jumalalle ja olin vihai-
nen miehelleni, että hän jättää mi-
nut yksin. Jumala onneksi kestää vi-
hamme ja kyselymme. Ihmettelin
silloin, miten pärjään yksin, miten
selviän kaikesta. Kaikki tuntui poh-
jattomalta suolta”, Kyllikki kertoo.
Asiat järjestyivät vähitellen.

”Sitä olen ihmetellyt, miten kai-
ken surun ja toivottomuuden kes-
kellä yhteys Jumalaan vahvistui ja
läheni.”

Erkkiä lohdutti usko, että maan-
päälliselle elämälle on jatkoa.

”Kun vaimoni nukkui pois, toivo
jälleennäkemisestä antoi voimia.”

Ihmiset ovat toistensa toivo

Kyllikki työskentelee Riistaveden
palvelukeskuksessa osastonhoitaja-
na. Hän on nähnyt, miten toivo pi-
tää elämässä kiinni.

”Kun ihminen luovuttaa, kipinä
sammuu. Kun ei jaksakaan toivoa
päivästä toiseen, on se sitten me-
noa. Ja jos minkäänlaista valopilk-

”**Toivo**
merkitsee uskoa,
että kriiseistä
voi selvitä

kua ei ole elämässä, niin helposti
ihminen antaa periksi.”

”Se on tärkeää, mihin ihminen
uskoo ja ajatteleeko pääsevänsä
tämä maailmasta Jumalan luo. Et-
tä on toivo paremmasta”, Holopai-
set miettivät.

”Ihmiset ovat toistensa toivo.
Voimme antaa ihmiselle merkityk-
sen, saada hänet vanhanakin ym-
märtämään, että hänen elämällään
on ollut merkitystä. Konkreetti-
sesti tämä voisi tarkoittaa sitä, et-
tä ihmiseltä kysyee hänen elämä-
tään ja kokemuksistaan. Kaikki me
tarvitsemme arvostusta ja osoituk-
sia, että olemme arvokkaita”, Kyllik-
ki tuumii.

Aukeaman tekstit ja kuvat:
HANNA KARKKONEN

Kuolema – Vihollisista viimeinen

Kuolema on elämään kuuluva elämän vihollinen. Kristillisen käsityksen mukaan kuolema ei kuitenkaan ole elämän loppu.

Vaaleanpunainen alppiruusu kukkii valtoimenaan lapsuuskodin pihalla. Tätä ennen se ei ole tehnyt ai-noatakaan kukkaa, vaikka veljeni istutti sen jo yli vuosikymmen sitten. Taitan siitä mukaani kauneimman oksan. Olemme lähdössä ottamaan vastaan ruumisautoa, joka tuo veljeni ruumiin kotiin Varsinais-Suomesta.

Meitä pelottaa ja ahdistaa. Jaksammeko kohdata tämän lupaa kysymättä saapuneen surun? Kestävätkö vanhat vanhemmat nähdä kuolleen lapsensa? Miksi pienten lasten isän oli kuoltava työpaikalleen?

Yksi ainoa kynttilä palaa Elämän merkinä siinä huoneessa, missä arku avataan. Näemme päivettyneen, levossa lepävän, tutun ja rakkaan, mutta poissa olevan hahmon.

Elämä on kuolemista

Kuolemalla tarkoitetaan koko luomakunnassa samaa asiaa: elin-toimintojen lopullista ja peruuttamatonta lakkaamista. Ihmisen kuoliinhetki voidaan määritellä verenkierron, hengityksen tai aivojen toiminnan loppumisena. Veljeni todettiin kuolleeksi tunnin elvytyksen jälkeen.

Oma kuolema on jokaiselle ensimmäinen ja ainoa kokemus kuolemasta. Minun on kuoltava, vaikka en tiedä siitä mitään. En halua kertoamaan, miten se tapahtuu ja mitä sen jälkeen. Kuolema on elämään kuuluva elämän vihollinen. Vaikka katu täyttyy askelista, elämä on kuolemista. Ennen Juicea keskiaikaisessa hymnissä laulettiin: ”Media vita in morte sumus, - keskellä elämää olemme kuoleman omat.” Kuolemaa on ajateltava silloin, kun se on kaukana. Kun kuolema on lähellä, se on liian pelottava ajateltavaksi, totesi Martti Luther aikoinaan. Biologinen elämä loppuu kuolemaan.

Tomu palaa maahan

Tässä ajassa viimeinen, raskas ja rakas palvelus on laskea vainajan ruumis hautaan ja lapioida hauta umpeen. Se on aina hautajaisten lohduttomin vaihe. Se, mitä ruumille haudassa tapahtuu, hävittää kaiken ihmisarvon. Ruumis muuttuu matojen ruuaksi, mätänee ja vuosien saatossa maatuu. Tomu palaa maahan, josta se on tullutkin.

Olen nähnyt vain yhden maakaabin, mutta kammottavalla tavalla kauniin poikkeuksen. Kerran

Henki palaa Jumalan luo

Vanha kristikunta on perinteisesti uskonut ja opettanut, että kuolema ei ole täydellinen koko ihmistä koskeva loppu ja katastrofi. Ruumis kuolee, mutta ihmisen sielu eroaa ruumiista ja säilyttää identiteettinsä. Näin ajatteli ja opetti myös Martti Luther, jonka mukaan ”kaikki uskovien sielut ovat menneet ja menevät Kristuksen syliin.” Kuolema on ruumiin ja sielun ero, mutta ihmisen sielu, persoona, jatkaa elämänsä Jumalan todellisuudessa. Henki palaa Jumalan luo, joka sen on antanutkin.

Ortodoksisen kirkon hautaus-toimitus on rukousta vainajan kuolemattoman sielun

puolesta. Uudelleen ja uudelleen toistetaan: ”Saata, Herra, lepoon, nukkuneen palvelijasi sielu”. Erityisen lohduttava on kuoron laulama kontakti: ”Saata, oi Kristus, Sinun palvelijasi sielu lepoon pyhien joukoon, missä ei ole kipua, ei surua eikä huokauksia, vaan on loppumaton elämä.”

Usko ruumiin ylösnousemukseen

Maailmantaiteen vaikuttavimpia ylösnousemuksen inhimillisiä kuvia on **Matthias Grünewaldin** 1500-luvun alussa Isenheimin luostarikirkkoon maalaaman 9-osaisen siipialttarin Ylösnousemus-osa. Ylösnoussut Kristus on siinä kuvattu

häikäisevänä, suuren valokehän ympäröimänä, voittavana hahmona. Keskeisin osa alttaria on kuitenkin järkyttävän realistisesti maalattu, ristillä riippuva runneltu Kristus.

Jeesus Nasaretilaisen ristinkuoleman jälkeen alkuseurakunnan usko rakentui sen kokemuksen perustalle, että Jeesus nousi ylös kuolleista. Kuolemalla kuoleman voitti. Mutta Jeesus ei kuolleista noustessaan palannut jatkamaan tätä elämää maailmassa, vaan Jumala herätti hänet elämään kirkasetussa muodossa taivaallista olemassaoloa.

Kuolemaa on ajateltava silloin, kun se on kaukana

Kaikki kristilliset kirkot tunnustavat ylösnousemususkoon ja iankaikkiseen elämään. Siihen kuuluvat oppi sielun kuolemattomuudesta ja oppi ruumiin ylösnousemuksesta. Kuolematon sielu yhtyy kerran ylösnousemuksessa eloon herätettyyn ruumiiseen. Vain Jumala voi saada tämän uuden luomisteen aikaan niin, että pelastus

koskee koko ihmistä.

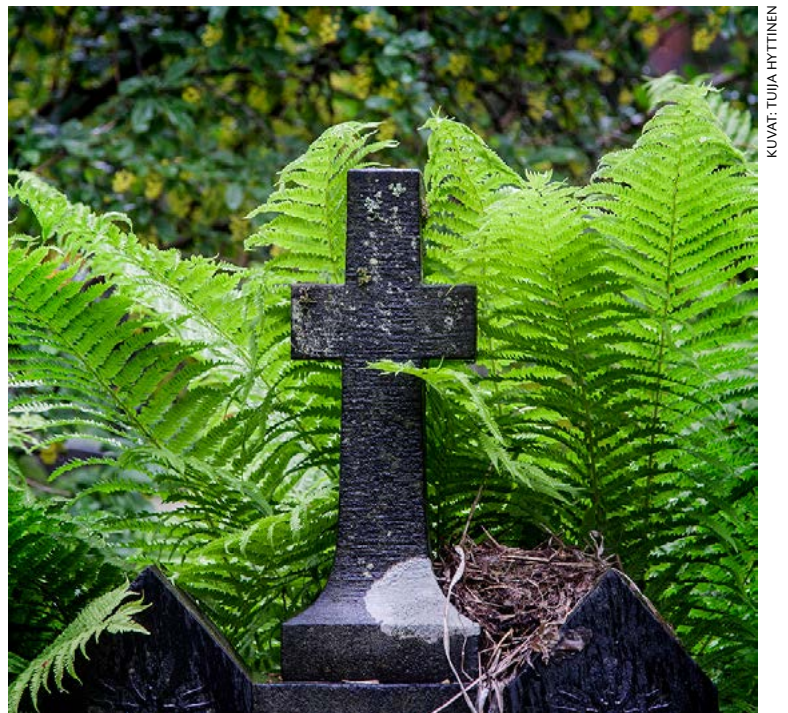
Kristillinen kirkko jakaa myös yhteisen käsityksen yleisestä ylösnousemuksesta aikojen lopulla. Tähän sisältyy usko viimeiseen tuomioon ja erilaiseen osaan kuoleman jälkeen. Kuitenkin niin, että Jumala tahtoo kaikkien ihmisten pelastuvan.

Loistakoon valo

Pidämme kiinni toististamme ja itkemme. Kukin vuorollamme hyvästelemme hänet. Kokemus on vapauttava. Tunemme ja tiedämme, että tässä ovat vain kuoret. Veisaamme väkevän virren, jota edellämme eläneet rakkaat ovat jo vuosisatoja sitten kuoleman edessä veisanneet: ”Äl’ ann’ mun vilpistellä Pois sinust’ Jeesu Krist’! Vaan vahvist’ uskoon vielä, Kiiniit’ sinuus kiintiäst’, Ett’ sotii vahvast’ taidan, Mua kätes tukekoon; Sitt’ iloll’ veisat’ mahdan: Jo nyt kaikk’ täytett’ on.”

Veli peittää liinalla veljensä kasvot. Vaaleanpunainen alppiruusun oksa jää arkkuun, kun se suljetaan. Arkku siirretään kylmiöön, että vainaja pysyy muuttumattomana hautaamiseensa saakka. Puhallan kynttilän sammuksiin. Kun Jumala puhalsi, maan tomu sai elämän henkäyksen ja ihmisestä tuli elävä olento - vanhan käännöksen mukaan elävä sielu. Jos kuolemaan ja hautaan ei loista Jumalan uuden luomisen ja pääsiäisämmun valo, ei sinne mikään muukaan valo voi loistaa.

SATU VÄÄTÄINEN

KUVA: TUJA WITTINEN

Hautajaiset antavat tilan yhteiselle surulle

”Ihminen joutuu järjestämään keskimäärin 1,7 kertaa hautajaiset elämänsä aikana. Ei ihme, että ensimmäistä kertaa hautajaisia järjestävä tuntee avuttomuutta”, pohtii Kuopion seurakuntien puistopäällikkö **Aarne Laukkanen**.

Hautajaisten järjestäminen aloitetaan seurakuntien hauta- ja puistotoimistosta. Sieltä varataan kappeli, siunausaika, pappi ja kanttori sekä paikka muistotilaisuudelle. Samalla käynnillä varataan hautapaikka sekä varmistetaan hautaoiden haltija ja haudan mahdollinen hoitaminen. Hautaustoimistot huolehtivat arkun tai uurnan hankkimisesta, samoin vainajan kuljetuksesta.

Lääkäriin antama lupa hautaamiseen toimitetaan aina hauta- ja puistotoimistoon. Hautausjärjestelyt voidaan aloittaa, vaikka lupa hautaamiseen viivästyy.

”Ihmiset ovat hauta- ja puistotoimiston toimintaan tyytyväisiä. He ovat helpottuneita, kun kaikki järjestyy yhdestä paikasta. Jossain vaiheessa prosessia keskustellaan usein myös vainajan elämästä”, kertoo hauta- ja puistotoimiston toimistosihteeri **Seija Kukkonen**. ”Ulkopuoliselle on usein helpompaa purkaa suruaan”, Laukkanen toteaa.

Herra, anna hänelle iankaikkinen lepo

Kristilliseen uskoon kuuluu ylösnousemuksen toivo. Tätä tarkoittaa se, kun kirkko siunaa vainajan sanoilla: ”Jeesus Kristus Vapahtajamme herättää sinut viimeisenä päivänä.”

Siunauspäiviä ovat yleensä torstai, perjantai ja lauantai. Järvi-Kuopiossa ja Siilinjärvellä perjantai ja lauantai. Kirkkoon kuulumaton voidaan siunata, ellei se ole ollut vastoin vainajan tahtoa. Kappeli varataan puoleksitoista tunniksi.

”On tärkeää, että hautajaisissa on kiireetön tunnelma, siksi aikaa varataan aina riittävästi kuhunkin siunaustilaisuuteen”, Kukkonen selvittää. Siunaustilaisuuden sisällöstä, kuten kukkien laskemisen ajankohdasta ja musiikkivalinnoista, sovi-taan papin kanssa.

”Arkkuhautauksessa tarvitaan kuusi kantajaa. Vainajalle läheisimmät asettuvat arkun pääpuolelle, kappelista lähettäessä takimmaisiksi. Läheisin tai vanhin omainen kantaa arkkua vainajan sydämen puolella”, Laukkanen muistuttaa.

Uurna voidaan haudata omaisten hallinnassa olevaan hautaan tai erilliseen uurnahautaan. Pappi on mahdollista pyytää mukaan myös uurnan maahan kätkemiseen.

Muistotilaisuus voidaan järjestää seurakuntien tiloissa. Siunaava pappi osallistuu pääsääntöisesti myös muistotilaisuuteen. Ohjelmasta on hyvä sopia papin kanssa ennakoon. Muistotilaisuus on se hetki, jolloin vainajan elämää voidaan muistella vapain puheenvuoroin.

Tukea sururyhmistä

Vainajan ja hänen läheistensä puolesta rukoillaan oman seurakunnan kirkossa siunausta seuraavan sunnuntain jumalanpalveluksessa. Vainajan nimi julkaistaan myös *Kirkko ja koti* -lehden kirkollisissa ilmoituksissa. Seurakuntien järjestämään sururyhmään voi osallistua sen jälkeen, kun läheisen kuolemasta on kulunut noin kolme kuukautta. Sururyhmiä järjestetään lapsille, työikäisille, eläkeläisille ja itsemurhan tehneen läheisille. Pyhäinpäivänä kaikissa kirkkoissa järjestetään kirkkoilta, jossa luetaan edellisen pyhäinpäivän jälkeen kuolleiden nimet, sytytetään kynttilä sekä rukoillaan vainajien ja heidän läheistensä puolesta.

MINNA SIIKANIVA

Tuhkaukset lisääntyneet

Viime vuonna Kuopion hauta- ja puistotoimisto oli mukana järjestämässä 1 174 hautausta. Tuhkaus on lisääntynyt, niitä on jo lähes puolet kaikista hautauksista.

Hautausmaista pidetään hyvää huolta. Vuonna 2015 palkataan 81 kesätyöntekijää hautausmaiden kunnostustöihin. Hakemuksia tuli 310, joka on yli sata enemmän kuin viime vuon-

na. Valituista kesätyöntekijöistä 25 % on uusia työntekijöitä.

Siilinjärvellä hautauksia oli viime vuonna 128, joista tuhka-uksia 35. Kesätyöntekijöiden valinta on vielä kesken, mutta hakemuksia tulee yleensä noin 100. Kaustyöntekijöitä hautausmaalle palkataan 4–5. Lisäksi palkataan 10 nuorta. Joka kesä pyritään antamaan mahdollisuus uusille nuorille työntekijöille.

Taivaallista ruokaa

Ehtoolliskäytäntö on muuttunut luterilaisissa seurakunnissa viime vuosikymmenten aikana.

Saan käteeni pienen valkoisen leivän. Kristuksen ruumis, sinun puolestasi annettu, kuulen papin sanovan.

Leipä ei tunnu eikä maistu juuri mitään. Silti se välittää valtavat lahjat. Syntien anteeksiantamisen. Jumalan Pojan läsnäolon. Yhteyden eläviin ja kuolleisiin Jumalan ihmisiin. Lupauksen taivaan ilosta.

Ei ihme, että kristityt ovat alusta asti viettäneet Herran aterialla – mielellään vielä usein.

Aluksi ehtoollinen oli kokonainen ravitseva ateria nyyttikestityyliin. Silloinkin tietty leipä ja viinimalja siunattiin erityiseksi ehtoollisateriaksi. Kun seurakunnat kasvoivat, kokonaisesta aterista luovuttiin ja nautittiin vain tärkein, leipä ja viini.

Ehtoollisliturgia rikastui vuosisatojen kuluessa. Silti alusta asti luettiin asetussanat eli kertomus siitä kuinka Jeesus asetti ehtoollisen. Näin seurakunnalle kerrottiin, mistä yhteisessä ateriasa on kyse.

Siunataan ja syödään

Ehtoollisessa on edelleen samat kaksi pääkohtaa kuin Uuden testamentin aikana. Asetussanat ja ehtoollisen nauttiminen. Kun ne tehdään, on vietetty Herran aterialla.

Alttarille otetaan tavallista leipää ja viiniä. Asetussanoja luettaessa jotakin muuttuu niin, että ne ovat nyt Kristuksen ruumis ja veri. Ne näyttävät edelleen tavalliselta leivältä ja viiniltä, mutta ovat kuitenkin enemmän.

Toisen vuosisadan alussa Antiokian piispa Ignatios kutsui ehtoollista kuolemattomuuden lääkkeeksi, vastamyrkyksi, jonka vaikutuksesta emme kuole vaan elämme ikuisesti Kristuksen omina.

Pyhät aineet

Koska kyse on pyhistä aineista, leipään ja viiniin suhtaudutaan erityisellä kunnioituksella. Ne pyritään nauttimaan loppuun ehtoollisen kuluessa.

Jos leipää jää jäljelle, ne säästetään seuraavaan kertaan. Silloin niitä ei enää siunata uudelleen, ne kun on jo siunattu.

Viini taas ei säily pitkään. Mikäli viiniä jää jäljelle vähän, se juodaan loppuun veteen sekoitettuna sakastissa. Jos viiniä jää jäljelle enemmän, se voidaan käyttää alkuvuikon kotiehtoollisilla.

Ehtoollista voidaan viettää yksinysti sairaalassa, hoitokodissa tai omassa kodissa. Ehtoollinen on juhlahetki, jota vietettäessä kotona tai laitoksessa on suositeltavaa peittää pöytä valkoisella liinalla. Pöydälle voi asettaa ehtoollisvälineiden lisäksi ristin, kukkia ja kynttilän.

Suhtaudumme vakavasti ehtoollisaineyden siunaamiseen. Uskomme siihen mitä ehtoollisella sanotaan: tämä on Kristuksen ruumis, tämä on Kristuksen veri. Se ei ole vain vertauskuvallista puhetta, vaan Kristus itse on läsnä noissa aineissa.

Siksi niitä kohdellaan kunnioittavasti myös ehtoollisen vieton jälkeen.

Ehtoollissanastoa

- ✦ Eukaristia: kiitos, kiitosateria, ehtoollisen toinen nimi.
- ✦ Kalkki: ehtoollismalja.
- ✦ Intinkio: leipä kastetaan viiniin.
- ✦ Pateeni: lautanen jolla ehtoollisleipä pidetään.
- ✦ Korporaali: alttarille levitettävä liina, jolle ehtoollisasiat ja aineet asetetaan.

Aluksi ehtoollinen oli kokonainen ravitseva ateria

Ehtoollisherätystä ilmassa

Moni on huomannut, kuinka viimeisen kolmen vuosikymmenen kuluessa ehtoolliskäytäntö on muuttunut luterilaisissa seurakunnissa. Kun ennen ehtoollista vietettiin vain muutaman kerran vuodessa, nyt leipää muretaan lähes joka pyhä.

Voidaan puhua ehtoollisherätyksestä. Ehtoollisen rikkaus on löydetty aivan uudella tavalla.

On siis luonnollista, että myös lapsia kutsutaan ehtoolliselle vanhempiensa kanssa.

Rippikoulun jälkeen nuori voi sitten käydä itenäisesti Herran aterialla.

Tosin on selvää, että jo hyvinkin pieni lapsi voi täyttää ehtoollisen ehdot. Ehtoolliselle kun riittää, että on kastettu, tuntee tarvitseensa ehtoollista ja osaa erottaa sen muusta ateristiasta. Kovin suurta teologista ymmärrystä asiasta ei siis vaadita.

Toimii vaikka ei tunnu

Pitelen kädessäni pientä viinipikaria. Kristuksen veri, sinun puolestasi vuodatettu.

Viini maistuu voimakkaalta. Silti en koe mitään erityistä. En tunne erityistä Jumalan läsnäoloa tai muutakaan tavallisuudesta poikkeavaa.

Siksi ajattelen usein Ignatios Antiokialaisen ajatusta ehtoollisesta lääkkeenä. Lääkkeen ottaminenkaan ei tunnu missään, mutta silti se vaikuttaa minuun.

Kaikki hengelliset teot eivät nimittäin tapahtu ymmärryksen tai tunteen tasolla. Myös keho ottaa vastaan siunauksen. Se tekee sen silloin, kun otan vastaan ehtoollisen suullani tai kun teen ristinmerkin kädelläni.

Tämä on hyvä tietää meidän, jotka emme ole niin tunneihmisiä.

KARI KUULA

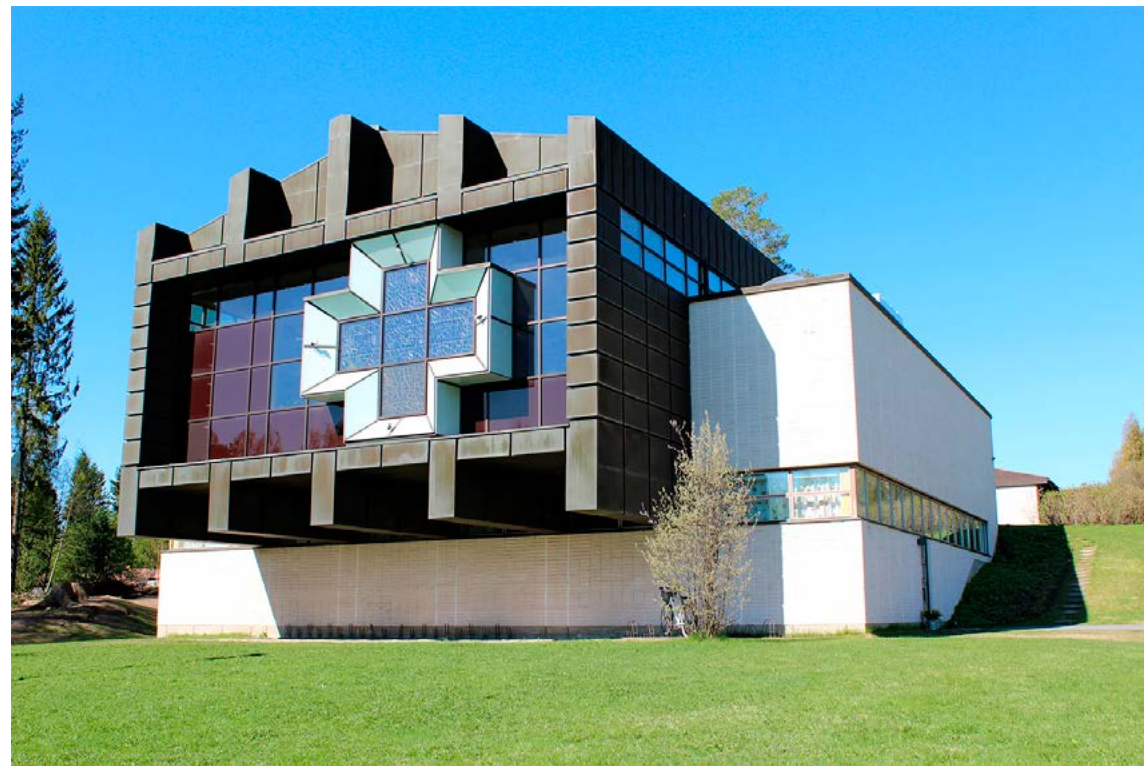
Ehtoollisen historialliset juuret

Kun Jeesus liikkui ympäri Galilean maata opetuslapsineen, he viettivät iltaisin yhteisiä aterioita. Niissä koettu yhteys nähtiin merkinä tulevaisuuden valtakunnasta. Tästä yhteisöstä kasvaa kerran uudistettu Jumalan kansa.

Jerusalemossa pääsiäisjuhilla Jeesus vietti viimeisen ateriahetken seuraajiansa kanssa. Silloin hän uudisti arvoituksellisen ennustuksensa. Hänet surmataaan, mutta Jumala herättää hänet kuolleista. Tätä hänen seuraajiansa tulisi jatkossa muistaa yhteisillä aterioillaan.

Tässä yhteydessä hän sanoi arvoitukselliset sanat leivästä ja viinistä: ne ovat hänen ruumis ja veri. Niiden syvämpi merkitys selvisi Jeesuksen seuraajille vasta pääsiäisen jälkeen.

Ylösnoussut Jeesus on läsnä noiden aineiden kautta.

Kirkonmäki kuhisee Siilinjärvellä palmusunnuntaina

Palmusunnuntaina Siilinjärven kirkonmäellä kuhisee. Päivä alkaa kirkon perhemessusta klo 10, ja jatkuu kylän menoina klo 11–14. Tarjolla on monenlaista tekemistä kaiken ikäisille.

Ravintola Vellikello tarjoaa pyhäpäivän lounasta ja Ruustinnan kuppila kupin kuumaa. Leikkimielisille suositellaan Sakastin seikkailurataa ja käsitaitureille Askartelupajaa. Voit tutustua heprealaiseen musiikkiin ja opetella israelilaisista kansantanssia. Teatteri Aasin hantä esittää ajankohtaista nukke-teatteria. Asioda kannattaa myös Lähetysbasaarissa tai Lelukirpparilla. Pappien torikokouksessa ollaan ja turinoidaan. Katusoitajat viihdyttävät musiikillaan. Lisäksi voit vieraila alttaritaulunäyttelyssä ja

elokuvateatterissa, tai käydä kasvomaaauksessa.

”Ohjelmatarjonnassa on huomioitu kaikenikäiset, ja tapahtumaan voi tulla ja lähteä kun haluaa”, lapsityöntekijä Virpi Rissanen kertoo.

”Ruokailumahdollisuudesta on kovasti tykätty, koska tilaisuus kestää useamman tunnin. Kävijöistä osa tulee paikalle suoraan perhemessusta”.

Kirkonmäelle on vapaa pääsy kaikenikäisille. Ravintolaa ja kuppilaa sekä putiikkeja varten kannattaa kuitenkin varata taskurahaa.

Tapahtuma järjestetään nyt neljättä kertaa. Viime vuonna tilaisuudessa vieraili noin 150 henkeä.

TUJIA HYTTINEN

Vuorelan kirkon remontti ennakoitua suurempi

Kirkon remontti alkaa heinäkuussa, ja kirkon yläkerta saadaan osittaiseen käyttöön marraskuun lopussa. Alakerta valmistuu käyttöön tammikuun 2016 lopussa.

Vuorelan kirkon kerhotoiminta siirretään remontin ajaksi Vuorelan nuorisotalolle ja kouluille. Rippikoulut järjestetään nuorisotalolla.

”Selvitämme vielä, saisimmeko myös jumalanpalveluksia järjestettyä Vuorelassa”, kirkkoherra **Seppo Laitanen** pohtii.

Vuoden 2015 talousarvion investointiosaan on varattu 800 000 euron määräraha Vuorelan seurakuntakeskuksen alakerran tilojen saneeraukseen ja lämpötaloudellisiin korjauksiin sekä tilamuutoksiin kalustehankintoihin. Hankkeen kokonaiskustannukset tulevat nousemaan vajaan 2,3 miljoonaan euroon.

Sokkeloisuus vähenee

Remontin suunnittelun edetessä selvisi, että remonttitarve on suurempi kuin ennakkoon arvioitiin. Tilatarvekartoituksessa esille nousseet tarpeet voidaan toteuttaa järkevästi vain laajentamalla alakerran tiloja ns. ristiulokeen alle.

”Samojen seinien sisälle ei olisi pystynyt lisätilojen tarvetta ja muita toiveita toteuttamaan”, talousjohtaja **Urpo Reponen** sanoo.

Remontin myötä tilojen ahtaus ja sokkeloisuus vähenee. Samalla saadaan rakennettua paremmat kokoonnutumistilat, ryhmätyötiloja, toimistotilat lapsi- ja nuorisotyölle, sosiaalitilat naisille ja miehille, inva-WC ja isompi keittiötila.

”Tilojen toimivuus paranee selvästi remontin myötä”, kirkkoherra iloitsee.

”Erityisesti tästä hyötyy rippikoulutyö.”

Ilmanvaihto uusitaan

Sisäilmakeskus on suorittanut kiinteistöissä korjaussuunnittelua varten laajan sisäilmatutkimuksen, jossa selvitettiin kiinteistön sisäilman riskitekijöitä, ilmanvaihdon toimivuutta ja lämpöolosuhteita sekä tehtiin haitta-aine- ja asbestikartoitus. Tämän tutkimuksen perusteella ilmanvaihto uusitaan kokonaan ja seinä- ja kattorakenteita tiivistetään. Samalla korjataan myös ulko-ovet ja osa ikkunoista. Kattoikkunat poistetaan kokonaan ja ikkunoita lisätään julkisivun puolelle.

Hankkeen suunnittelu käynnistyi syksyllä 2014. Urakat ja muutostalousarvio tulevat kirkkovaltuuston käsittelyyn kesäkuussa.

TUJIA HYTTINEN

Kesäleirit kutsuvat!

Ilmoittaudu mukaan osoitteessa www.siilinjarseurakunta.fi

Kahvila Huili jatkaa talven jälkeen toimintaansa 18.6. asti. Kahvila on avoinna torstaisin klo 9–13. Toiminta on maksutonta, ei ennakkoilmoittautumisia.

Kesis-kerhot 1.–16.6.

5–9-vuotiaille tytöille ja pojille. Kerho on päivittäin klo 9–15. Kerhot: ma-pe 1.–16.6. Vuorelan kirkolla ja Leppäkaarteeseen kerhotalolla, ma-ke 1.–3.6., 8.–10.6. ja ma-ti 15.–16.6. Siilinjärven seurakuntatalolla. Hinta: 3€/lapsi/päivä. Omät eväät mukaan. Lisätiedot: Virpi Rissanen 044 728 4605. Ilmoittaudu 11.–22.5.

Perhelerii 5.–7.6.

Leikki- tai alakouluikäisten lasten perheille. Paikka:

Ruokoniemi. Hinta: Lapsi 28€ (44€), aikuinen 44€ (76€), alle 4-v. maksutta. Lisätiedot: Jaana Markkanen 044 728 4660. Ilmoittaudu 4.–15.5.

Jippiileiri 12.–14.6.

Päivän pituinen leiri 6–9-vuotiaille tytöille ja pojille. Paikka: Ruokoniemi. Hinta: 28€ (44€). Lisätiedot: Jenni Shakya 044 7284 647. Ilmoittaudu 4.–24.5.

Lastenleiripäivät 17.–18.6.

Päivän pituinen leiri 6–9-vuotiaille tytöille ja pojille, Viilinjärven seurakuntatalolta linja-autoilla. Paikka: Ruokoniemi. Hinta: 10€. Lisätiedot: Virpi Rissanen 044 728 4605. Ilmoittaudu 11.–22.5.

Isä-poikaleiri 17.–19.7.2015

Leirille otetaan 35–40 isää ja poikaa. Hinta: Lapsi 28€ (44€), aikuinen 44€ (76€). Paikka: Ruokoniemi. Lisätiedot: Kari Kolehmainen 044 7284 651. Ilmoittaudu 4.–24.5.

Kipinä-Spark -leiri 22.–27.7.

10–14-vuotiaille tytöille ja pojille. Paikka: Partaharju. Hinta: 80€ (115€). Sisaralennus 30€. Lisätiedot: Sauli Paavilainen 044 728 4655. Ilmoittaudu 13.4.–11.5. Mahd. peruutukset veloituksetta 29.5. mennessä.

Äiti-tytärleiri 31.7.–2.8.2015

Aideille ja 7–14-vuotiaille tytöille. Leirille otetaan yht. 36 leiriläistä. Paikka: Ruokoniemi. Hinta: Lapsi 28€ (44€), aikuinen 44€ (76€). Lisätiedot ja ilmoittautumiset: Helena Mattinen 044 728 4646.

tiedot Kirsi Pyörä-Kolehmainen 044 7284 652. Ilmoittaudu 4.–24.5.

Tyttöjen taideleiri 3.–5.8.

Tule viihtymään koko perheellä. Paikka: Ruokoniemi. Hinta: Lapsi 28€ (44€), aikuinen 44€ (76€). Lisätiedot ja ilmoittautumiset: Helena Mattinen 044 728 4646.

Uusperheiden leiri 21.–23.8.

Tule viihtymään koko perheellä. Paikka: Ruokoniemi. Hinta: Lapsi 28€ (44€), aikuinen 44€ (76€). Lisätiedot ja ilmoittautumiset: Helena Mattinen 044 728 4646.

Jeesus nousi haudastaan ja elää ikuisesti

Tervetuloa pääsiäiskirkkoon

KESKUSSEURAKUNTATALO

Kiirastorstain messu to 2.4. klo 18
Pitkäperjantain sanajumalanpalvelus pe 3.4. klo 10
Kristuksen hautaamisen muistohetki pe 3.4. klo 18
Pääsiäispäivän messu su 5.4. klo 10
2. pääsiäispäivän kansainvälinen messu ma 6.4. klo 14

ALAVAN KIRKKO

Kiirastorstain ehtoolliskirkko to 2.4. klo 19
Pitkäperjantain sanajumalanpalvelus pe 3.4. klo 11
Pääsiäisyön messu la 4.4. klo 23
Pääsiäispäivän messu su 5.4. klo 11
2. pääsiäispäivän messu ma 6.4. klo 11

KALLAVEDEN KIRKKO

Kiirastorstain messu to 2.4. klo 19
Pitkäperjantain sanajumalanpalvelus pe 3.4. klo 10
Pääsiäispäivän messu su 5.4. klo 10
2. pääsiäispäivän perhemessu ma 6.4. klo 16

VEHMASMÄEN KAPPELI

Pääsiäisen messu su 5.4. klo 13

HIRVILAHDEN KAPPELI

Pääsiäisen messu su 5.4. klo 13

KARTTULAN KIRKKO

Kiirastorstain messu to 2.4. klo 19
Pitkäperjantain sanajumalanpalvelus pe 3.4. klo 10
Pääsiäispäivän messu su 5.4. klo 10

AIRAKSELAN SEURANTALO

Pääsiäismaanantain messu ma 6.4. klo 10

MAANINGAN KIRKKO

Kiirastorstain messu to 2.4. klo 18
Pitkäperjantain sanajumalanpalvelus pe 3.4. klo 10
Pääsiäisyön iloinen messu la 4.4. klo 23
Pääsiäispäivän messu su 5.4. klo 10

PALVELUTALO VIJAMI

2. pääsiäispäivän messu ma 6.4. klo 13.30

PYHÄN JOHANNEKSEN KIRKKO

Kiirastorstain ehtoolliskirkko 2.4. klo 18
Sanajumalanpalvelus pitkäperjantaina 3.4. klo 10
Messu pääsiäispäivänä 5.4. klo 10
Draamallinen iltakirkko 2. pääsiäispäivänä 6.4. klo 18

MÄNTYLÄN PALVELUTALO

Kiirastorstain ehtoollishartaus 2.4. klo 13.30

PUIJON KIRKKO

Kiirastorstain messu to 2.4. klo 19
Pitkäperjantain sanajumalanpalvelus pe 3.4. klo 10
Messu 1. pääsiäispäivänä su 5.4. klo 10
Perhemessu 2. pääsiäispäivänä ma 6.4. klo 11

PUIJONLAAKSON TOIMINTAKESKUS JUHLASALI

Kiirastorstain viikkomessu to 2.4. klo 13.30

RIISTAVEDEN KIRKKO

Kiirastorstain messu to 2.4. klo 19
Pitkäperjantain sanajumalanpalvelus pe 3.4. klo 10
1. pääsiäispäivän messu su 5.4. klo 10

RIISTAVEDEN SEURAKUNTATALO

2. pääsiäispäivän messu ma 6.4. klo 10

YLÖSNOUSEMUKSEN KIRKKO, JUANKOSKI

Kiirastorstain messu to 2.4. klo 19
Pitkäperjantain jumalanpalvelus pe 3.4. klo 10
Pääsiäisaamun messu su 5.4. klo 8

TOISEN KONTIN KODALLA

Juankosken ja Muuruveden seurakuntien yhteinen
2. pääsiäispäivän maakirkko ma 6.4. klo 13

KAAVIN KIRKKO

Kiirastorstain messu to 2.4. klo 19
Pitkäperjantain sanajumalanpalvelus pe 3.4. klo 13
1. pääsiäispäivän messu su 5.4. klo 13

ROVEVAARAN KOULU

2. pääsiäispäivän maakirkko ma 6.4. klo 13

MUURUVEDEN KIRKKO

Kiirastorstain messu to 2.4. klo 19
Pitkäperjantain sanajumalanpalvelus pe 3.4. klo 13
Pääsiäisyön messu la 4.4. klo 23

NILSIÄN KIRKKO

Kiirastorstain messu to 2.4. klo 19
Pitkäperjantain sanajumalanpalvelus pe 3.4. klo 10
1. pääsiäispäivän messu su 5.4. klo 10
2. pääsiäispäivän sanajumalanpalvelus ma 6.4. klo 10

TAHKON KAPPELI

Pitkäperjantain hartaus pe 3.4. klo 15
Jeesuksen kuolinhetken hartaus pe 3.4. klo 15
Pääsiäispäivän messu su 5.4. klo 18

SÄYNEISEN KIRKKO

Kiirastorstain messu to 2.4. klo 19
Pitkäperjantain sanajumalanpalvelus pe 3.4. klo 13
1. pääsiäispäivän messu su 5.4. klo 13
2. pääsiäispäivän sanajumalanpalvelus ma 6.4. klo 13

TUUSNIEMEN KIRKKO

Kiirastorstain messu to 2.4. klo 18
Pitkäperjantain sanajumalanpalvelus pe 3.4. klo 10
1. pääsiäispäivän messu su 5.4. klo 10
2. pääsiäispäivän sanajumalanpalvelus ma 6.4. klo 10.

VEHMERSALMEN KIRKKO

Koulun ja lasten pääsiäiskirkko to 2.4. klo 8.45
Kiirastorstain messu to 2.4. klo 19
Pitkäperjantain sanajumalanpalvelus pe 3.4. klo 13
1. pääsiäispäivän messu su 5.4. klo 13

Siilinjärvellä

SIILINJÄRVEN KIRKKO

Kiirastorstain iltamessu to 2.4. klo 19
Pitkäperjantain sanajumalanpalvelus pe 3.4. klo 10. *Verkkokirkko.*
Pääsiäisyön messu la 4.4. klo 23
Pääsiäisaamun messu su 5.4. klo 10. *Verkkokirkko.*
Sanajumalanpalvelus ma 6.4. klo 10

VUORELAN KIRKKO

Kiirastorstain iltamessu to 2.4. klo 19
Pitkäperjantain sanajumalanpalvelus pe 3.4. klo 13
Pääsiäisen messu su 5.4. klo 13

KUOPION EV.LUT.
SEURAKUNNAT

SIILINJÄRVEN
SEURAKUNTA

Pääsiäisen ajan twaarnat

Twitter on yhteisöpalvelu, jonka käyttäjät pystyvät lähettämään ja lukemaan toistensa päivityksiä internetissä. Tekstipohjaiset viestit eli tviitit voivat sisältää korkeintaan 140 merkkiä. Twaarna on 140 merkin mittainen saarna.

Kirkon työtä sosiaalisessa mediassa on jo vuosien ajan pyritty kehittämään järjestelmällisesti. Twitterissä onkin noussut suosituksi saarnan tiivistäminen 140 merkkiin eli twaarnaan. Sen tekeminen on todellinen tiivistämisen ja ytimekkään ilmaisun taidonnäyte. Kuopion ja Siilinjärven seurakuntien papit tekivät pääsiäisen kunniaksi twaarnoja.

Palmusunnuntai

Matt. 21:12–17

Tänään Hoosianna, huomenna: Ristiinnaulitse! Kansa huutaa sitä, mitä se pannaan huutamaan. Kauppa jatkuu kirkossa. Herra, armahda! Satu Väätäinen

Hiljaisen viikon maanantai, Jeesus Getsemanessa, Matt. 26:30–56

Pietarin uhoava varmuus on niin tuttua – minussa ja sinussa. Onneksi Jeesuksen lempeys saa kovankin uhon tahtumaan. Mikko Huhtala

Hiljaisen viikon tiistai, Jeesus tutkittavana, Matt. 26:57–27:10

Jeesus vastasi: olen Jumalan asialla. Pietari kielsi: en tunne häntä. Juu-

das myi: en seuraa häntä. Minulta-kin kysytään: kenelle sinä elät? Kari Kuula

Hiljaisen viikon keskiviikko, Jeesus tuomitaan, Matt. 27:11–12

Populisti tuomitsee häntä, joka kerran tulee tuomitsemaan eläviä ja kuolleita. Rukouksessa löytyvä totuus katoaa huutoäänestyksessä. Kati Jansa

Kiirastorstai, Pyhä ehtoollinen, Matt. 26:17–30

Kuolemattomuuden lähteeltä Kristus jatkaa kohti kuoleman horisonttia. Me elämme, uskomme ja joskus epäilemme yhteistä tulevaisuuttamme. Markku Virta

Pitkäperjantai, Jumalan Karitsa, Matt. 27:33–54

Kuolema tuskin koskaan kuulostaa rakkaudelta, paitsi pitkäperjantaina.

Viisi haavaa ja punaiset ruusut ovat suurimman rakkauden symbolit. Mikko Huhtala

Hiljainen lauantai, Jeesus Haudassa, Matt. 27:62–66

Astui alas tuonelaan. Tässä suurin evankeliumi ikinä. Pelastaja hakee minut syvimmästäkin kadotuksestani. Enemmän tai myöhemmin. Kari Kuula

Pääsiäisyö, Kristus on voittanut kuoleman, Mark. 16:1–8

Pakahduttava pyhä. Läsnäolo vaikka "ei hän ole täällä". Elämän tarkoitus tyhjässä haudassa. Minä uskon: auta epäuskoani. Kati Jansa

Pääsiäispäivä, Kristus on ylösnoussut, Matt 28:1–8

Elävän veden lähteestä kaikuu "Kristus on ylösnoussut!". Meillä on yhteinen tulevaisuus Hänen kansaan, sitä ei edes kuolema voi estää. Markku Virta

2 pääsiäispäivä, Matt. 28:8–15

Kaksi viestiä lähtee tyhjältä haudalta. Usko iloitsee ihmeestä. Raha puhuu: Ruumis varastettiin! Miten Ylösnoussut tänään kohdataan? Satu Väätäinen

Lisää twaarnoja löydät Twitteristä aihetunnisteella #twaarna.

SANALLISTA

Luojan luomia yksilöitä

Pertti Kurikan Nimipäivät (PKN) -yhtye teki historiaa. Kehitysvammaisia ei ole euroviisulavoilla ennen nähty. Ja onhan PKN täydellinen vastakohta sille mitä Euroviisut edustaa: lahjakkuutta, kauneutta, seksikkyyttä ja lavasäteilyä. PKN-yhteen valtteja ovat rehellisyys, aitous ja asenne. Mikäli vedonlyöntiyhtiöitä on uskominen, Wienistä voi tulla jättipotti.

21.3. vietettiin kansainvälistä Downin syndrooma -päivää. Syndrooma johtuu kromosomin 21 virheellisestä määrästä: kahden sijaan niitä on kolme. Siitä tuo päivämäärä. Päivä olisi mennyt minulutakin ohi, ellei pojalla olisi kyseistä syndroomaa. Poika ei vielä ymmärrä viisujen perään, mutta tunnistaa selvästi jotain tuttua Tonissa, PKN-yhtyeen rumpalissa. Minä taas tunnistan pojassani samaa aitoutta kuin kansa bändin pojissa.

Pinnalle noussutta keskustelua kehitysvammaisuudesta on tervehdittävä ilolla. PKN-yhtyeen tarina luo uskoa siihen, että paikka maailmassa löytyy myös pojalleni. Henkilökohtaisesti toivon, että viisuhuumassa kehitysvammaisuuden ylle ei kuitenkaan asetettaisi sille kuulumatonta sädekehää. "Kehitysvammaiset ovat kaikki nii-in söpöjä" on yhtä väärä asenne kuin se, että "en halua heitä naapurikseni". Olemme kaikki yksilöitä – hyvässä ja pahassa.

Joskus pohdin, millainen poikani on taivaassa? Korjaantuuko hänen kromosominsa kerran kohdilleen? Uskon, että vastaus on ei. Oireyhtymä on erottamaton osa hänen persoonallisuuttaan. Siksi hän ei voi koskaan "parantua" – eikä pidäkään. Hänenkään tapauksessa Luoja ei luomistyössään tehnyt virhettä.

TEEMU VOUTILAINEN
PUIJON SEURAKUNNAN PASTORI

Tuomiokirkkoseurakunnan toimisto
040 4848 248, ma–pe klo 9–15
tuomiokirkko.kuopio@evl.fi

KESKUSSEURAKUNTATALO Suokatu 22

Seurakuntamestarit 040 4848 259
Eläkeläisten virkistyspäivä ke 25.3. klo 11. Raamattutunti *Heran palvelijat* Satu Karjalainen, iltapäivällä *Terveisiä Angolasta* diakonissa ja lähetä Tuula Makkonen.

Viikkomessu ke 25.3. klo 16. **Lähetysmyyjäiset** pe 27.3. klo 10.30–12. Myytävänä käsitoita, leivonnaisia ja hernekeittoa. Kahvitarjoilu lähetyskelle.

Eläkeläisjärjestöjen yhteinen paostonajan kirkkojuhla pe 27.3. klo 13. Juhlassa yhteislaulukeräys ja kahvitarjoilu. Tervetuloa!

Palmusunnuntain messu su 29.3. klo 10. Saarnan paikalla kuvelma, näytelmäryhmä Purppuraviitat, liturgia Marjo Parttimaa, urkurina Anu Pulkkinen, kanttori Anna Pekka Leskelä. Tuomiokirkon Kamarikuoro. Kirkkokahvit.

Konsertti su 29.3. klo 14. Konsertissa esiintyy Asasello-kvartetti, joka on kansainvälisesti korkeatasoinen jousikvartetti, heidän sellistinä aloitti äskettäin kuopiolaislahtiönen Teemu Myöhänen. Ohjelmamaksu 10 €.

Hiljaisen viikon maanantain ehtoolliskirkko ma 30.3. klo 18. Lauri Kastari- nen ja Annu Pulkkinen. Messussa huomioidaan erityisesti muistisairaita. Saattoapua tarvitsevat ottakaa yhteyttä 26.3. mennessä Pirjo Litmanseen 040 4848 282 tai Marja Putkosen 045 128 0434. Kirkkokahvit.

Hiljaisen viikon maanantain ehtoolliskirkko ma 30.3. klo 18. Lauri Kastari- nen ja Annu Pulkkinen. Vahvistuoren karmarihtye.

Lasten pääsiäiskirkko ti 31.3. klo 9.15 ja klo 10.15 Marjo Parttimaa ja Anna Kosola. **Hiljaisuuden messu** ti 31.3. klo 18. Kirsi Perämaa ja Anna Kosola.

Hiljaisen viikon aamuhtoilinen ke 1.4. klo 7.30. Satu Karjalainen ja Pekka Leskelä.

Hiljaisen viikon ehtoolliskirkko ke 1.4. klo 18. Lauri Kastari- nen ja Anna Kosola Gospel Covertango.

Kiirastorstain messu to 2.4. klo 18. Saarna Satu Karjalainen, liturgia Ilpo Rannankari, kanttori Anna Pekka Leskelä, urkurina Anu Pulkkinen, Tuomiokirkkokuoro.

Pitkäperjantain sanajumalanpalvelus pe 3.4. klo 10. Saarna Lauri Kastari- nen, liturgia Satu Karjalainen, kanttori Anna Pekka Leskelä. Tuomiokirkon kamarikuoro.

Rukoushetki Kristuksen hautoamisen muistoksi – J. S. Bach: Kanttaati "Ich will den Kreuzstab gerne tragen" nr. 56 pe 3.4. klo 18. Lauri Kastari- nen, Erkki Pekka Leskelä, baritonit, Arto Parkkinen, oboe, Heidi Miettinen, sello ja Anu Pulkkinen, urut.

Pääsiäispäivän messu su 5.4. klo 10. Saarna Kirsi Perämaa, liturgia Lauri Kastari- nen, kanttori Anna Pekka Leskelä, urkurina Anu Pulkkinen, Tuomiokirkon Kamari- kuoro. Tapani Heiskanen, trumpetti.

2. pääsiäispäivän kansainvälinen messu ma 6.4. klo 14. Messu on englannin- kielinen, osin suomenkielinen ja toimitetaan englantia perintein mukaisesti. Pastori Tuomas Mäkipää, Panu Pohjolainen, John Mills, musiikki Jarkko Maukonen. Messun jälkeen kirkkokahvit.

International Easter Service. Refresments after Service.

Siioninviriseurat ma 6.4. klo 18. Kahvi- tus alkaa klo 17.30 kerhohuone Samulissa.

Eläkeläisten virkistyspäivä ke 8.4. klo 11. Raamattutunti *Taize* Pirjo Rissanen, mukana Anna Kosola. Iltapäivällä Romani- kulttuuri. Lounas ja kahvi 6 €.

Viikkomessu ke 8.4. klo 16. **Messu** su 12.4. klo 10. Saarna Ilpo Rannankari, liturgia Kirsi Perämaa, kanttori- na Anu Pulkkinen.

Keskikaupungin palvelupiiri ke 15.4. klo 13 kerhohuone Etuussa, Suokatu 22 C. **Viikkomessu** ke 15.4. klo 16.

Israelilainen lounas la 18.4. klo 13. Mo- nipuolinen ateria, mukana Israelilaisia tuotteita. Aterian hinta 17 €. Sitovat ilmoittautumiset 15.4. mennessä Johannes Kuivalainen 040 755 9092.

Messu su 19.4. klo 10. Saarna Suomen Piplaseuran käännösohjaaja Seppo Sipilä.

lä, liturgia Satu Karjalainen, kanttorina Anu Pulkkinen. Keittolounas Piplaseu- ran työn tukemiseksi hintaan 8 €. Lou- naan jälkeen Lähetystilaisuus, jossa Suo- men piplaseuran käännöstyön ohjaaja Seppo Sipilä esittelee Raamatun kääntä- mistä uudelle kielelle.

Hiljaisuuden messu su 19.4. klo 18. Il- taee.

Eläkeläisten virkistyspäivä ke 22.4. klo 11. Raamattutunti *Hyvä paimen*, Kirsi Pe- ramaa, Iltapäivällä kanttori Pek- ka Leskelä. Lounas ja kah- vi 6 €.

Viikkomessu ke 22.4. klo 16. **Messu** su 26.4. klo 10. Saarna Satu Karjalainen, liturgia Ilpo Ran- nankari, kantto- rina Anna Kosola. Luomus-kuoro, johtaa Jarkko Mau- konen. Ilosien siuna- minen. Kirkkokahvit.

Viikkomessu ke 29.4. klo 16.

MUMMON MÖKKI Puijonkatu 10

ma–to klo 11–15, 040 4848 272
Papin päivä ti 31.3. klo 13. Marjo Part- timaa.

Toivevirret ke 15.4. klo 13. **Papin päivä** ti 28.4. klo 13. Kirsi Perämaa.

MUUTA

Suokadun palvelutalon ehtoolliskirkko ti 31.3. klo 13. Kirsi Perämaa, Kirsi Lau- nonen ja Pekka Leskelä.

Inkilänmen seurakuntakerho to 16.4. klo 13 Tätilässä. Yhteislaulua, mukana Anna Kosola ja Kirsi Launonen.

Sanajumalanpalvelus su 26.4. klo 12 Tä- tilässä. Ilpo Rannankari ja Anna Kosola. Päiväkuoro.

Tulossa: RIEMU – Lasten ja perhei- den festivaali to 14.5. klo 12. Kuopion satamatorilla. Mukana Riemussa Mal- ti ja Valtti, Pekka Laukkari- nen trio ja Tai- ka-Petteri sekä Alavan lapsi- ja nuorisoo- kuoro.

DIAKONIA

Lähimmäisten jatkokoulutus to 16.4. klo 17–19.30 keskuseurakuntatalolla. Mukana SPR. Keittoruoka. Ilmoittautu- miset Kirsi Launosen 10.4. mennessä.

Omaishoitajien ryhmä ma 27.4. klo 13 keskuseurakuntatalolla kerhohuone Sa- mulissa. Yhdessä alavalaisten kanssa.

PERHETYÖ

Lukupiiri su 29.3. ja su 26.4. klo 15–17. Keskuseurakun- tatalo, Suokatu 22 E, perhe- työntoimisto.

Perhekerho tiistaisin 7.4., 14.4., 21.4. ja 28.4. klo 9.30–11. Keskuseurakuntatalo, Suo- katu 22 E.

AIKUISTYÖ

Onko Kouvolaan menijöitä? Juna lähe- tee! Kirkkopäivät Kouvolassa 22.–24.5. Lähde mukaan! Jos kiinnostui, kysy li- sää 30.3. mennessä Kirsi Perämaalta 040 4848 267.

KASTETUT

Oiva Sipi Tapani Sinkkilä, Rudi Optimus Elegia Koistinen, Oliver Aaron Pulkkinen, Riija Kaisla Inkeri Levisen, Lotta Astrid Konttinen, Vilma Eeva Aliina Junes, Eeli Elmeri Hämäläinen, Eli Amanda Lähde, Neea Karoliina Huuskonen.

KUOLLEET

Veera Rautiainen 87 v, Aino Kaarina Sa- volainen 93 v, Anna-Liisa Mäkinen 89 v, Matti Rautiainen 89 v, Erkki Antero Ho- lopainen 91 v, Lea Tuovi Marjatta Räsä- nen 95 v, Helvi Alina Turunen 94 v, Hellin Katri Laakkonen 91 v, Olavi Ensio Rynnä- nen 67 v, Terttu Leena Marjatta Taskinen 85 v, Kari Johannes Räsänen 60 v, Eira Si- nikka Sallinen 64 v.

VEIKKAUS

Alavan seurakunnan toimisto
040 4848 286, ma–pe klo 9–15
alava@evl.fi

ALAVAN KIRKKO Keihäskatu 5
040 4848 298

Palmusunnuntain messu ja kirkon käyttöönottotouhu su 29.3. klo 11. Piis- pa Jari Jolkkonen toimittaa kirkon käy- töönottamisen, saarna Hannu Koskelai- nen, liturgia Juha Välimäki, kanttori Leila Savolainen, lapsikuoro, Zipporim, nuor- ten musiikkiryhmä, päiväkerholaiset, kirkkokahvit, pyhäkoulu yli 3-vuotiaalle seurakuntakodin alakerrassa, päiväker- hotiloissa. Yhteisvastuumyyjäiset mes- sun jälkeen liikuntasalissa.

Salieri c-molli Requiem & Schütz: Seitsemän sanaa ristillä su 29.3. klo 15. Pal- musunnuntain konsertti. Eeva Har- temaa sopraano, Teppo Lampela alto, Ossi Jauhainen tenori, Jouni Kokora bas- so. Alavan kirkkokuoro ja kamarikuoro Ancora. AMKO-sinfonia, joht. Rauno Tikkanen. Ohjelma 20 €.

Lasten pääsiäishartaus ma 30.3. klo 10. **Hiljaisen viikon ehtoolliskirkko** ti 31.3. klo 12. Hannu Koskelainen, Sonja Tirkko- nen, kirkkokahvit.

Kiirastorstain ehtoolliskirkko to 2.4. klo 19. Matti Sihvonnen, Hannu Koskelai- nen, Leila Savolainen.

Pitkäperjantain sanajumalanpalvelus pe 3.4. klo 11, Ilpo Rannankari, Anna Vää- täinen, Ossi Jauhainen Vapahtaja tuo- mitaan -kantaatti, Alavan kirkkokuoro, solistina Ilpo Rannankari, Vesa Kaja- va, urut.

Pääsiäisyön messu la 4.4. klo 23. Piis- pa Jari Jolkkonen toimittaa pääsiäisyön messun, saarna Anu Kiviranta, Ossi Jau- hainen, Sirpa Pesonen.

Pääsiäispäivän messu su 5.4. klo 11. Juha Välimäki, Pirjo Kuula, Leila Savolainen, lapsi ja nuoret. Brunsii klo 10, hinta 2 €.

Kuopion Nuorisokuoron konsertti su 5.4. klo 18. Ohjelma 10 €.

2. pääsiäispäivän messu ma 6.4. klo 11. Hannu Koskelainen, Anna Väätiä- nen, Leila Savolainen, Mieskuoro Kuopio Kvartetti, joht. Anna Kosola. Kirkkokah- vit, terveisiä Jordanian ja Pyhän Maan kirkosta tuovat Krista Sutinen ja Juho Kalapudas.

Messu su 12.4. klo 11. Saarna Tapio Karja- lainen, liturgia Hannu Koskelainen, kan- tori Ossi Jauhainen, Poukaman mieslaul- ajat. Lähetyslounas, saattelemme pit- käikäiset lähettimme Karjalaiset eläk- keelle.

Messu su 19.4. klo 11. Saarna Hannu Koskelainen, liturgia Juha Välimäki, kanttori- na Ossi Jauhainen, seniorikuoro. Messun jälkeen 70-, 75-, 80-, 85- ja 90-vuotiaitten syntymäpäiväjuhla seurakuntasalissa.

Yhteisvastuukonsertti su 19.4. klo 18. Daniel Thomas, Tuple Salmela, Popo Salami bänd, Ala- van kirkkokuoro, Sibelius-Akatemi- an gospelkuoro, Tahdistin orkeste- ri joht. Harri Hyppölä, Sanna Ros- berg, Jenni Kaataja. Ohjelma 10 €.

Sibelius Akatemian gospelkuoron konsertti ke 22.4. klo 18.

Messu su 26.4. klo 11. Saarna Anu Ki- viranta, liturgia Juha Välimäki, kanttori- ri Leila Savolainen, Hirvijärven rippikou- luryhmä.

Tuomasmessu su 26.4. klo 18. Jarkko Maukonen.

ALAVAN SEURAKUNTAKESKUS Keihäskatu 5 B

Kirjallisuuspiiri to 26.3. klo 14. Kerho- huone 1. Kirja: Olli Jalonen: Miehä ja ih- misä. Yht.lö Aino Mikkonen 040 7071 499.

Yhteisvastuumyyjäiset su 29.3. klo 12.30. Liikuntasalissa. Myynnissä pää- siäisilevonnassa.

Lähetysilta ke 8.4. klo 18. seurakuntasal- lissa. Uudet kasvit – terveisiä Botswa- nasta, uusi lähettimme Marja Alastalo.

Varttuneiden päiväpiiri ti 14.4. klo 11. Ateriamaksu 4 €. Vieraina Jouni Ku- rola, ylläkäri, ensiohtopalvelut, KYS. Kuinka ensiohtoi toimi.

Etäjäht-ryhmä rippikoululaisten vanhemmille ke 15.4. klo 18. nuorten ker- hotilassa (Keihäskatu 5). *Uskon ja epäi- len.* Tapaamisissa pohditaan yhdessä us- kon ja elämän kysymyksiä. Samoin kuin nuoren rippikoulussa, tässäkin ryhmässä keksitään on kohtaaminen, vuorovaiku- tus ja kokemusten jakaminen. Lisätieto- ja Anna Väättäinen, anna.vaatainen@evl. fi, 040 4848 316.

NEULAMÄEN KIRKKO Vesurikuja 4
040 4848 311

Tuomasmessu su 29.3. klo 18. Saarna

Lauri Palmu. Klo 16.30 luento Asako ja Lauri Palmu, Terveisiä Japanista. Bussi- kuljetus meno-paluu, Pyhän Johannek- sen kirkko klo 17, Puijon kirkko klo 17.30, Tuomiokirkko (pääovi) klo 17.20, Ala- van kirkko klo 17.30, Neulamäen kirk- ko klo 17.45.

Pääsiäisakuvelma, ehtoollinen, arki- nen ateria ti 31.3. klo 10.30.

Messu su 12.4. klo 16. Saarna Pirjo Kuula, liturgia Hannu Koskelainen. Kirk- kokahvit.

Keväteikeaus-tapahtuma 25.4. klo 15–22 Yhteisvastuukeräyksen hyväksi Neu- lamäen kirkolla. Tarkempi ohjelma Ala- van seurakunnan nettisivuilla ja ilmoi- tustauluilla.

LEHTONIEMIEN KERHOTILA Lehtoniementie 107

Lasten pääsiäishartaus ke 1.4. klo 10.30. **Viikkomessu** su 19.4. klo 16. Juha Väli- mäki.

SÄRKINIEMIEN KERHOTILA Särkiniementie 4 (ent. kirjasto)

Hiljaisen viikon ehtoollishartaus ke 1.4. klo 13. Anna Väättäinen, Piia Jääskeläinen. **Viikkomessu** su 19.4. klo 14. Juha Väli- mäki.

DIAKONIA

Omaishoitajien avoin ryhmä ma 30.3. klo 13 keskuseurakuntatalossa, kerho- huone Samuli. Suokatu 22. Alavan seura- kunnan ja tuomiokirkkoseurakunnan yh- teinen. Lisätietoja: diakoni Josefa Tirkko- nen 040 4848 324.

Seurakuntaretki Kivennavalle to 21.5. klo 9. Hartaushetki Muuruveden kirkos- sa. Retken hinta 20 € sis. kuljetus, ruoka ja kahvit. Lähtö klo 9, paluu n. klo 15. Tar- kemmat tiedot ja ilm. 8.4. mennessä Son- ja Tirkkoselle 040 4848 324.

MUUTA

Kotimetsän kirkkoretki perheille su 19.4. klo 16. Tule retkeilemään yhdessä äidin, isän tai muun tutun aikuisen kans- sa Pöyhönsaareen. Yhdessä oloa, leikkäi-ä, tutkitaan ja ihmetellään luontoa, syö- dään eväitä. Pyhäkouluhetki. Lähtö Pöl- hönsaaren parkkipaikalta (Saaristokatu).

Messu su 12.4. klo 11. Saarna Tapio Karja- lainen, liturgia Hannu Koskelainen, kan- tori Ossi Jauhainen, Poukaman mieslaul- ajat. Lähetyslounas, saattelemme pit- käikäiset lähettimme Karjalaiset eläk- keelle.

Messu su 19.4. klo 11. Saarna Hannu Koskelainen, liturgia Juha Välimäki, kanttori- na Ossi Jauhainen, seniorikuoro. Messun jälkeen 70-, 75-, 80-, 85- ja 90-vuotiaitten syntymäpäiväjuhla seurakuntasalissa.

Yhteisvastuukonsertti su 19.4. klo 18. Daniel Thomas, Tuple Salmela, Popo Salami bänd, Ala- van kirkkokuoro, Sibelius-Akatemi- an gospelkuoro, Tahdistin orkeste- ri joht. Harri Hyppölä, Sanna Ros- berg, Jenni Kaataja. Ohjelma 10 €.

Sibelius Akatemian gospelkuoron konsertti ke 22.4. klo 18.

Messu su 26.4. klo 11. Saarna Anu Ki- viranta, liturgia Juha Välimäki, kanttori- ri Leila Savolainen, Hirvijärven rippikou- luryhmä.

Tuomasmessu su 26.4. klo 18. Jarkko Maukonen.

ALAVAN SEURAKUNTAKESKUS Keihäskatu 5 B

Kirjallisuuspiiri to 26.3. klo 14. Kerho- huone 1. Kirja: Olli Jalonen: Miehä ja ih- misä. Yht.lö Aino Mikkonen 040 7071 499.

Yhteisvastuumyyjäiset su 29.3. klo 12.30. Liikuntasalissa. Myynnissä pää- siäisilevonnassa.

Lähetysilta ke 8.4. klo 18. seurakuntasal- lissa. Uudet kasvit – terveisiä Botswa- nasta, uusi lähettimme Marja Alastalo.

Varttuneiden päiväpiiri ti 14.4. klo 11. Ateriamaksu 4 €. Vieraina Jouni Ku- rola, ylläkäri, ensiohtopalvelut, KYS. Kuinka ensiohtoi toimi.

Etäjäht-ryhmä rippikoululaisten vanhemmille ke 15.4. klo 18. nuorten ker- hotilassa (Keihäskatu 5). *Uskon ja epäi- len.* Tapaamisissa pohditaan yhdessä us- kon ja elämän kysymyksiä. Samoin kuin nuoren rippikoulussa, tässäkin ryhmässä keksitään on kohtaaminen, vuorovaiku- tus ja kokemusten jakaminen. Lisätieto- ja Anna Väättäinen, anna.vaatainen@evl. fi, 040 4848 316.

NEULAMÄEN KIRKKO Vesurikuja 4
040 4848 311

Tuomasmessu su 29.3. klo 18. Saarna

nen ja kanttorina Richard Nicholls, Essi Kuutuilla, harppu.

Pitkäperjantain sanajumalanpalvelus pe 3.4. klo 10. Liturgia Anni Tanninen, saarna Matti Pentikäinen, kanttoriina Anna-Mari Linna ja kirkkokuoro.

Pääsiäispäivän messu su 5.4. klo 10. Liturgia Matti Pentikäinen, saarna Veli Mäntynen, kanttoriina Anna-Mari Linna ja seniorikuoro.

Pääsiäisajan kauneimpia säveliä su 5.4. klo 18. Saara Kiiveri, sopraano, Teea Kok- konen, huilu, Anna-Mari Linna, urut. Va- paa pääsy. Ohjelma 10/5 €.

2. Pääsiäispäivän perhemessu ma 6.4. klo 16. Liturgia Juha Määttä, saarna Sirpa Nummenheimo ja kanttoriina Mari Vuo- la-Tanila ja lapsikuoro.

Sanajumalanpalvelus su 12.4. klo 10. Juha Määttä ja Richard Nicholls.

Hihtolomarippikoulun confirma- tiomessu su 19.4. klo 10. Liturgia Sirpa Nummenheimo, saarna Petteri Hämäläi- nen ja kanttoriina Anna-Mari Linna.

Messu su 26.4. klo 10. Liturgia Petteri Hä- mäläinen, saarna Raii Rantanen ja kan- toriina Mari Vuola-Tanila.

MUUTA

Hilja Aikainen 95 vuotta 11.4. Muis- tamiset Kallaveden lähetyskes- kitylle: Norda Flot 2027 1800 0352 17. Kallave- den seurakunnan yleinen lähetyskan- natus.

PETOS SEURAKUNTATALO Pyörönkaari 21
040 4848 345

Nuorten Ahtikirkko ti 31.3. klo 18. Petteri Hämäläinen, Marjukka Pakkala ja Richard Nicholls.

Messu su 12.4. klo 17. Juha Määttä. **Kutsu yhteyteen -messu** su 19.4. klo 17. Anni Tanninen ja Juha Määttä.

Messu su 26.4. klo 17. Anni Tanninen.

VEHMASMÄEN KAPPELLI Sotkanniemi 15, Hiltulanlahti

040 4848 351
Pääsiäisen messu su 5.4. klo 13. Juha Määttä ja Anna-Mari Linna.

HIRVILAHDEN KAPPELLI Länsirannantie 2410
044 275 7936

Pääsiäisen messu su 5.4. klo 13. Raii Rantanen ja Richard Nicholls. Hautaus- maayhdistyksen hankkimen ehtoolliska- luston käyttöönottaminen.

KARTTULAIN KIRKKO Kirkkotie 23
040 4848 545

Rippikoululaisten perhekirkko su 29.3. klo 10. Mikko Väisänen, Anne Keränen ja Riikka Kukkonen. Rippikoululaisille kan- torin oppitunti kirkossa jumalanpalvelu- ksen jälkeen. Rippikoululaisten van- hemmille tilaisuus seurakuntakodilla.

Kiirastorstain messu to 2.4. klo 19. Mikko Väisänen, Anne Keränen ja Han- nu Vari, baritonit.

Pitkäperjantain sanajumalanpalvelus pe 3.4. klo 10. Mikko Väisänen, Anne Keränen ja kirkkokuoro.

Pääsiäispäivän messu su 5.4. klo 10. Mikko Väisänen, Anne Keränen ja kirk- koukuoro.

Messu su 12.4. klo 10. Matti Pentikäinen ja Anne Keränen.

Messu su 19.4. klo 10. Mikko Väisänen, Erkki Laitinen ja Richard Nicholls.

Messu su 26.4. klo 10. Mikko Väisänen.

MUUTA

Ehtoollishetki to 26.3. klo 12 Asukastu- valla.

Ehtoollishetki to 26.3. ja 23.4. klo 13 Karttulan sairaalassa.

Ehtoollishetki to 26.3.

• Matot
• vuodevaatteet • ym.

Pyyspekulasatama
ITSEPALVULUPESULA

Itkonniemenkatu 27, 70500 Kuopio
Puh. (017) 263 3128

Pekka Ravi

Perusarvojen puolesta.

Pekka Ravi
kansanedustaja
eduskunnan varapuhemies

puh. 050 512 1970
pekka.ravi@eduskunta.fi
www.pekkaravi.fi
Pekka Ravi eduskuntaan
SAVO-KARJALAN VAALIPIIRI

ERIKOISHAMMASTEKNIKKO
ESA-MATTI KOPONEN
Puijonkatu 26, III kerros puh. (017) 261 3370
Uudet hammaspoteesit, pohjaukset ja korjaukset
LAATU- JA TYÖTAKUU

PERUNKIRJOITUKSET
testamentit - kauppakirjat ym. asiakirjat ammattitaidolla
ja joustavin maksuehdoin
Herastuomari Leila M. Tuomainen
p. 044 211 9876

Perunkirjoitukset, perinnönjaot, testamentit ym.
ASIANAJOTOIMISTO
ESA AIRAKSINEN
Tulliportinkatu 34, Kuopio
(017) 262 5300, esa.airaksinen@kolumbus.fi

Perunkirjoitukset
Luotettavasti – asiakasystävällisin hinnoin
Tapiokkatu 5–9 Kuopio
(myös Siilinjärvi, Nilsinä)
Tilisara p. 040 140 3262

PERHEOIKEUDEN LAKIASIAT
esim. avioehto, testamentti, perunkirjoitus
alkaen 300 € + kulut + alv 24 %
Asianajotoimisto Kalevi Pitkänen Oy
Puistokatu 6, 70110 Kuopio
puh. (017) 282 2211 • faksi (017) 282 3101
www.kalevipitkanen.com • aatsto@kalevipitkanen.com

ASIANAJOTOIMISTO
KOLARI & CO. OY
Seppo Kolari, Matti Reinikainen,
Ville Heikinheimo, Katriina Manninen, Kristian Kakko
Kauppakatu 39 A, 4.krs, 70100 KUPIO
(017) 265 7777/puh. (017) 261 1085/fax.
www.kolari-co.fi

Tietokoneapu
**Kotitalous-
vähennys 45%**
www.orden.fi
040 5844 045

*Puijon Maja
palvelee lämmöllä
arjessa ja juhlassa
niin ilon kuin
surunkin hetkinä*

- juhlaravintola
- lounsaravintola
- hotelli
- sauna- ja kokoustilat

Kysy lisää ja pyydä tarjous
puh. 044 552 4810
myynti@puijo.com

Puijon torni
Hotelli Puijon maja
www.puijo.com

Puijotie 135, 70300 Kuopio

SEURAKUNNAT 25.3.–29.4.2015

klo 13.30 Mäntylän palvelutalossa, Untamontkatu 5. Heikki Hyvärinen, Heikki Mononen.
Hartaus to 16.4. klo 13.30 Mäntylän palvelutalolla, Untamontkatu 5. Heikki Hyvärinen.
Turvallisuutta senioreiden arkeen -koulutus Kuopion seurakuntayhtymän lähimmäispuheloille ja SPR:n ystävämajoille to 16.4. klo 17–19.30 keskusseurakuntatalolla, Suokatu 22. Ilm.1.4. mennessä Anne-Mari Mertaselle 040 4848 406.
Messu su 26.4. klo 13 Mäntylän palvelutalossa, Untamontkatu 5. Aulikki Mäkinen, Sanna Mertanen, Anne-Mari Mertanen, Heikki Mononen.

PERHETYÖ

Perheleiri 22.–24.5. Hirvijärvellä. Hinta 40 €/aikuisen, 16 €/lapsi. Alle 1-vuotiaat ilmaiseksi. Ilm. 20.4.–3.5. www.kuopioseurakunnat.fi/mannisto-lapset-ja-perheet.

KASTETUT

Hilma Helena Kumpulainen, Aili Sinikka Miettinen, Isla Anna Inkeri Rantala, Kristian Maksim Pöviläinen, Konsta Viljami Kraft, Samuel Matti Oskari Hujanen, Elo Eikka Arimo Makkonen, Lassi Timo Jouko Salminen.

AVIOLIITTOON KUULUTETUT
Matti-Pekka Tanelli Hujanen ja Essi Maria Ahonen.

KUOLLEET

Heikki Johannes Hynynen 76 v, Toini Eliina Partanen 89 v, Anna Liisa Lehtolainen 82 v, Toivo Kalevi Tuomainen 90 v, Helvi Sinikka Salmela 84 v, Helga Marketta Pärnänen 84 v, Eila Ilona Kivinen 87 v, Kyösti Uolevi Saarti 78 v, Eija Riitta Pitkänen 55 v, Unto Uljas Multasuo 86 v, Erkki Kalervo Hakkarainen 91 v, Aimo Alvar Olavi Kasurinen 87 v, Mikko Oskari Tirkkonen 26 v, Maija Leena Hiltunen 85 v, Anne Marjatta Parviainen 51 v.

Puijon seurakunnan toimisto
040 4848 410, ma–pe klo 9–15
puijo@evl.fi

PUIJON KIRKKO
Taivaanpankantie 3

040 4848 419
Rauhanyhdistyksen nuortenpäivän messu la 28.3. klo 18. Urpo Luukkala Rauhanyhdistyksestä saarnaa, Teuvo Mononen. Kanttorina Joona Saraste. Rauhanyhdistyksen kuoro.

Palmusunnuntain perhemessu su 29.3. klo 10. Mari Voutilainen saarnaa, Teemu Voutilainen, Pekka Nieminen. Outi Keskisipilä. Luomus-kuoro, Jarkko Maukonen. Kirkkokomehtu ja -kahvit. Perheiden pääsiäisaskartelun messun jälkeen nuorisotalossa.

Raamattukerto ”Astui alas tuone-
laan” ma 30.3. klo 18.30. Kari Kuula.

”Tiellä Jerusalemiin” Gospel Coverta-
jat -yhtyeen konsertti ti 31.3. klo 18.30. Musiikillinen läpileikkaus pääsiäisen tapahtumista. Mikko Miettinen, laulu ja huilu, Hannes Asikainen ja Esko Turpeinen, kitarat ja laulu.
Lasten pääsiäishartaus ke 1.4. klo 9.45. Mari Voutilainen, Teemu Voutilainen, Susanna Pakkala-Koskelainen, Kirsi Suolahti, Joonas Saraste.

Viikkomessu ja pääsiäiskuvaelma ke 1.4. klo 11.30. Jaana Marjanen, Pekka Nieminen, Riitta Murtorinne, Maija Antikainen, Joonas Saraste ja kuvaelmaryhmä.
Hiljaisen viikon virsiä ja lauluja ke 1.4. klo 18.30. Puijon Kamarikuoro, Outi Keskisipilä. Jaana Marjanen.

Kiirastorstin messu to 2.4. klo 19. Mari Voutilainen saarnaa, Pekka Nieminen, Kari Kuula, Jaana Marjanen. Outi Keskisipilä. Puijon kamarikuoron kvartetti.
Pitkäperjantain sanajumalanpalvelus pe 3.4. klo 10. Kari Kuula saarnaa, Pekka Nieminen, Joonas Saraste. Vanhan kirkon laulun ryhmä.

Messu 1. pääsiäispäivänä su 5.4. klo 10. Jaana Marjanen saarnaa, Mari Voutilainen, Teemu Voutilainen. Joonas Saraste. Puijon kirkkokuoro. Jukka Peltokorpi, trumpetti.

Perhemessu 2. pääsiäispäivänä ma 6.4. klo 11. Huom. aika. Teemu Voutilainen saarnaa, Mari Voutilainen, Susanna Pakkala-Koskelainen. Kanttorina Outi Keskisipilä.

Messu su 12.4. klo 10. Wille-Hermann Riekkinen saarnaa, Pekka Nieminen, Teemu Voutilainen, Kari Kuula. Joonas Saraste. Herännäisnuorten kuoro, Hanna-Maria Hapuli. Lapsille pyhäkoulu. Lounas.

Siioninvirsisseurat su 12.4. klo 12. Herännäisnuorten kuoro, Pekka Nieminen ja puhujia kuoroista.

Messu su 19.4. klo 10. Mari Voutilainen saarnaa, Outi Keskisipilä, Pekka Nieminen, Teemu Voutilainen. Naiskoulu Saara-wotta, johtaa Mari-Anne Hiltner. Lapsille pyhäkoulu.

Pieni ilta kirkko ja ehtoollinen su 19.4. klo 18. Keskustelusaarna Tuula Pesonen ja Teemu Voutilainen. Lauluryhmä Verso. Ilta-tee.

**Puolustusvoimien alueellinen kirkko-
juhla** pe 24.4. klo 18. Ilmavoimien soitokunta Jyväskylästä, Puijon kamarikuoron kvartetti. Piispa Jari Jolkonen, kenttäpiispa Pekka Särkiö. Puolustusvoimien tervehdys, eversti Ossi Sivén Karjalan lennostasta. Isänmaan rukous, lääninrovasti Jaana Marjanen avustajinaan Ilmavoimien, Kainuun prikaatin ja Karjalan lennostan sotilaspiispa. Outi Keskisipilä.

Messu su 26.4. klo 10. Kari Kuula saarnaa, Jaana Marjanen, Mari Voutilainen. Kanttorina Outi Keskisipilä. Elena Hämäläinen, sello. Lapsille pyhäkoulu.
Kauneimmat virret -toivelauluilta su 26.4. klo 18. Jaana Marjanen, Outi Keskisipilä. Kolehti Senegalin kirkon musiikkityöhön.

POUKAMA
Poukamantie 105

Messu su 12.4. klo 13. Teemu Voutilainen, Joonas Saraste. Päivärannan lauluryhmä.

RANTA-TOIVALA
Ranta-Toivalan seurakuntapiiri ti 28.4.

klo 18.30. Kaarina ja Risto Knuutisella, Pirttipolku 77. Maija Antikainen.

MUUTA

Kirkkopäivät 22.–24.5. Kouvolassa. Ilm. www.kuopioseurakunnat.fi/puijo-ilmoittautumiset. Hinta 234 €/hlö (sis. matkat, liput, hotellimajoituksen kassassa, josta päivittäiset kulutukset Kouvolaan). Matkanjohtaja Teemu Voutilainen 040 4848 434.

Kiirastorstin viikkomessu to 2.4. klo 13.30 Puijonlaakson toimintakeskuksen juhlasali. Pekka Nieminen, Outi Keskisipilä.

Lähimmäisten koulutusilta (seurakuntien ja SPR:n yhteinen) to 16.4. klo 17–19.30 keskusseurakuntatalolla, Suokatu 22. **Teemana Turvallisuutta senioreiden arkeen**, keittoa ja kahvit tilaisuuden alus-
sa. Ilm. 10.4. mennessä Raii Lehtovallalle 040 4848 438.

Virsiä kanttorin kanssa pe 24.4. klo 13.30 Puijonlaakson toimintakeskuksen juhlasalissa. Outi Keskisipilä.

KASTETUT

Iida Maria Savolainen, Pekko Esko Antero Ritvanen, Vappu Iita Ilona Ritvanen, Miina Meri Hannele Tuomainen, Noora Nuutti Kristian Kukkonen, Emilia Ruiz Härmäläinen, Aappo Elias Jääskeläinen, Matias Tapani Rissanen, Timilehin Oscar Adeola, Ilona Olivia Helppi.

KUOLLEET

Seppo Antero Jäppinen 71 v, Viljo Vihtori Bolotin 70 v, Seppo Johannes Raatikainen 86 v, Veikko Olavi Tiikkainen 85 v, Hilikka Hellevi Pennanen 79 v, Signe Mirjam Laakkonen 87 v, Onerva Ritva Elisabet Ollikainen 75 v, Helmi Mirjam Niskanen 85 v, Salli Annikki Toivanen 90 v.

Järvi-Kuopion seurakunnan toimisto
040 4888 602, 040 4888 611
ma–pe klo 9–15

RIISTAVEDEN KIRKKO
Joensuuntie 2505

Messu su 29.3. klo 10. U. Mäkinen, Tuura. **Musiikkia hiljaiselle viikolle** su 29.3. klo 12. Mukana myös Jken Aivoparkit ry. **Seurakuntakerho** ke 15.4. klo 11. **Donkiks Big Nigh** – varhaisnuorten toimintailta pe 24.4. klo 18. **Taidepyhäkoulu lapsille** su 26.4. klo 10.

JUANKOSKEN SEURAKUNTAN VIRASTORAKENNUS
Mäntytie 5
Naisten saunailta ke 25.3. klo 18.

KAAVIN KIRKKO
Kaavintie 24

Messu su 29.3. klo 13. Hagman-Puustinen, Lukkari-Lohi.

Perheiden pääsiäishartaus ke 1.4. klo 9.30.

RIISTAVEDEN SEURAKUNTATALO
Keskustie 2

Kirkkoilta ke 25.3. klo 18. Tervetuloa vapaaehtoistehtäviin, yhdessä keskustelemme ja katsellemme mm. vapaaehtoisuutta ja -emännän tehtäviä.

Nuorteneisujen ilta ma 30.3. klo 18. Kokoonnumme laulamaan yhdessä Nuorten Veisuja punaisesta kirjasta. Tervetuloa osallistumaan ja muistelemaan rakkaita rippikoululauluja!

Lasten kerhojen ja päiväkodin, perheiden pääsiäishartaus ti 31.3. klo 9.30. M. Mäkinen, Tuura.

2. pääsiäispäivän messu ma 6.4. klo 10. Hagman-Puustinen, Tuura. Päiväriippikoululaisten tapaaminen.

Varttuneen väen virkistyspäivä ti 14.4. klo 12.

Miesten ruokapiiri ma 20.4. klo 17.

MUUTA

Kirkkohetki ja yhteinen ulkoilupaivä Mantulla su 12.4. klo 10. M. Mäkinen, Tuura.

YLÖSNOUSEMUKSEN KIRKKO
Mäntytie 5, Juankoski

Palmusunnuntain messu su 29.3. klo 10. K. Leino, Saarela

Lasten ja perheiden pääsiäishartaus ma 30.3. klo 9.30. Toimintaa seurakuntatalossa hartauksen jälkeen.

Ristintie pääsiäisnäytelmä ma 30.3. klo 19. Toteutus Säyneisen alue-seurakunnan vapaaehtoiset.

Hiljaisen viikon Ahti ti 31.3. klo 19. Vas-tuuryhmä.

Hiljaisen viikon säveliä ke 1.4. klo 18. Parviainen.

Kiirastorstin messu to 2.4. klo 19. K. Leino, Saarela, Mitsman. Kirkkokoulu.

Pitkäperjantain jumalanpalvelus pe 3.4. klo 10. K. Leino, Saarela.

Pääsiäisaamuun messu su 5.4. klo 8. Juankosken alue-seurakunnan uusien luottamushenkilöiden tehtävään siunaaminen. K. Leino, Saarela. Kirkkokahvit.

2. Pääsiäispäivän maakirkko ma 6.4. klo 13. Toisen kontin kodalla, yhteinen Muuruveden kanssa. K. Leino, Saarela.

Messu su 12.4. klo 10. K. Leino, Saarela.

Messu su 19.4. klo 10. Keihänen, Saarela.

Messu su 26.4. klo 10. Keihänen, Jukka Leutonen.

JUANKOSKEN SEURAKUNTAN VIRASTORAKENNUS
Mäntytie 5

Naisten saunailta ke 25.3. klo 18.

KAAVIN KIRKKO
Kaavintie 24

Messu su 29.3. klo 13. Hagman-Puustinen, Lukkari-Lohi.

Perheiden pääsiäishartaus ke 1.4. klo 9.30.

Hiljaisen viikon rukoushetki ke 1.4. klo 19. Aluevastuuryhmä.

Kiirastorstin messu to 2.4. klo 19. Huhtala, Pauliina Vuorinen

Pitkäperjantain sanajumalanpalvelus pe 3.4. klo 13. Huhtala, Parviainen.

1. pääsiäispäivän messu su 5.4. klo 13. Huhtala, Parviainen.

Messu su 12.4. klo 13. Huhtala, Lukkari-Lohi. Saarna Pauli Soranta. Rauhanyhdistyksen kirkkopyhä. Kirkkokahvit ja seurakuntakodissa.

Kirkkokonsertti pe 17.4. klo 18. Klassista jousimusiikkia. Kamus-kvartetti: Terhi Paldanius, Jukka Untamala, Jussi Tuhkanen ja Petja Kainulainen. Vapaa pääsy.

Messu su 19.4. klo 13. Huhtala, Lukkari-Lohi.

Messu su 26.4. klo 13. Hagman-Puustinen, Lukkari-Lohi.

KAAVIN SEURAKUNTATALO
Kirkkorannantie 1

Mielenterveyspiiri ti 7.4. klo 13.

Elsan kerho to 9.4. klo 11. Vierasta jalkahoitaja Tarja Soinen.

Vanhemman väen palvelupäivä ti 21.4. klo 11. Ruoka 5 €.

MUUTA

Elsan kerho to 26.3. ja to 2.4. klo 14 Luikonlahden koulussa.

2. Pääsiäispäivän maakirkko ma 6.4. klo 13 Roveaaran koulussa. Huhtala, Parviainen.

Vanhemman väen retki Kunnonpaikkaan 13.4. Lähtö klo 9 Matkahuollosta. Lisätiedot Pirjolta.

Elsan kerho to 16.4. klo 14 Pauli Tuppuraisella, Kurolantie 69.

MUURUVEDEN KIRKKO
Kirkkotie 2

Messu su 29.3. klo 13. Keihänen, Saarela. **Kirkkolauluyhtye Kaanonin konsertti** su 29.3. klo 19. Vapaa pääsy, ohjelma 5 € Yhteisvastaan hyväksi.

Runon ja laulun ilta ma 30.3. klo 19. Lauluryhmä Liekki.

Kiirastorstin messu to 2.4. klo 19. Keihänen, Jukka Leutonen

Pitkäperjantain sanajumalanpalvelus pe 3.4. klo 13. Keihänen, Saarela.

Pääsiäisyön messu la 4.4. klo 23. Keihänen, Saarela (ei messua su 5.4.).

Messu su 12.4. klo 13. K. Leino, Saarela. **Sanajumalanpalvelus** su 19.4. klo 13. Keihänen, Saarela.

Messu su 26.4. klo 13. Kansallisen veteraanipäivän (27.4.) kunniaksi seppeleen-lasku. Keihänen, Jukka Leutonen. Kahvit seurakuntatalossa.

MUURUVEDEN SEURAKUNTATALO
Kirkkotie 1

Seurakuntakerho to 26.3. klo 13. Seurakuntakerho to 9.4. klo 13.

Seurakuntakerho to 23.4. klo 13. Katsellaan kirkon 100-vuotissuhlan (2004) digitoituja valokuvia.

MUUTA

Yhteinen maakirkko Juankosken kansa ma 6.4. klo 13 toisen kontin kodalla. K. Leino, Saarela.

Kyläseurat Kesämessä ti 14.4. klo 19 Eeva ja Antti Ahoella, Salapurontie 788.

Yhteisvastausta ja kirkon 100-vuotisjuhlaideon (2004) ensiesitys ma 27.4. klo 19 Pauliina ja Mikko Huhtalalla, Laitapolku 5.

NILSIÄN KIRKKO
Kirkonmäentie 1

Sanajumalanpalvelus su 29.3. klo 10. Keihänen, Kärrpää-Leskinen, Kirkkokou-
ro.

Tuomasmessu su 29.3. klo 18. Pursiainen, Kärrpää-Leskinen, Kankkunen.

Ahtikirikko ma 30.3. klo 19. Pursiainen, Parviainen.

Ahtikirikko ti 31.3. klo 19. Miesten piiri.

Virsiähti ke 1.4. klo 19. Korkalainen, Kärrpää-Leskinen.

Kiirastorstin messu to 2.4. klo 19. Pursiainen, Kärrpää-Leskinen.

Pitkäperjantain sanajumalanpalvelus pe 3.4. klo 10. Pursiainen, Kärrpää-Leskinen.

Hiljaisen viikon Ahti ti 31.3. klo 19. Pursiainen

Hiljaisen viikon virsi-ilta ke 1.4. klo 19. Rajja Kilpeläinen-Somero ja Salmi Harjunen.

Kiirastorstin messu to 2.4. klo 19. Korkalainen, Parviainen.

Pitkäperjantain sanajumalanpalvelus pe 3.4. klo 13. Korkalainen, Kärrpää-Leskinen.

1. pääsiäispäivän messu su 5.4. klo 13. Korkalainen, Kärrpää-Leskinen.

2. pääsiäispäivän sanajumalanpalvelus ma 6.4. klo 13. Pursiainen, Kärrpää-Leskinen.

Messu su 12.4. klo 10. Vankilälähti Olla-vi Hartikainen, kirkkokahvit ja vankilälähetystilaisuus messun jälkeen, Pursiainen, Parviainen.

Messu su 26.4. klo 10. Rauhanyhdistyksen kirkkopyhä, Pursiainen, Kärrpää-Leskinen.

NILSIÄN SEURAKUNTAKOTI
Nilsiantie 59

Siioninvirsisseurat ke 25.3. klo 18. **Siioninvirsisseurat** su 6.4. sanajpn jälkeen.

Hannes Kuosmasen 100-vuotisseurat Nilsin seurakuntakodilla sotiemme veteraanikerhon yhteydessä to 9.4. klo 11.

Sanan ja yhteyden ilta ti 14.4. klo 18.30. Kansanlähetyt.

ROHKEUS RAKENTAA TULEVAISUUTTA

BJÖRN CEDERBERG
Työterveyslääkäri, pastori

SARI ESSAYAH
Ekonomi, KTM

TUOMO KEINÄNEN
Yliopistotutkija / dosentti

KIRSTI KIVINEN
Perushoitaja

TEUVO KOLJONEN
Kirkvesmes/eläkeläinen

MARKKU KUJANPÄÄ
It-insinööri, eläkeläinen

ARTO KUKKONEN
Yrittäjä

PÄIVI KÄHKÖNEN
Sairaanhoidtaja AMK

JUHANI LAURINKARI, sit.
Sosiaalipolitiikan professori, teologi

JUSSI MIKKONEN
AMK opiskelija

HENRY MÄÄTTÄ
Yrittäjä

JARMO PIPPOLA
Opintosihteeri

SAMI RÄSÄNEN
Yrittäjä

MAIJA SILVENNOINEN
Sosiaalialan ohjaaja

SIRPA SUIKKANEN
Erik.sho-klö/yrittäjä

MILKA TAIVASSALO
Pääsihteeri, AMK-agrologi

Kristilliset arvot, perheiden hyvinvointi, yrittäjyyttä, turvallisuus. Siinä tärkeimmät rakennusaineet.

Kristillisdemokraatit
ARVOISTASI POLITIIKKAA.
www.kd.fi

Maksaja: Pohjois-Savon KD-piiri

SEURAKUNNAT 25.3.–29.4.2015

DIAKONIAKESKUS

Suokatu 31

040 4848 464
Nuotto-kahvio, kierrätyksmyymälä ja diakoniatyöntekijöiden vastaanotto ilman ajanvarusta avoinna maanantaisin, keskiviikkoisin ja perjantaisin klo 10–12. Ovet avataan klo 9.40, aamuhartaus klo 9.50. Kahviossa luettavissa päivän lehdet SS ja HS sekä kristillisiä viikko- ja kuukausilehtiä.
Katulähetyspiiri ke 25.3., ke 8.4. ja ke 22.4. klo 17. Lisätietoja diakoni Jarmo Tarkkonen 040 4848 465
Kuopion katulähetys ry:n vuosikokous ti 31.3. klo 16 Diakoniatilaksella. Suokatu 31. Kokouksessa käsitellään sääntöjen määräämät asiat. Johtokunta.

OPPILAISTYÖ

Vanha Pappila, Kuninkaankatu 12

Pappilaklubi pe 27.3. klo 19. Uuden Musiikin kilpailustakin tuttu Ida Bois. Showtime 19.30. Vapaa pääsy.

PERHEASIAIN-NEUVOTTELUKESKUS

Suokatu 22

Luottamuskellista keskusteluapua parisuhteen kysymyksissä. Yhteydenotot ma–pe klo 9–11 040 4848 480 tai sähköpostitse perheneuvonta.kuopio@evl.fi

SIILINJÄRVI

Kirkkoherranvirasto ja taloustoimisto avoinna arkisin klo 9–11 ja 12–14 p. 017 288 4600 (khanvirasto), 017 288 4620 (talouststo). Ke 15.4., kirkkoherranvirasto avoinna poikkeuksellisesti klo 9–11. Haarahongantie 4, 71800 Siilinjärvi. www.sii- linjarvenseurakunta.fi, www.facebook.com/sii linjarvenseurakunta, siilinjärvi.suurellasydamella.fi
Kesäleiriesite jaossu koululla. Tarkista lisätiedot ja ilmoittautumisasiat www.sii linjarvenseurakunta.fi

KIRKKO

Haarahongantie 2

Kauneimmat paastonajan virret pe 27.3. klo 18.30. Satu Väättäinen, Marjaana Kaisto, Vesa Kajava, Sola Gratia-kuoro ja Nuorten kuoro.
Palmusunnuntain perhemessu su 29.3. klo 10. Heikki Kastarinen, Leena Laurinkari, Helena Mattinen, Airi Heiskanen, Vesa Kajava ja Nuorten kuoro. Verkko-kirkko.
Isoisten työhön siunaaminen kirkossa su 29.3. klo 14.30 Seppo Laitanen, Sanna

nen 76 v, Sänneinen, Matti Aapeli Hiltunen 72 v, Sänneinen, Hilma Rissanen 92 v, Nilsä, Aila Inkeri Okkola 82 v, Riistavesi, Pentti Kalevi Leskinen 80 v, Nilsä, Paa- vo Aukusti Kröger 86 v, Riistavesi, Keijo Henrik Riekinen 66 v, Vehmersalmi, Alli Marjatta Niskanen 85 v, Sänneinen, Eino Sakari Harjunen 77 v, Sänneinen, Kaisu Marjatta Neuvonen 86 v, Juankoski, Kirs- ti Erika Hyvönen 89 v, Nilsä, Erkki Kalevi Oksman 79 v, Nilsä, Tuula Kaarina Ven- to 65v, Juankoski, Martti Juha Laitinen 59v, Juankoski.

Hiljaisten viikon ilta kirkko ma 30.3. klo 19. Seppo Laitanen, Airi Heiskanen. **Hiljaisten viikon konsertti** ti 31.3. klo 19. Selloeduo Annamaaria ja Olli Varo- nen. Unto Niskanen, Vesa Kajava. Verk- kokirkko.
Hiljaisten viikon viikkomessu ke 1.4. klo 10. Sanna Marin, Airi Heiskanen, Rai- ja Hallikainen.
Hartaus ke 1.4. klo 19. Erkki Väänänen, yksinlaulu.
Hiljaisten viikon ilta kirkko ke 1.4. klo 19. Satu Väättäinen, Airi Heiskanen.

Kiirastorstain ehtoollismessu to 2.4. klo 19. Heikki Kastarinen, Seppo Laita- nen, Vesa Kajava ja Sola Gratia-kuoro. **Pitkäperjantain sanajumalanpalvelus** pe 3.4. klo 10. Matti Hoffrén, Leena Lau- rinkari, Marjaana Kaisto ja Lauluveikot johtajana Anna Räsänen. Verkko-kirkko.

Pääsiäisyön messu la 4.4. klo 23. Unto Niskanen, Sanna Marin, Vesa Kajava ja Nuorten kuoro.
Pääsiäisen messu su 5.4. klo 10. Seppo Laitanen, Matti Hoffrén, Marjaana Kais- to, Airi Heiskanen ja Gospelkuoro. Verk- kokirkko.

Sanajumalanpalvelus ma 6.4. klo 10. Satu Väättäinen, Marjaana Kaisto. **Messu kirkossa** su 12.4. klo 10. Sirpa Yli- kotila, Heikki Kastarinen, Marjaana Kais- to. Herättäjän päivä. Kirkkokahvit ja Siio- ninvirisseurat.
Perhekirko su 12.4. klo 15. Sanna Marin, Vesa Kajava sekä lapsityönväki ja päivä- kerholaiset sekä kevään aikana 6-vuotta täyttävät lapset.
Messu su 19.4. klo 10. Kehitysvammais- ten kirkkopyhä. Unto Niskanen, Heikki Kastarinen, Rajja Hallikainen, Airi Heiska- nen. Ruokailu ja tilaisuus.

Perjantaimessu pe 24.4. klo 18.30. Mat- ti Hoffrén, Airi Heiskanen. Iltatee päätys- lassa.
Messu su 26.4. klo 10. Lions Clubien kirk- kopyhä. Karjalan lennoston sotilaspap- pi Tommi Wihinen, Satu Väättäinen, Vesa Kajava. Kirkkokahvit ja Rovastien seurat.

SEURAKUNTATALO

Haarahongantie 4

Raamattupiiri to 26.3. ja to 23.4. klo 18 kokoushuoneessa.

Kirkonmäki kuhisee - tapahtuma su 29.3. klo 11–14. Kahvila, ravintola, basaa- ri ja lelukirppari sekä paljon erilaisia toi- mintapisteitä kaikenikäisille. Kirkonmä- elle vapaa pääsy, varaa taksurakaa ravin- tolaa ja kuppilaa sekä puitteikkia varten.

Virtaa vanhemmuuteen ti 7.4. klo 18 päätys- lassa. Kuuntele ja kosketa – Ruo- ki suhdettaisi.

Lähtymys sydänään ke 8.4. klo 9 lähtymys- lassa.

Raamattupiirien ilta Viisikielisen mer- keissä ti 14.4. klo 18.30, pieni sali.

Sunnuntaipyhäkoulu su 19.4. klo 10, iso kerhotila.

Rauhanyhdistyksen lähetysseurat ma 20.4. klo 19, pieni sali.

Virtaa vanhemmuuteen ti 21.4. klo 18 päätys- lassa. Uusperheet 11–18.

Kristillisten eläkeläisten seur to 28.4. klo 13, pieni sali.

Munkki- ja simamyyjät to 30.4. klo 13. Tuotto Yhteisvastuukeräykselle.

VOURELAN KIRKKO

Rissalantie 2

Pienten hiljainen viikko - illoissa ma 30.3., ti 31.3. ja ke 1.4. klo 18–18.30 sekä pe 3.4. klo 16–16.30 ja klo 17–17.30 vael- letaan palmusunnuntaista pääsiäisen kuulo- stellen, laulaen, liikku- en ja ruokail- len. Illat sopivat erityisesti lapsille ja per- heille. Leena Laurinkari.

Raamattu- ja rukouspiiri ma 30.3. ja 20.4. klo 18 kahviossa.
Kiirastorstain ehtoollismessu to 2.4. klo 19. Satu Väättäinen, Marjaana Kaisto. **Pitkäperjantain sanajumalanpalvelus** pe 3.4. klo 13. Matti Hoffrén, Leena Lau- rinkari, Marjaana Kaisto.

Pääsiäisen messu su 5.4. klo 13. Seppo Laitanen, Matti Hoffrén, Vesa Kajava ja Sola Gratia-kuoro.

Vuorelan lähetyspiiri ti 7.4. ja 21.4. klo 10.

Arjen ateria to 9.4. klo 11–12.

Sanajumalanpalvelus su 12.4. klo 13. Leena Laurinkari, Marjaana Kaisto.

Naisten hyvän olon ilta to 16.4. klo 18. Vaikuta arjen valinnolla, asiaa mm. ym- päristövaikutuksista ruuasta.

Messu su 19.4. klo 13. Unto Niskanen, Airi Heiskanen.

Raamattu- ja rukouspiiri ma 20.4. klo 18 kahviossa.

Rauhanyhdistyksen lähetysseurat to 23.4. klo 19 kerhotilassa.

Perhekirko su 26.4. Leena Laurinkari, Airi Heiskanen, lapsityönväki sekä Vuorelan perhekerholaiset.

MUUTA

Kahvila Kohtaamisia torstaisin klo 12–13 5-marketin Presso-kahvilassa. Diako- niapappi tai diakoniatyöntekijä tavat- tavissa.

Vesijärven-Harjamen lähetyspiiri to 26.3. klo 18. Jokirannat, Soutajaiset 18.

Kuivasaaren lähetyspiiri klo 18 to 26.3. Maija Liisa Savolainen, Lyhyen- pääntie.

Hiljaisten viikon hartaus ja ehtoollis- en vietto ke 1.4. klo 14 Aklulinnassa. Satu Väättäinen.

Kumpusen-Pettäisenrannan lähetys- piiri ke 8.4. klo 18.30 Helvi ja Niilo Potasevala, Pettäisenran- ta 79.

Arkkipyhäkoulu ma 13.4., 20.4. ja 27.4. klo 18 Leppäkaarte- en kerhotilassa.

Rec&Rew-tapah- tuma nuorille pe 17.4. klo 17.30 torin parkkihallissa. Duud- sonit HP&Jarppi Show, Teflon Brothers, Retards On The Run. K-9. Liput ovel- ta 20 €, ennakkoon tiketti.fi 16,50 €.

www.facebook.com/recrewsiili. Järjestää Siilinjärven kunta ja seurakunta.

Kotiseurat la 18.4. klo 13. Kaija ja Osmo Brandt, Ruuskalantie 105.

Lähetystöyön teltä Siilinjärven markki- noilla to 23.4. Munkkeja, kahvia/teetä, käsitöitä. Arpa- jaiset.

Kumpusen-Pettäisenrannan lähetys- piiri ke 29.4. klo 18.30 Helli ja Jouko Airaksella, Kumpusentie 261.

KASTETUT

Elna Linnea Pitkälä, Miio Onni Juhani Kulajoki, Roosa Kristiina Nuutinen, Jus- tus Jan Oliver Pelttinen, Ilona Emilia Markkanen, Eetu Tapani Heiskanen, San- ja Alisa Röppänen, Ella Janniina Mark- kanen.

KUULUTETUT

Jarkko Lasse Jetsonen ja Viivi Maria Tol- vanen.

KUOLLEET

Helmi Tanskanen 84 v, Erkki Olavi Sihvo- la 84 v, Esko Viljam Kokkonen 71 v (hau- dattu Kemiin), Taisto Vesa Armas Hy- nönen 77 v, Kirsti Hannele Ylönen 85 v, Kirsti Kaarina Väänänen 94 v, Matti An- tero Rautamäki 79 v, Hanna Hyvönen 76 v, Leevi Tapani Koponen 63 v, Aune Elma Vesterinen 80 v, Risto Juhani Oks- man 66 v, Tyne Elina Ahonen 100 v.

JÄRJESTÖT

KANSAN RAAMATTUSEURA

Sanan Kulma, Tulliportinkatu 22
www.kansanraamattuseura.fi/kuopio
krs-kuopio@sana.fi, 020 768 1660
Uskon päivän ilta Sanan Kulmalla ma 30.3. klo 18. *Uskon lahja*, vankilapastori Jouko Koistinen.

Aika rakkaudelle -aviopari-ilta Lounas- ravintola Aika (Inkiläntie 7) la 11.4. klo 18. Anu ja Jukka Mattsson, Gospelband Sade. Lastenhoito. Illallinen 50 €/pari, alennus 10 €/hlö opiskelijoilta ja työttö- miltä, lapsille oma ruokailu 5 €. Illallis- korttien ja lastenhoidon varaaminen krs- kuopio@sana.fi tai ozo 768 1660.

POHJOIS-SAVON EVLUT. KANSANLÄHETYS Sairaalakatu 11

017 262 2082

www.p-savonkl.sekl.fi

Facebook: Pohjois-Savon Kansanlähetys
Twitter: @SEKL_Savo

Kevätkokous su 29.3. klo 14 Lähetysko- dilla, Sairaalakatu 11, Kuopio. Vuosikoko- uksessa esillä sääntömuutokset. Ää- nioikeutettuja ovat jäsenmaksun maksa- neet. Ei seuroja kokouksen jälkeen.

Seurat su 12.4. klo 16 Lähetyskodilla. Ilk- ka Sormunen.

Sanan ja yhteyden ilta ti 14.3. klo 18.30 Nilsin seurakuntatalolla, Raii Pursiai- nen, Mirja Halonen, Eero Heikkinen, Väl- ke -musiikkiryhmä.

Sanan ja yhteyden ilta ke 22.4. klo 18.30 Kaavin seurakuntatalolla, Jari Muta.

Seurat su 26.4. klo 16 Lähetyskodilla, Eero Heikkinen.

HERÄTTÄJÄ-YHDISTYS

Kuninkaankatu 22

Toimipiste avoinna keskiviikkoisin klo 10–13, virsihetki klo 11–12. Saatavana HY:n ja Aholansaa- ren tuotteita.

Seurat su 29.3. klo 18 Pyhän Johannek- sen kirkolla.

Seurat ma 6.4. jumalanpalveluksen jäl- keen Nilsin seurakuntakodilla.

Seurat ma 6.4. klo 18 Puijon kirkolla.

Seurat su 12.4. klo 18 Kuopion keskus- seurakuntatalolla.

SUOMEN RAAMATTUOPISTO

Luento aiheesta *Onko Jeesus Jumala?* su 29.3. klo 16 Kuopion NKKY. Luennoitsija- na Matti Turunen, musiikki Rami Tuomi- koski, lupuksi tarjoilua.

Rukoillaan yhdessä ma 13.4. klo 16.30 ja ma 27.4. klo 16.30. Kuopi- on NKKY.

Raamattupiiri ma 13.4. klo 17 Kuopion NKKY. Aihee- na Hepr.8.

Sana soi -ilta ti 14.4. klo 18.30 Siilinjärven srk- talon pienessä salissa. Sa- naa ja Viisikielisen lauluja.

Raamattupiiri ma 27.4. klo 17 Kuopion NKKY. Aiheena Hepr.9.

SUOMEN LUTERILAINEN EVANKELIUMIYHDISTYS

SLEY:n Itä-Suomen piirin työntekijä on Johannes Häkämies, 050 321 2938, jo- hannes.hakamies@sley.fi

Sanajumalanpalvelus to 26.3. ja to. 23.4. klo 19 NKKY:n tiloissa Myllykatu 5. Johannes Häkämies.

Lähetysmyyjäiset pe 27.3. klo 10.30 keskusseurakuntatalolla.

Sleyn Itä-Suomen piirin talvijuha su 29.3. Rautavaaralla, Tulimäentie 11.

Heikkisen Kukkatarha

Jokipellontie 96, Vehmasmäki • p. 017 3623 215

MA-PE 10-18, LA-SU 10-16 • www.kukkatarha.fi • myynti@kukkatarha.fi

Kodin Kukkapaalvelu

Kuninkaankatu 26, keskusta • p. 2612 438

ARK. 9-17, LA 9-14 • www.kodinukkapalvelu.fi

Kukka-Hanski

Kauppahalli • p. 2626 221 • MA-PE 8-17, LA 8-15

Kukkakauppa Cosmos

Kauppakatu 9 • p. 050 542 2800 • MA-PE 9-19, LA-SU 9-15

• www.atcosmos.fi, kukkakauppa@atcosmos.fi

Linjurin Kukka

Puijonkatu 45 • p. 046 921 4720

• JOKA PÄIVÄ 8-18 • info@linjurinkukka.fi

Tarhurin Kukka ja Sidonta

Kalevankatu 31–33 • p. 2622 821 • MA-PE 9-17, LA-SU 9-14, TI sulj.

Mukana mm. teol. tri. Reijo Arkkila, Kirsi Rysö, Simo Mäkelä, Antti ja Helena Kor- pinen sekä Johannes Häkämies.

Aloitamme kirkossa messulla klo 10, jonka jälkeen lähetyslounas ja itse evan- geliumijuhla n. klo 12.30.

Raamattu- ja lähetyspiiri to 16.4. ja to 30.4. klo 18.30 keskusseurakuntatalol- la Aaronissa.

KUOPIO YMPÄRISTÖN

RAUHAN-YHDISTYS

Ahmatie 22

Nuortenpäivät la–su 28.–29.3.: Messu la 28.3. klo 18 Puijon kirkossa ja **puheen- vuoro** klo 20.30 Ryllä. **Messu** su 29.3. klo 10 Kallaveden kirkossa, **seurat** klo 14, **alustus** ja **keskustelu** klo 15.30 sekä **lau- lukuokio** ja **iltahartaus** klo 19 Ryllä.

Kevätmyyjäiset la 11.4. klo 16. Ruokailu ja kahvit, klo 17 **alkurukous** ja **myyjäiset** sekä klo 19 **iltaohjelma** Ryllä.

Seurat ma 20.4. klo 19 Siilinjärven seura- kuntatalon pienessä salissa.

Seurat ti 21.4. klo 19 Maanigan seura- kuntakodissa.

AHOLANSAARI

Tiedustelut ja ilmoittautumiset 050 464 1000, www.aholansaa.fi, aholansaa@aholansaa.fi

Mukkelis ei nuorten talviriehu

HANNU JÄTTINEN

Pekka Halosen Tytöt takan ääressä vuodelta 1909. Osk. Huttusen kokoelma/ Kuopion taidemuseo.

Menovinkit 25.3.–29.4.2015

Lähetä vinkit osoitteeseen kulttuurikulma@gmail.com kaksi viikkoa ennen seuraavan lehden ilmestymistä.

NÄYTTELYT

G12 Kuopio

- + 21.3.–16.4. Vappu Rossi
- + 18.4.–7.5. Nina Venäläinen
- VB-valokuvakeskus**
- + 27.3.–3.5. Spede Pasanen 85 vuotta

Kuopion taidemuseo

- + 20.3.–29.8. Perhekuvia. Pekka Halosen 150 vuotta

Kuopion museo

- + 3.2.–5.9. Ensimmäisellä puolustuslinjalla

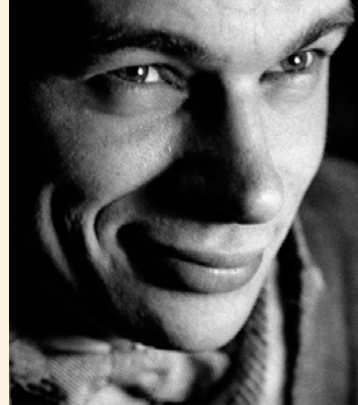
Kuopion korttelimuseo

- + 27.3.–19.9. Puutaloasumisen ihanuus – kurjuus?

ESITYKSIÄ

- + Kuopion kaupunginteatteri Ihme-maa Oz ensi-ilta 2.4.

- + Cilla Back: Tarantata 9.4. klo 19,

VERI TORRIAN ARKISTO

Speden elämää ja uraa muistellaan VB-valokuvakeskuk-sella.

- 10.4. klo 19, 11.4. klo 19. Sotku
- G12 Kuopio**
- + 21.3.–16.4. Vappu Rossi
- + 18.4.–7.5. Nina Venäläinen
- VB-valokuvakeskus**
- + 27.3.–3.5. Spede Pasanen 85 vuotta

Kuopion taidemuseo

- + 20.3.–29.8. Perhekuvia. Pekka Halosen 150 vuotta

Kuopion museo

- + 3.2.–5.9. Ensimmäisellä puolustuslinjalla

Kuopion korttelimuseo

- + 27.3.–19.9. Puutaloasumisen ihanuus – kurjuus?

ESITYKSIÄ

- + Kuopion kaupunginteatteri Ihme-maa Oz ensi-ilta 2.4.

- + Cilla Back: Tarantata 9.4. klo 19,

- 10.4. klo 19, 11.4. klo 19. Sotku
- G12 Kuopio**
- + 21.3.–16.4. Vappu Rossi
- + 18.4.–7.5. Nina Venäläinen
- VB-valokuvakeskus**
- + 27.3.–3.5. Spede Pasanen 85 vuotta
- Kuopion taidemuseo**
- + 20.3.–29.8. Perhekuvia. Pekka Halosen 150 vuotta
- Kuopion museo**
- + 3.2.–5.9. Ensimmäisellä puolustuslinjalla
- Kuopion korttelimuseo**
- + 27.3.–19.9. Puutaloasumisen ihanuus – kurjuus?

Pirjo Hassinen: Sauna paradisi. 2014. Otava. 253 s.

Pasi Ahtiainen: Jokahelmin mies. 2014. Gummerus. 207 s.

Yleisessä saunassa

Talstin saunaan vai Ilmarisen saunaan? Kuopiolaisten jakautuminen vielä 50 vuotta sitten oli yhtä tärkeä kuin Kallan kaupan ja Osulan välillä. Ja elämyksiä syntyi molemmissa. **Hassinen** uusimmassa romaanissa avataan ovi tuollaiseen lauantai-illan paratiisiin, jonka on omistanut kirjailija – Annen isä. Lauri muistaa kadut ja kulmat, mutta hän pyytää Annen apua ihmisten eloon herättämisessä. Myös Laurin isän kummallinen kohtalo kaipaa selvitystä. Matka yhteisen maiseman lapsuuteen muuttaa myös aikuisuuden.

Menneisyys, nykyisyys, muistot

Käytös kutonen

Kuopiolainen **Pasi Ahtiainen** tulee kirjallisuushistoriaamme rohkeasti vanhemman paikallisen kollegansa **Jorma Ranivaaran** jalanjälkiä seuraen: ryminällä ja rantaliksi pannen. Päähenkilönä on hänelläkin porvarillinen mies, joka päättää toteuttaa pimeää puoltaan ja lukijan tehtäväksi jää päättää nauraako vai itkeä. Sosiologin tarkkuudella kirjailija tekee näkyväksi harmaan opettajan, hänen kaltaisensa, jolla on paljon vaikutusvaltaa, mutta kuohauksen kollegoiden ja kouluk-

kaiden keskuudessa Niilo saa aikaan vasta, kun lausuu ääneen tyypillisesti teinin suussa sulavan välimerkisanan. Tästä alkaa varsinainen tapahtumaketju, joka laajenee ehkä vähän liian uskomatomiinkin ulottuvuuksiin. Mutta joskus tarvitaan anarkiaa, että voi saavuttaa vapauden. Kielen ilottelu ja opettajatyypin piirtäminen nousivat kuitenkin kirjan ehdottomasti parhaimmiksi ansioiksi. Siitä on hyvä jatkaa.

TERHI LAITINEN

kaiden keskuudessa Niilo saa aikaan vasta, kun lausuu ääneen tyypillisesti teinin suussa sulavan välimerkisanan. Tästä alkaa varsinainen tapahtumaketju, joka laajenee ehkä vähän liian uskomatomiinkin ulottuvuuksiin. Mutta joskus tarvitaan anarkiaa, että voi saavuttaa vapauden. Kielen ilottelu ja opettajatyypin piirtäminen nousivat kuitenkin kirjan ehdottomasti parhaimmiksi ansioiksi. Siitä on hyvä jatkaa.

TERHI LAITINEN

LYHYESTI

1. 2. 3.

Hiljainen viikko

Palmusunnuntaina alkavalla hiljaisella viikolla voidaan Kristuksen kärsimyshistoriaa seurata eri tavoin. Yksi tapa on lukea se kokonaisuudessaan, maanantaina Matteuksen, tiistaina Markuksen, keskiviikkona Luukkaan ja perjantaina Johanneksen evankeliumin mukaan. Toinen mahdollisuus on käyttää hiljaisen viikon arkipäivien tekstiaineistoa. Voidaan myös lukea perinteisiä ahtitekstejä. Maanantaihin kuuluvat Jeesuksen rukous Getsemanessa, hänen vangitsemisensa ja Pietarman kieltäminen, tiistaihin Jeesuksen tutkminen neuvoston, Pilatuksen ja Herodeksen edessä, keskiviikkoon hänen tuomitsemisensa ja viemisen Golgatalle, Jeesuksen ristinkuolema ja haudaus, kuulat pitkäperjantaihin. Ehtoollisen asettaminen, joka sisältyy ensimmäiseen ahtiin, kuuluu kiirastorstaihin.

Kiirastorstai muodostaa pääsiäisjakson käännekohdan. Tuhkakeskiviikkona alkanut katumusaika päättyy kiirastorstain ehtoollisjumalanpalvelukseen. Päivän aihe on kertomus Jeesuksen ja hänen opetuslastensa viimeisestä yhteisestä aterasta ja pyhän ehtoollisen asettamisesta. Lisäksi muistellaan Jeesusta, joka pesee opetuslasten jalat. Raamatutekstit avaavat erilaisia näkökulmia sakramenttiin: uuden liiton ateria, Jeesuksen uhrikuoleman muisto, syntien anteeksiantaminen, kiitos ja ilo, taivaallisen juhlan odotus ja murrettu leivän luoma yhteys. Jumalanpalveluksen päätteenä alttari voidaan riisua liturgisista esineistä ja vaatteista. Altarin riisuminen aloittaa ristin ja ylösnousemuksen pääsiäisen, pääsiäispäivän iltaan jatkuvan kolmen päivän juhla-ajan, joka ilmaisee Kristuksen ristinkuoleman ja ylösnousemuksen yhteenkuuluvuuden.

Lähde: Evankeliumikirja

Kukkivaa luovuutta

Kauniit kukka-asetelmat koristavat monen kodin pöytää tänä pääsiäisenä Riistavedellä.

Parisen viikkoa ennen pääsiäispyhiä koittaa Riistaveden seurakuntatalolla odotettu päivä. Varttuneen väen virkistyspäivässä on luvassa pääsiäiskukka-asetelmien askartelua.

”Teimme asetelmia myös viime vuonna ja kävijät tykkäsivät siitä kovasti. Siksi päätimme ottaa uusiksi myös nyt”, virkistyspäivän ohjaaja, diakonissa **Minna Puustinen** kertoo.

”Kuulin, että monella kukka-asetelmat olivat viime pääsiäisen aikaan kestäneet kauniina yli kolme viikkoa.”

Hauskaa ja hankalaa

Yhteisen lounaan ja alkuhartauden jälkeen osallistujien sormet jo syyhyävät päästä kukka-asetelmien tekoon. Krysanteemit, pajuksikat, kuusenhavut, kreppipaperit ja värikkäät höyhenet tekevät kauppansa, kun luovuus pääsee valloilleen.

Puustinen neuvoo vuolemaan ensiksi pohjapalan puolipallon muotoiseksi, jotta siihen olisi helppo kiinnittää kukat ja koristeet. Tästä irtoakin kokoontumisen ensimmäiset naurut.

”Taidettiin vuolla niin tehokkaasti, ettei jäänyt minkäänlaista pohjaa jäljelle”, pöydän ympärillä nauretaan.

Sirkka Antikainen tuskailee oman asetelmansa kanssa. Sellofaanikääre kun ei ota asetukseen oikealla tavalla.

”Taitaa isäkö uskonpuute heti alkuunsa”, hän epäilee.

Antikainen on käynyt vuosien ajan varttuneen väen virkistyspäivissä, mutta kukka-asetelman teossa hän on mukana ensimmäistä kertaa.

”Hyvin mukavia kokoontumisia nämä ovat. Tapaa tuttuja ja aina on jokin kiinnostava teema.”

”Viime vuonna en päässyt osallistumaan pääsiäisaskarteluun ja nyt vähän jännittää, että minkälaisen tekeleen saan aikaiseksi”, Antikainen tuumaa.

Kukkien merkeissä

Leena Laitinen ei kuulu virkistyspäivien vakioikävijöihin, mutta nyt asetelmanteko houkutteli.

KUVAT: SEILA RYTKÖNEN

Minna Puustisen ohjauksessa syntyi persoonallisen kauniita kukka-asetelmia.

”Olin viime vuonnakin tekemässä kaksi asetelmaa. Toisen annoin tuttavalleni.”

Laitinen on löytänyt oman juttunsa seurakunnan neulepiiristä, jossa hän käy säännöllisesti.

”Myös naisten illat ovat sellaisia, joissa tulee käytyä. Seurakunnalla kyllä olisi monipuolista tarjontaa, mutta harrastuksia on niin paljon, ettei joka paikkaan millään ehdi.”

”Varmasti uudet työntekijät ovat tuoneet uusia tuulahduksia toimintaan.”

Varttuneen väen virkistyspäivä kokoontuu Riistavedellä kerran kuussa. Kävijöitä on ollut keskimäärin kaksikymmentä. Jokaisessa kokoontumisessa on oma teemansa.

”Tämä kevät näköjään etenee kukkien merkeissä, sillä toukokuussa teemme kevätretken lisälmeen Jauhiaisen puutarhalle”, Minna Puustinen nauraa.

Yksi suosittu teema Puustisen mukaan oli elämäntaustakartan laatiminen.

”Jokainen kirjasi oman tarinansa merkki-paaluineen ja valokuvineen. Elämäntaustakartat ovat kallisarvoisia muistoja jälkipolville.”

HELI HARING

”**Viälä on** harkinnassa päätyykö tämä omalle pöydälle vai ystävän iloksi”, Leena Laitinen mietiskeli.

KERRON KIRKOSTA

Urbaanit nomadit keskellämme

Kuinka moni on kotoisin jostain muualta kuin Kuopiosta? Vuosi vuodelta lisääntyvä nousevien käsien määrä auditorioissa hätkähdyttää ja todistaa sen, että Kuopio todella on opiskelijakaupunki. Yliopisto, ammattikorkeakoulu ja ammatilliset oppilaitokset houkuttelevat suuren määrän nuoria ympäri Itä-Suomen ja koko maan opiskelemaan Savon pääkaupunkiin. Nykyistä opiskelijasukupovea on tutkimuksissa kuvattu nimellä ”urbaanit nomadit”. Nomadit eivät asetu vakinaiseen asuinpaikkaan vaan aikoinaan väkijoukko laiduntavien eläinten mukana asumukset mukanaan. Nykyään kulku ohjautuu sinne, missä työtä ja opiskelupaikkoja on saatavilla vaikka lyhyeksi-kin aikaa.

Jokaista opintonsa aloittavaa yhdistää sama tavoite, löytää oma hyvä elämänsä ja paikkansa maailmassa. Heistä

tulee niitä lääkäreitä, virkamiehiä ja vääpeleitä. Suomalaisen työelämän muutoksesta puhumisen ohessa unohtuu helposti vähintään yhtä suuri muutos koulutuksessa. Kaiken mittaamisen, suorittamisen ja arvioinnin keskellä kirkon viesti loistaa selvästi; elämässä on alue, jossa sinua ei määritellä ja arvioida. Tässä yhteisössä nollat muuttuvat ykköiksi tai peräti kolmosiksi.

Me oppilaitospapit pyrimme parhaamme mukaan tukemaan opiskelijoiden unelman toteutumista. Elämme mukana oppilaitosyhteisössä opiskelijoiden ja henkilökunnan kanssa. Oppilaitoksien vuosikierrossa olemme mukana erilaisissa juhlissa niin kouluilla kuin opiskelijoiden ja henkilökunnan elämän eri kohdissa. Kriisityön ammatillisina olemme tukemassa yhteisöä ja sen jäseniä myös elämän hankalimmissa vaiheissa. Luottamukselliset suhteet mah-

dollistavat pitkäjänteisen työn elämän näyttäessä raskaimmat puolensa.

Kuopion vanhimasta rakennuksesta – Vanhasta Pappilasta – on vuosien saatossa tullut opiskelijoiden tärkeä kohtaamispaikka. Liki kaksi ja puoli vuosisataa vanhat seinät ovat nähneet paljon, ja kuulleet vielä enemmän. Perjantai-iltojen avoimet ovet, Pappila-klubit ja elokuvaillat kokoavat yhä suuremman joukon opiskelijoita Kuninkaankatu 12:een. Arkisin meillä on ilo ja kunnia kutsua opiskelijaryhmiä tutustumaan toinen toisiimme ja keskustelemaan elämän isoista ja vähän pienemmistäkin kysymyksistä. Musiikista innostuneet löytävät Vanhan Pappilan tarjonnasta mieleisensä. Viimeisimmät

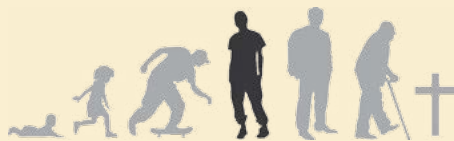

RAMMO SILVO

Vanha Pappila on opiskelijoiden suosittu kohtaamispaikka.

menovinkit löydät osoitteesta yhteishenki.fi. Tervetuloa mukaan!

PANU POHJOLAINEN
Oppilaitospastori

Tällä palstalla kirkon työntekijät kertovat, miten kirkko on mukana ihmisen eri elämäntilanteissa.

ARI-PEKKA KERÄNEN

”Työharjoittelussa olen saanut esittää omiakin ideoita. Nyt meillä on suunnitteilla muun muassa romanimusiikin konsertti”, Ramona Lindgren iloitsee.

Seurakunta nosti jaloilleen

Viime kesänä Ramona Lindgrenin elämältä meni pohja pois. Takaisin jaloilleen hän pääsi seurakunnan tuella.

Ramona Lindgren on omaksunut kristillisen elämäntavan jo pikkutyöstä lähtien. ”Romanikulttuurissa uskonnolla on todella iso merkitys. Opimme ihan pienestä pitäen tuntemaan Jeesuksen ja hänen tarinansa.”

”Tiedän Jumalan olevan olemassa. Sitä ei tarvitse arvata.”

Viime kesäkuussa Ramonan sisaren poika kuoli yllättäen. Samalla horjui Ramonan luottamus turvallisen Taivaan Isän olemassaoloon.

”Poika oli ollut minulle kuin oma lapsi. Olin hoitanut häntä pienestä saakka. Vielä vartutuaankin hän kävi luonani lähes päivittäin.”

”Kun hän kuoli, tuntui, että elämältäni putosi pohja. Pasmat menivät sekaisin ja voimia ei meinannut löytyä päivästä toiseen selviämiseen”, Ramona muistelee.

Pelastusrengas ja ponnahduslauta

Tuossa vaiheessa Ramonan romanikulttuurin ohjaajaksi tähtäävät opinnot olivat loppusuoralla.

”Energiaa opintojen jatkamiseen ei kerta kaikkiaan ollut. Ajattelin, että tähän ne taisivat tyssätä.”

”Jaksoin vain itkeä. Olin hyvin katkera Jumalalle, koska hän oli ottanut täältä pois ihmisen väärässä järjestyksessä. Eihän lapsen kuulu kuolla ennen vanhempiaan.”

Pientä lohtua toivottomuuteen toi kon-

takti Alavan seurakunnan diakoniin.

”Kävin sisareni kanssa diakonin juttusilla. Hän suhtautui meihin empaattisesti ja ymmärtäväisesti. Tuntui, että häneltä sai aidosti tukea.”

”Meidän koko perhepiirilleme pojan kuolema on ollut hyvin vaikea asia. Siksi tuntui helpommalta puhua siitä jonkun ulkopuolisen kanssa.”

Nuo diakonin kanssa käydyt keskustelut osoittautuivatkin lopulta pelastusrengas, joka palautti Ramonan elämänhalun.

”Otin uudelleen yhteyttä samaiseen diakoniin – nyt opiskeluasioiden tiimoilta. Vyyhti lähti purkautumaan ja pääsin suorittamaan opintoihini liittyvät näytöt seurakuntaan.”

Ramona sai tutkintonsa suoritettua viime jouluna.

”Koen, että seurakunta on ollut minulle ponnahduslauta. Uusia polkuja on avautunut edessäni.”

Tuplasti parempi

Vaikka opiskelut olivatkin paketissa, ei Ramonaa niin vaan päästettykään pois seurakunnan kuvioista. Eläväinen ja ulospäin suuntautunut nainen oli niin pidetty työntekijöiden ja seurakuntalaisten keskuudessa, että opin- näytejaksojen jälkeen avautui mahdollisuus jäädä työharjoitteluun Alavaan.

”Minut on otettu ihanasti vastaan. Alussa ehkä aistin joidenkin kehonkielestä pientä varautuneisuutta romanitaustaani kohtaan, mutta epäluulot hälvenivät nopeasti.”

Ennakkoluulojen kanssa Ramona on joutunut kamppailemaan aivan lapsesta saakka.

”Pienillä teoilla voi antaa toiselle ihmiselle jotain suurta

”Kun aloitin peruskoulun, olin ensimmäinen romanilapsi koulussani. Silloin vielä opettajien keskuudessa oli ennakkoluuloja.”

”Muistan esimerkiksi, kuinka yksi opettaja jopa repi minua hiuksista. Tapaus kyllä selvitettiin ja sen jälkeen välit kyseisen opettajan kanssa olivat hyvät.”

Aina silloin tällöin Ramona törmää myös ikaikaiseen uskomukseen siitä, että mustalaiset varastelevat lapsia.

”Tuo kyllä pitää paikkansa. Mutta kyse oli romanien omista lapsista, joita viranomaiset olivat ottaneet huostaan. Entisaikaan ajateltiin, että kulkurielämä ei sovi lapsille ja siksi romanilapsia vietiin vanhemmiltaan. Jossain vaiheessa vanhemmat sitten hakivat lapsiaan takaisin”, Ramona selvittää.

”Monesti on tuntunut, että romanina sinun pitää olla tuplasti parempi verrattuna valtaväestön edustajaan.”

Ne pienet teot

Työharjoittelunsa aikana Ramona on ollut antamassa oman panoksensa sekä diakonia- että nuorisotyössä.

”Olen saanut olla mukana esimerkiksi Elä-

vän elämän illoissa, kädentaitokahvilassa ja leireillä. Monenlaisia antoisia keskusteluja olen käynyt niin varttuneemman väen kuin nuorisokin kanssa.”

Ramonasta on palkitsevaa, kun voi pienillä teoilla antaa toiselle ihmiselle jotain suurta.

”Kerran kosketin jutustelun lomassa erään 93-vuotiaan rouvan käsivartta. Hän kertoi, ettei häntä ollut vuosikymmeniin kosketanut kukaan muu kuin lääkäri. Lopulta rouva itki sylissäni, kun silittelin häntä.”

Työharjoittelunsa aikana Ramona on nähnyt, miten paljon yksinäisyyttä yhteiskunnassamme on.

”Romanina minun on vaikea käsittää sitä. Meidän kulttuurissamme perhe on paljon laajempi käsite kuin pelkkä ydinperhe. Pidämme tiiviisti yhtä suvun kesken.”

”Jos esimerkiksi joku meistä on joutunut sairaalaan, häntä mennään katsomaan sinne isolla porukalla.”

Vaikean ajanjakson jälkeen Ramona katsoo nyt luottavaisesti tulevaisuuteen. Toiveissa on päästä opiskelemaan oppisopimuksella diakoniksi. Asian on määrä ratketa kevään aikana.

”Seurakunta on antanut minulle hyvät mahdollisuudet näyttää mihin pystyn. Olen tänä aikana tutkiskellut itseäni ja löytänyt uusia kykyjä.”

”Tunnen kirkon melkein toiseksi kodikseni. Siellä ei koskaan tarvitse miettiä, että miten täällä oikein pitäisi olla.”

HELI HARING